

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY
TARNOWIEC**

Tarnowiec, wrzesień 2022 r.

Spis treści

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TARNOWIEC	8
1.1. ZAKRES OPRACOWANIA STUDIUM	9
1.2. ZADANIA I CELE STUDIUM	9
1.3. ZAKRES I METODA OPRACOWANIA	12
1.4. ZAWRATOŚĆ STUDIUM:	12
CZĘŚĆ II	14
UWARUNKOWANIA I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU	14
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU, ORAZ STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.	15
2.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE	15
2.2. PRZEZNACZENIE TERENU	16
2.3. ZAGOSPODAROWANIE TERENU	20
2.3.1. CHARAKTERYSTYKA SIECI OSADNICZEJ	20
2.4. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA	22
2.4.1. KOMUNIKACJA DROGOWA	22
2.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	28
2.5.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA	28
2.5.2. SIEĆ KANALIZACYJNA	29
2.5.3. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA	29
2.5.4. SIEĆ TELEKOMUNIKACYJNA	30
2.5.5. SIEĆ GAZOWA	30
2.5.6. CIEPŁOWNICTWO	31
2.5.7. GOSPODARKA ODPADAMI	31
2.5.8. CEMENTARNICTWO	32
2.5.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	32
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI, JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	34
3.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE	34
3.2. ZASOBY PRZYRODNICZE	35
3.2.1. BUDOWA GEOLOGICZNA	35
3.2.2. RZEŻBA TERENU	36

**STUDYUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

3.2.3.	KLIMAT I WALORYZACJA KLIMATYCZNA.....	37
3.2.4.	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE	38
3.2.5.	WODY POWIERZCHNIOWE	40
3.2.6.	GLEBY	41
3.2.7.	BIORÓŻNORODNOŚĆ SZATY ROŚLINNEJ I FAUNY	43
3.2.8.	WALORY KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	44
4.	OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	45
4.1.	OBSZARY SIECI EKOLOGICZNEJ NATURA 2000	45
4.2.	POMNIKI PRZYRODY	48
4.3.	LASY OCHRONNE.....	49
5.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	49
5.1.	ZABYTKI NIERUCHOME WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW	50
5.2.	STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE.....	50
5.3.	OBIEKTY WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW.....	56
5.4.	POZOSTAŁE OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	56
5.5.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH.....	59
6.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	60
6.1.	LUDNOŚĆ.....	60
6.2.	BEZROBOCIE	62
6.3.	SŁUŻBA ZDROWIA	63
6.4.	OŚWIATA.....	64
6.5.	KULTURA I SPORT	66
7.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.....	67
7.1.	MIESZKALNICTWO	67
7.1.1.	CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH	67
7.1.2.	ZABUDOWA MIESZKANIOWA	69
7.2.	WNIOSKI ZŁOŻONE DO STUDYUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TARNOWIEC	69
7.3.	ANALIZY EKONOMICZNE, ŚRODOWISKOWE I SPOŁECZNE.....	72
7.3.1.	Analizy ekonomiczne	72
7.3.2.	Analizy środowiskowe	72
7.3.3.	Analizy społeczne.....	74

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

7.5. MOŻLIWOŚĆ FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY	78
7.6. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ	80
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	84
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	84
9.1. ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ	84
9.2. ZAGROŻENIE POŻAROWE	85
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH, A TAKŻE WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	85
10.1. ZAGROŻENIA RUCHAMI MASOWYMI	85
10.2. ZAGROŻENIE POWODZIĄ	88
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻEŃ ANTROPOGENICZNYCH	91
11.1. ZANIECZYSZCZENIE ATMOSFERY I DEGRADACJA KLIMATU LOKALNEGO	91
11.2. ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH	94
11.3. ZAGROŻENIA POKRYWY GLEBOWO-ROŚLINNEJ	101
11.4. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZEZ HAŁAS	102
11.5. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	103
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADANIA DWUTLENKU WĘGLA, A TAKŻE WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	104
13. TERENY ZAMKNIĘTE	106
14. RELACJE Z INNYMI DOKUMENTAMI	106
KIERUNKI	110
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	110
I. WSTĘP	111
1. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE	111
II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TARNOWIEC	112
1. PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	112
1.1. USTALENIA OGÓLNE – CELE ROZWOJU	112
1.2. Kryteria i przyjęty podział terenu gminy na strefy funkcjonalno-przestrzenne	114
1.3. STREFY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE	115
1.4. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ W STREFIE URBANIZACJI	117

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

1.5. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ W STREFIE TERENÓW ROLNYCH I SIEDLISKOWYCH	123
1.6. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ W STREFIE PRZYRODNICZEJ	128
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW	130
2.1. MIESZKALNICTWO	131
2.2. USŁUGI	133
2.3. WSKAŹNIKI I PARAMETRY URBANISTYCZNE.....	135
2.4. ZIELEŃ.....	138
2.5. TERENY WYŁĄCZONE SPOD NOWEJ ZABUDOWY	140
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	140
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	144
5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	146
5.1. KOMUNIKACJA.....	146
5.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	147
5.2.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ	147
5.2.2. ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW	147
5.3. ELEKTROENERGETYKA	150
5.4. GAZOWNICTWO.....	150
5.5. CIEPŁOWNICTWO.....	151
5.6. TELEKOMUNIKACJA	151
5.7. SKŁADOWANIE ODPADÓW	151
6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	152
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM.....	152
8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	153
8.1. OBSZARY WYMAGAJĄCE SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI.....	153
8.2. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M ²	154
8.3. OBSZARY UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ.....	154
8.4. OBSZARY PRZESZRENIA PUBLICZNYCH.....	154
8.5. OBSZARY NIE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNEJ I LEŚNEJ.....	154
8.6. OBSZARY PARKÓW KULTUROWYCH	155

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	155
10. DOPUSZCZALNY ZAKRES ZMIAN PRZY OPRACOWANIU PLANÓW MIEJSCOWYCH NIE WYWOŁUJĄCYCH NARUSZANIA ZASAD USTALONYCH W STUDIUM	157
11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ .	160
12. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	161
12.1. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI	161
12.2. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	162
13. OBSZARY LUB OBIEKTY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	162
14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH	163
15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	163
15.1. Obszary wymagające przekształceń	163
15.2. Obszary wymagające rehabilitacji	163
15.3. Obszary wymagające remediacji	163
15.4. Obszary zdegradowane	164
16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	164
17. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA	164
18. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE ZWIĄZANE Z OGRANICZENIAM I W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU	165
19. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ	165
20. SYNTEZA ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W STUDIUM	166
21. WYKORZYSTANE MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	168

CZĘŚĆ I

WPROWADZENIE

NIEZBĘDNY ZAKRES PRAC PLANISTYCZNYCH

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TARNOWIEC

W polskiej systematyce aktów planowania przestrzennego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym, strategicznym dokumentem planistycznym każdej gminy. Jest ono klasyfikowane jako tzw. akt kierownictwa wewnętrznego to jest dokument, który nie jest aktem prawa miejscowego, ale którego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) sporządzanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy. Zasadnicze regulacje prawne dotyczące studium, jego problematyki, a także trybu sporządzania zawarte są przed wszystkim w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j., Dz. U. z 2022 r., poz. 503) z aktem wykonawczym, to jest rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118 z 2004 r. poz. 1233). Zakres problematyki studium wynika także z wielu innych przepisów odrębnych.

Studium – zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jest aktem planistycznym, którego sporządzenie jest obligatoryjne i musi obejmować obszar gminy w granicach administracyjnych.

Podstawowym zadaniem studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem wymogów ładu przestrzennego, ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego, walorów krajobrazowych i architektonicznych, prawa własności, walorów ekonomicznych przestrzeni, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa ludzi i mienia, potrzeb w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa, potrzeb interesu publicznego, rozwoju systemów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.

Studium stanowi podstawę dla władz samorządowych gminy do prowadzenia polityki i strategii działań nie tylko w sferze zagospodarowania przestrzennego, ale także w sferze społeczno - gospodarczej i ekologicznej, które pośrednio lub bezpośrednio wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno - przestrzennego. Kierunki rozwoju gminy określone w Studium stanowić będą wytyczne koordynacyjne dla prowadzenia dalszych prac, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Niniejsze opracowanie stanowi realizację uchwały Nr V/36/2019 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 18 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowiec.

1.1. ZAKRES OPRACOWANIA STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest opracowaniem strategicznym gminy Tarnowiec w jej aktualnych granicach administracyjnych.

Niniejsze opracowanie stanowi nową edycję studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnowiec. Na czas sporządzania opracowania na terenie gminy Tarnowiec obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnowiec, przyjęte Uchwałą Rady Gminy Tarnowiec Nr XII/126/99 z dnia 13 grudnia 1999 r., zmienione uchwałą Rady Gminy Tarnowiec Nr III/15/10 z dnia 30 grudnia 2010 r.

1.2. ZADANIA I CELE STUDIUM

Potrzeba sporządzenia nowego Studium jest podyktowana zmieniającymi się uwarunkowaniami zarówno prawnymi jak i faktycznymi, mającymi wpływ na zawartość merytoryczną, realizację polityki przestrzennej gminy, określenie zasady zabudowy i zagospodarowania terenów oraz celów którym powinno służyć.

Zasadność opracowania nowego studium dla gminy Tarnowiec, uwzględniając powyższe okoliczności prawne i faktyczne, wykazały analizy planistyczne wykonane zgodnie z dyspozycjami art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zakończone uchwałą Nr LII/367/2018 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 25 października 2018 r. *w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowiec oraz obowiązujących na terenie gminy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego*, stwierdzającą potrzebę aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowiec uchwalonego Uchwałą Rady Gminy Tarnowiec Nr XII/126/99 z dnia 13 grudnia 1999 r., zmienionego uchwałą Rady Gminy Tarnowiec Nr III/15/10 z dnia 30 grudnia 2010 r.

Nowa edycja Studium ma zweryfikować w niezbędnym zakresie politykę przestrzenną Gminy i zagwarantować możliwość zaspokajania obecnych potrzeb społeczności lokalnych, jak i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem podstawowych zasad planowania przestrzennego, to jest ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz potrzeb zrównoważonego rozwoju.

Ustalenia studium nie stanowią prawa miejscowego, nie są podstawą wydania żadnej decyzji administracyjnej, jednakże są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, stanowiąc dokument o charakterze aktu kierownictwa wewnętrznego – zobowiązują władze samorządowe do określonej w nim polityki przestrzennej.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 503) celem studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań rozwoju gminy.

W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- 6) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem;
- 7) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 8) potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:
  - a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
  - b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
  - c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
  - d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- 9) stanu prawnego gruntów;
- 10) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- 11) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- 12) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 13) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 14) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- 15) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 16) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

W studium określa się w szczególności:

- 1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;

- a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
  - b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- 2) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
  - 3) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
  - 4) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
  - 5) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
  - 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
  - 7) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
  - 8) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
  - 9) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
  - 10) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
  - 11) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
  - 12) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120);
  - 13) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
  - 14) obszary zdegradowane;
  - 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
  - 16) obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w studium ustala się ich rozmieszczenie.

Jeżeli na terenie gminy przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², w studium określa się obszary, na których mogą być one sytuowane.

1.3. ZAKRES I METODA OPRACOWANIA

Pierwszym etapem sporządzania studium było zebranie i opracowanie materiałów wejściowych, obejmujących między innymi opracowanie ekofizjograficzne, inwentaryzację urbanistyczną obszaru gminy, analizę złożonych wniosków, analizę posiadanych przez gminę i obowiązujących opracowań planistycznych oraz szereg innych analiz stanu istniejącego w zakresie środowiska przyrodniczego i krajobrazu, uwarunkowań kulturowych, ekonomicznych oraz stanu struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z infrastrukturą społeczną, techniczną i komunikacyjną obszaru.

Na etapie wstępnym dokonano również wielowątkowej „Analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy według wymogów art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. a-d oraz ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”, w tym zawarto daleką prognozę demograficzną rozwoju gminy na lata 2020-2050.

W niniejszym opracowaniu analizowano również ustalenia:

- Strategicznego Planu Rozwoju Gminy Tarnowiec na lata 2016-2022,
- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego,
- Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Tarnowiec na lata 2019-2024 z perspektywą do 2026,
- Opracowania ekofizjograficznego dla gminy Tarnowiec, wykonanego na potrzeby niniejszego opracowania.

1.4. ZAWRATOŚĆ STUDIUM:

Studium zawiera:

- Część określającą uwarunkowania, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przedstawioną w formie tekstowej i graficznej:
  - Rysunek nr 1 – Uwarunkowania i możliwości rozwoju,
- Część określającą ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z ich zobrazowaniem:
  - Rysunek nr 2 – Kierunki Rozwoju,
- Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium,

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022

- Rysunek studium przedstawiający w formie graficznej w skali 1:10 000 ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, a także granice obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

CZĘŚĆ II

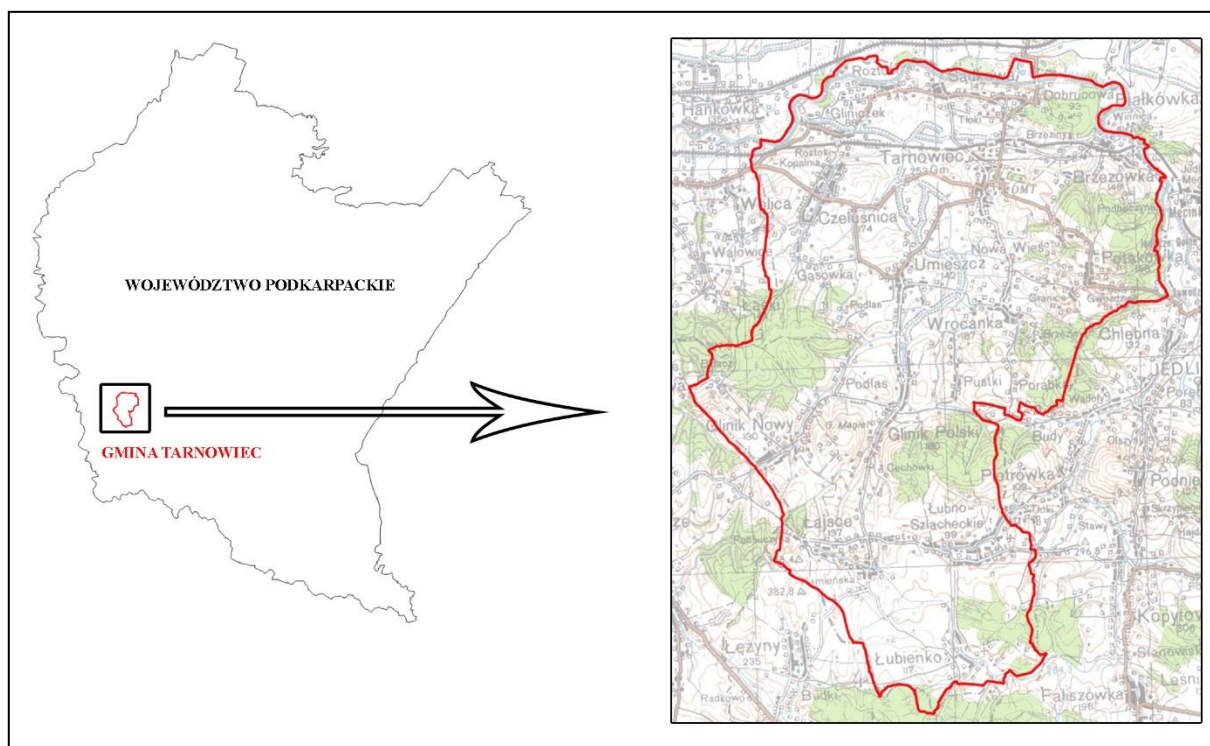
UWARUNKOWANIA I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU, ORAZ STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.

2.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE

Gmina Tarnowiec to gmina wiejska, o powierzchni 62,5 km², położona w południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego w powiecie jasielskim. Gmina sąsiaduje z:

- Gminą Dębowiec – od zachodu,
- Miastem i Gminą Jasło – od zachodu i północy,
- Gminą Jedlicze – od wschodu,
- Gminą Chorkówka – od południowego-wschodu,
- Gminą Nowy Żmigród – od południa,
- Gminą Osiek Jasielski – od południowego-zachodu.

Rysunek 1 Położenie administracyjne gminy Tarnowiec

Gmina obejmuje następujące miejscowości: Brzezówka, Czeluśnica, Dobrucowa, Gąsówka, Gliniczek, Glinik Polski, Łajsce, Łubienko, Łubno Szlacheckie, Łubno Opace, Nowy Glinik, Potakówka, Roztoki, Sądkowa, Tarnowiec, Umieszcz, Wrocanka.

Najważniejszą miejscowością gminy jest Tarnowiec, siedziba władz gminy. Wieś ze starym dobrze zachowanym rynkiem ma charakter miasteczka i stanowi dziś ważny ośrodek usługowo-gospodarczy dla okolicy.

2.2. PRZEZNACZENIE TERENU

Gmina Tarnowiec posiada obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnowiec, uchwalone Uchwałą Rady Gminy Tarnowiec Nr XII/126/99 z dnia 13 grudnia 1999 r., zmienione Uchwałą Rady Gminy Tarnowiec Nr III/15/10 z dnia 30 grudnia 2010 r.

Zagospodarowanie terenów gminy Tarnowiec następowało w sposób zgodny z przeznaczeniem określonym w obowiązujących na terenie gminy miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Obecnie na terenie gminy Tarnowiec obowiązuje 29 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni 1676,38 ha.

Tabela 1 – Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie gminy Tarnowiec (stan – lipiec 2020 r.)

L.p.	Tytuł mpzp	Uchwała	Powierzchnia	Przeznaczenie
1.	Gąsówka 1, Gąsówka 2, Gąsówka 3	XX/298/2002 z dnia 28.02.2002 r.	1,60 ha	tereny pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z dopuszczeniem usług
2.	Glinik Nowy 1, Glinik Nowy 2	XXX/2999/2002 z dnia 28.02.2002 r.	1,71 ha	tereny pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z dopuszczeniem usług
3.	Gliniczek 1	XXX/3000/2002 z dnia 28.02.2002 r.	0,44 ha	tereny pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z dopuszczeniem usług.
4.	Glinik Polski 1	XXX/301/2002 z dnia 28.02.2002 r.	0,37 ha	tereny pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z dopuszczeniem usług.
5.	Łajsce 1, Łajsce 2, Łajsce 3, Łajsce 4	XXX/302/2002 z dnia 28.02.2002 r.	2,94 ha	tereny pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i zagrodowego z dopuszczeniem usług.
6.	Łajsce 5	XXX/302/2002 z dnia 28.02.2002 r.	0,70 ha	tereny pod lokalizację zabudowy produkcyjnej
7.	Łubno Opace 1	XXX/303/2002 z dnia 28.02.2002 r.	0,95 ha	tereny pod lokalizację budownictwa

**STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

				mieszkaniowego jednorodzinne z dopuszczeniem usług.
8.	Łubno Opace 2	XXX/3030/2002 z dnia 28.02.2002 r.	11,50 ha	tereny istniejącego i projektowanego cmentarza, tereny rolne, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
9.	Potakówka 1	XXX/304/2002 z dnia 28.02.2002 r.	0,29 ha	tereny pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne z dopuszczeniem usług.
10.	Roztoki 1	XXX/305/2002 z dnia 28.02.2002 r.	0,73 ha	tereny pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne i zagrodowe z dopuszczeniem usług.
11.	Tarnowiec 1	XXX/306/2002 z dnia 28.02.2002 r.	3,65 ha	tereny pod lokalizację zabudowy produkcyjnej i usługowej
12.	Tarnowiec 2, Tarnowiec 3, Tarnowiec 4	XXX/307/2002 z dnia 28.02.2002 r.	1,60 ha	tereny pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne z dopuszczeniem usług
13.	Umieszcz 1	XXX/308/2002 z dnia 28.02.2002 r.	0,49 ha	tereny pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne i tereny usług
14.	Farma wiatrowa	XXXIV/243/09 z dnia 28.09.2009 r.	565,48 ha	tereny pod lokalizację 12 turbin wiatrowych
15.	Wsi Tarnowiec	VIII/61/2011 z dnia 27.04.2011 r.	591,06 ha	tereny pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
16.	Zmiana mpzp Farma wiatrowa w gminie Tarnowiec w miejscowościach: Łajsce, Łubienko, Łubno Szlacheckie, Łubno Opace i Nowy Glinik	XXXIII/228/2013 z dnia 17.06.2013 r.	23,35 ha	Zmiana przebiegu dróg, terenów zabudowy usługowej i zagrodowej
17.	Dla części miejscowości Łubienko i Łajsce w gminie Tarnowiec	XII/87/2015 z dnia 09.11.2015 r.	120,31 ha	Tereny pod lokalizację zabudowy mieszkalno-usługowej, zagrodowej i usługowej, w tym oświaty i sportu
18.	Dla części miejscowości: Łajsce, Łubno Szlacheckie i Łubno Opace	XII/86/2015 z dnia 09.11.2015 r.	348,78 ha	Tereny pod lokalizację zabudowy mieszkalno-usługowej, zagrodowej i usługowej, w tym usługi sakralne i sportu.
19.	Zmiana mpzp wsi Tarnowiec	XXXVII/237/2017 z dnia 25.09.2017 r.	0,43 ha	Tereny pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej.
20.	Zmiana mpzp Farma wiatrowa w gminie Tarnowiec w miejscowościach: Łajsce, Łubienko, Łubno Szlacheckie, Łubno Opace i Nowy Glinik	XVI/105/2019 z dnia 22.11.2019 r.		Likwidacja terenów pod lokalizację elektrowni wiatrowych i wprowadzenie terenów rolnych.

*Tabela 1 Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy
Tarnowiec (stan lipiec 2020 r.)*

Większość z obowiązujących na terenie gminy Tarnowiec planów miejscowych to małe plany, dotyczące indywidualnej zabudowy mieszkaniowej, które w znaczącej części zostały już zrealizowane.

Ogółem teren objęty obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Tarnowiec wynosi 1676,38 ha, co stanowi 28,15 % ogólnej powierzchni gminy.

Lokalizacja obowiązujących Planów Miejsowych

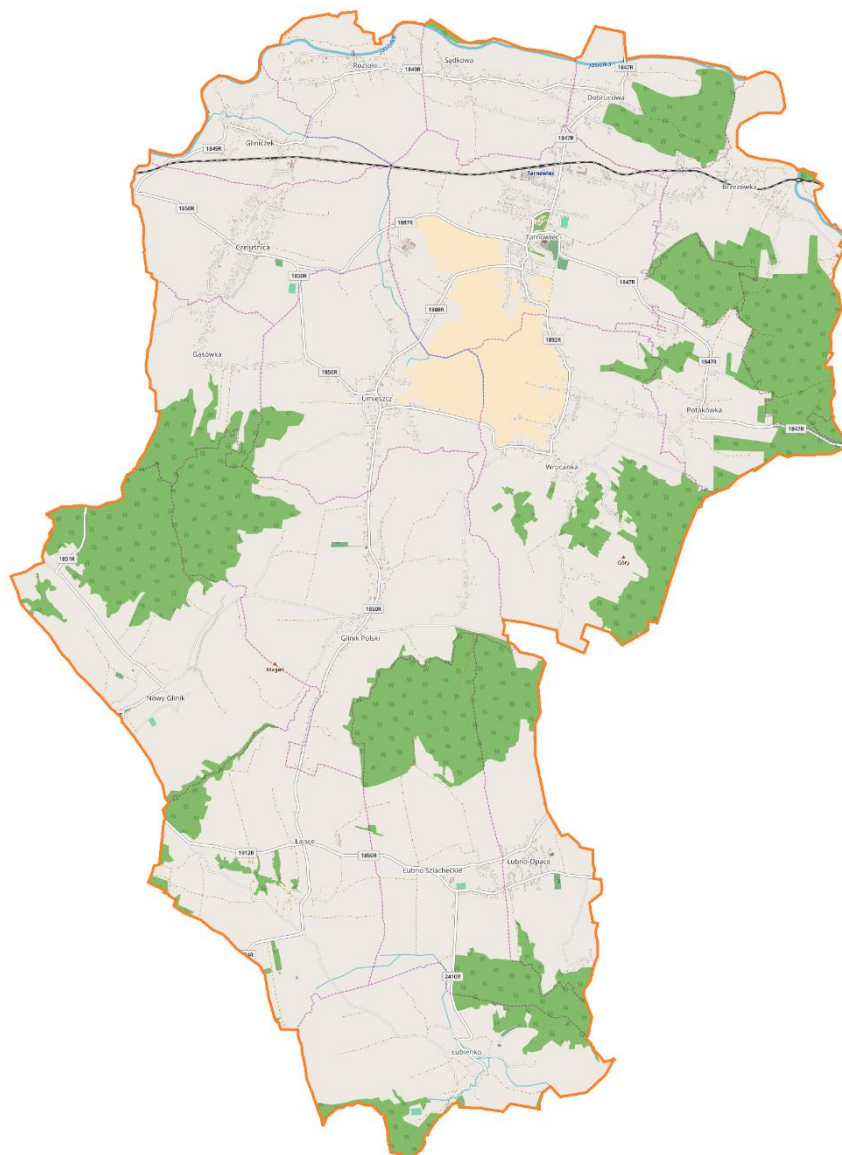

Rysunek 2 Lokalizacja obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy Tarnowiec

2.3. ZAGOSPODAROWANIE TERENU

2.3.1. CHARAKTERYSTYKA SIECI OSADNICZEJ

Gmina Tarnowiec jest gminą wiejską i składa się z następujących miejscowości: Brzezówka, Czełuśnica, Dobrucowa, Gąsówka, Gliniczek, Glinik Polski, Łajsce, Łubienko, Łubno-Opacie, Łubno Szlacheckie, Nowy Glinik, Potakówka, Roztoki, Sądkowa, Tarnowiec, Umieszcz, Wrocanka.

Rysunek 3 Podział administracyjny gminy Tarnowiec

Powierzchnia gminy Tarnowiec wynosi 62,5 km².

L.p.	Nazwa sołectwa	Powierzchnia w ha
1.	BRZEZÓWKA	352
2.	CZELUŚNICA	316
3.	DOBRUCOWA	198
4.	GĄSÓWKA	193
5.	GLINICZEK	155
6.	GLINIK POLSKI	632
7.	ŁAJSCIE	536
8.	ŁUBIENKO	380
9.	ŁUBNO OPACE	270
10.	ŁUBNO SZLACHECKIE	473
11.	NOWY GLINIK	527
12.	POTAKÓWKA	209
13.	ROZTOKI	188
14.	SĄDKOWA	176
15.	TARNOWIEC	595
16.	UMIESZCZ	417
17.	WROCANKA	633
RAZEM		6.250

Tabela 2 Podział gminy Tarnowiec na sołectwa w ha

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy została poddana analizie i ocenie na bazie układu jednostek funkcjonalno-strukturalnych gminy. O delimitacji jednostek zdecydowały podziały wynikające z funkcjonowania poszczególnych jednostek, wydzielonych na bazie istniejących podziałów administracyjnych. W jednostkach wydzielono dominujące funkcje na tle istniejącego układu komunikacyjnego. Jednostki te, związane z historycznie ukształtowanym układem osadniczym, odpowiadają podziałowi administracyjnemu. Zabudowa zasadniczo sytuuje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne sołectwa, stanowiąc przeobrażony w wielu miejscach układ pasmowy.

Rozwój przestrzenny w poszczególnych miejscowości nie spowodował utraty czytelności głównych cech ich układów przestrzennych, reprezentujących różne typy

rozplanowania. Na terenie gminy Tarnowiec zachowały się układy urbanistyczne oraz zabytki architektury, w tym: obiekty sakralne, zabytkowe cmentarze i parki i liczna „mała architektura sakralna” w postaci kapliczek, krzyży i figur.

W gminie Tarnowiec dominuje zabudowa mieszkaniowa (w tym licznie przekształcona z zabudowy zagrodowej). Funkcja usługowa (komercyjna) i użyteczności publicznej wyodrębnia się w północnej części, z dominującą pozycją miejscowości Tarnowiec, jako centrum administracyjnego gminy. W sołectwach wyróżniają się budowle kościołów i szkół.

Sieć osadnicza jest tu stosunkowo zwarta i skupia się wzdłuż głównych dróg publicznych. Nie występują obszary zabudowy intensywnej – dominuje zabudowa mieszkalna niska i zagrodowa, zwarte obszary centralne wsi (głównie w części północnej gminy Tarnowiec) i „łańcuchówki przy drogach”.

Największa liczba budynków mieszkalnych występuje na terenie miejscowości Tarnowiec.

Zabudowa generalnie koncentruje się przy ważniejszych ciągach komunikacyjnych, co jest naturalne i korzystne. Jednym z głównych, negatywnych zaobserwowanych cech zagospodarowania jest zabudowa rozproszona, niekorzystnie zaistniała w krajobrazie gminy, kolidująca z punktami lub osiami widokowymi.

Niekorzystna i niezgodna z uwarunkowaniami przyrodniczymi lokalizacja zabudowy w dolinach cieków, lokalnych korytarzach ekologicznych, co zwiększa ryzyko podtopień i powodzi. Niewskazane i niebezpieczne jest występowanie zabudowy na osuwiskach lub terenach zagrożonych ruchami masowymi.

2.4. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

2.4.1. KOMUNIKACJA DROGOWA

Układ sieci drogowej na terenie gminy Tarnowiec stanowią drogi powiatowe oraz gminne. Przez obszar gminy nie przebiega żadna droga krajowa ani wojewódzka.

Drogi powiatowe

Do najważniejszych ciągów komunikacyjnych należą drogi powiatowe:

- Droga powiatowa nr 1850R relacji Jasło-Łajsce-Zręcin,
- Droga powiatowa nr 1847R relacji Szebnie – Tarnowiec – Jedlicze,
- Droga powiatowa nr 1849R relacji Wolnica – Gliniczek – Dobrucowa.

Drogi powiatowe zapewniają połączenie z drogami wyższej kategorii, na zewnątrz układu komunikacyjnego, a także połączenia wewnątrzgminne.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

L.p.	Ciąg drogi	Przebieg	Klasa drogi	Długość w km
1.	1847R	Szebnie-Tarnowiec-Jedlicze-Potok	Z	7,470
2.	1849R	Wolnica-Gliniczek-Sądkowa-Dobrucowa	Z	5,987
3.	1850R	Jasło-Łajsce- Zręcin	Z	12,043
4.	1851R	Jasło (Sobinów)-Łaski – Nowy Glinik - Zarzecze	L	3,056
5.	1884R	Łężyny - Łajsce	Z	1,652
6.	1885R	Nowy Glinik – Glinik Polski	Z	2,697
7.	1886R	Czeluśnica – Gąsówka - Umieszcz	Z	2,348
8.	1887R	Czeluśnica – Tarnowiec	Z	2,735
9.	1888R	Tarnowiec - Umieszcz	Z	2,292
10.	1889R	Tarnowiec - Sądkowa	L	1,705
11.	1890R	Gliniczek - Czeluśnica	L	1,190
12.	1891R	Tarnowiec - Brzezówka	Z	3,257
13.	1892R	Tarnowiec – Wrocanka - Piotrówka	Z	4,807
14.	1912R	Zarzecze - Łajsce	Z	1,585
15.	2410R	Łubno Szlacheckie - Łubienko	L	2,238
16.	2506R	Majscowa – Nowy Glinik	L	0,182
ŁĄCZNIE				55,244

Tabela 3 Drogi powiatowe na terenie gminy Tarnowiec

Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy Tarnowiec wynosi 55,244 km.

Drogi powiatowe są w dużym stopniu ulepszone, jednak ich wartość techniczną i eksploatacyjną należy uznać za niespełniającą aktualnych wymogów transportu i komunikacji. Drogi te prezentują ogólnie zły stan techniczny.

Drogi gminne

Drogi gminne to sieć dróg będących w gestii gminy, których zasadniczą funkcją jest wewnętrzna obsługa mieszkańców w zakresie dostępności do dróg wyższej kategorii oraz obsługa gospodarki. Łączna długość dróg gminnych 24, 467 km.

Lp.	Numer Urzędu Marsz.	Nazwa drogi	Kod odcinka	Przebieg odcinka
1.	113751R	Gliniczek - Roztoki	113751R	od drogi powiatowej nr 1894R - Gliniczek - Roztoki - do drogi powiatowej 1894R

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

2.	113752R	Wrocanka - Potakówka	113752R	od drogi powiatowej nr 1892R - Wrocanka-Potakówka - do drogi powiatowej nr 1847R
3.	113753R	Wrocanka - Umieszcz	113753R	OD-DP1850R-UMIESZCZ-WROCANKA-DO DP1892R
4.	113754R	Glinik Polski - Piotrówka	113754R	OD DP1850R-GLINIK POLSKI-PIOTRÓWKA (ŁUBNO OPACE)-DO GRANICY GMINY
5.	113755R	Łajsce - Łubienko	113755R	OD DP1884-ŁAJSC-ŁUBIENKO-DO DP2410R
6.	113756R	Czelusnica "k/szkoły"	113756R	OD DP1850-CZELUŚNICA KOŁO SZKOŁY-DO ROGI LOKALNEJ
7.	113757R	Umieszcz "Do łąk"	113757R	OD DP1888R-UMIESZCZ"DO ŁĄK"
8.	113758R	Umieszcz "Na Podlas"	113758R	OD 1850-UMIESZCZ"NA PODLAS" -DO DROGA LOKALNA
9.	113759R	Umieszcz "Do młyna"	113759R	OD DG000003-UMIESZCZ "DO MŁYNA" -OSTATNIE ZABUDOWANIA
10.	113760R	Łajsce "do łąk"	113760R	OD DP1850R - ŁAJSC"DO ŁĄK"
11.	113761R	Łajsce "Wygon"	113761R	OD DP1850R-ŁAJSC "WYGON" DP1884R
12.	113762R	Łajsce "Cechówki"	113762R	OD DO1850R-ŁAJSC "CECHÓWKI"
13.	113763R	Łubno Opacie "Podlas"	113763R	OD DP1850R-ŁUBNO-OPACE "PODLAS" DO GRANICY GMINY
14.	113764R	Łubienko "Do Kościoła"	113764R	OD DP2410R-ŁUBIENKO "DO KOŚCIOŁA"
15.	113765R	Łubienko "Zapłocie"	113765R	OD DP2410R-ŁUBIENKO "ZAPŁOCIE" DO DROGI LOKALNEJ
16.	113766R	Tarnowiec - Wrocanka	113766R	OD-DP1847R-TARNOWIEC-WROCANKA-DODP1892R
17.	113767R	Tarnowiec "Na Góry"	113767R	OD DP1891R-TARNOWIEC"NA GÓRY"-DO DP1847R
18.	113768R	Potakówka Łysice"	113768R	OD DP1847R-POTAKÓWKA "NA ŁYSICE"
19.	113769R	Nowy Glinik "Zapłocie"	113769R	OD DP 1851R-NOWY GLINIK "ZAPŁOCIE" DO DROGI LOKALNEJ
20.	113770R	Nowy Glinik "Stara droga"	113770R	OD DP1885R-NOWY GLINIK "STARA DROGA" -DO DP1885R
21.	113771R	Glinik Polski - Nowy Glinik "Na Magiel"	113771R	GLINIK POLSKI - NOWY GLINIK "NA MAGIEL"
22.	113772R	Brzezówka - Dobrucowa	113772R	
23.	113772R	Brzezówka "Rzeczna"	113772R	
24.	113774R	Brzezówka dz. 255/2	113774R	

Tabela 4 Drogi gminne na terenie gminy Tarnowiec

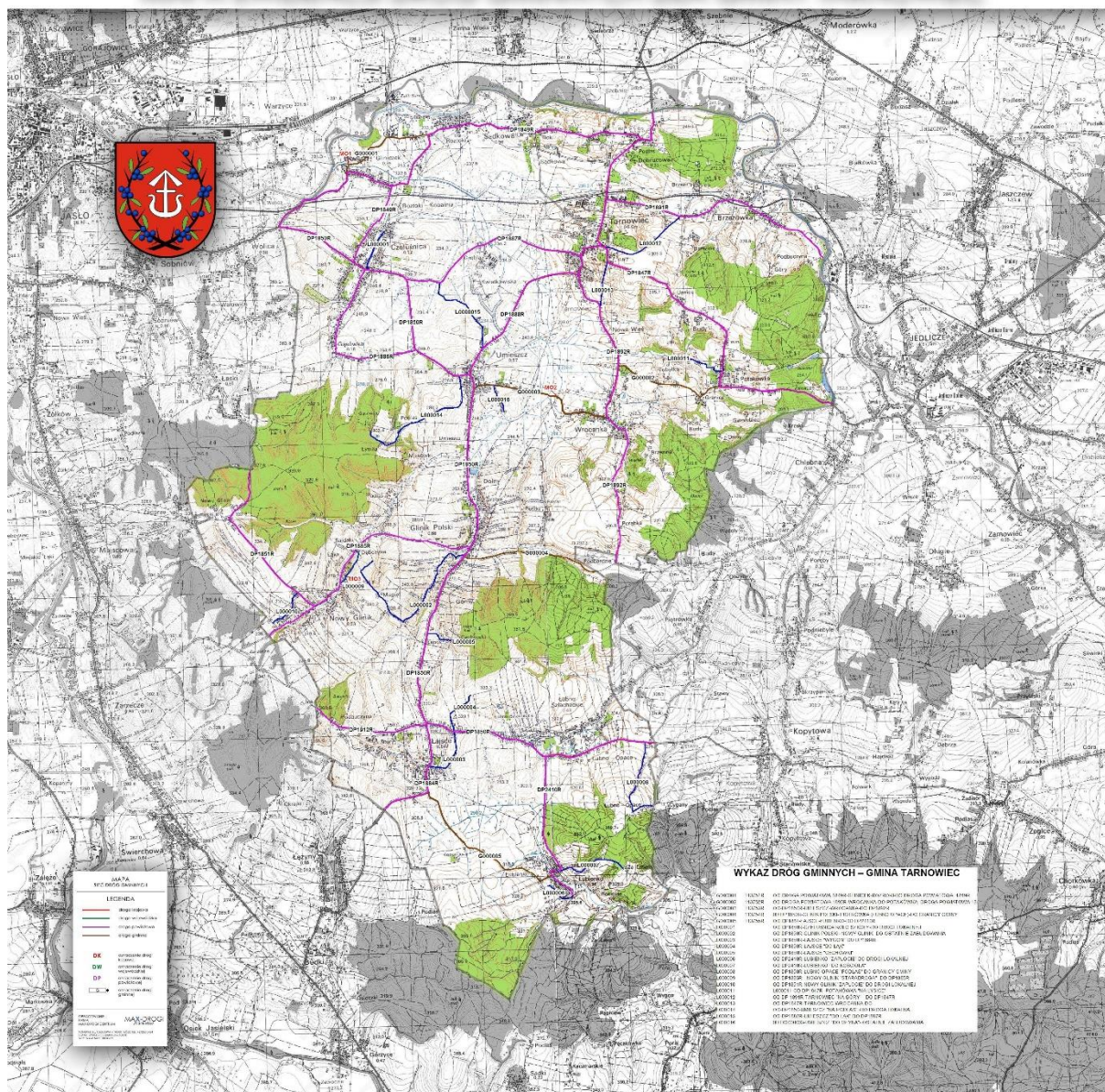
Stan techniczny i rozwiązania komunikacyjne dróg gminnych na wielu odcinkach jest niewystarczający i wymaga natychmiastowej interwencji. Istotnym problemem dotyczącym dróg na terenie gminy Tarnowiec brak ciągów pieszych wzdłuż jezdni. Sytuacja taka podnosi ryzyko wypadków z udziałem pieszych. Na podkreślenie

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022

zasługuje zwłaszcza brak separacji ruchu kołowego od pieszego, co uniemożliwia budowę ścieżek rowerowych na wydzielonym i oznakowanym pasie ruchu. Sukcesywna poprawa stanu technicznego istniejącego systemu komunikacji przyczyni się do pełnego zaspokojenia potrzeb gospodarczych oraz społecznych wsi w zakresie transportu.

MAPA EWIDENCJI DRÓG GMINNYCH DLA GMINY TARNOWIEC

Rysunek 4 Układ dróg gminnych na terenie gminy Tarnowiec

Komunikacja kolejowa

Na terenie gminy Tarnowiec funkcjonuje linia kolejowa relacji Stróże – Jasło – Tarnowiec – Krosno – Sanok – Zagórz o długości 7,4 km, która jest sukcesywnie modernizowana.

Linia ta umożliwia połączenie kolejowe poprzez:

- węzeł w Jaśle z Rzeszowem,
- węzeł w Zagórzu z przejściami kolejowymi w Krościenku z Ukrainą oraz w Łupkowie ze Słowacją.

Stacja kolejowa w Tarnowcu jest pierwszą na niezelektryfikowanej części linii. Stacja przeszła modernizację, polegającą na likwidacji dwóch nastawni i centralizację sterowania w budynku od strony Krosna.

 Drogi gminne (klasy lokalnej i dojazdowej)
 Drogi powiatowe (klasy zbiorczej)
 Trasa kolejowa

27

Komunikacja zbiorowa

Transport publiczny w gminie Tarnowiec jest stosunkowo dobrze rozwinięty. System komunikacji zbiorowej gminy tworzą lokalni przewoźnicy, wśród, których można wymienić m.in.:

- PGZK-JASIEL Sp. z o.o. trasa: Jasło-Tarnowiec-Jedlicze i Jasło-Tarnowiec-Wrocanka,
- Miejska Komunikacja Samochodowa w Jaśle sp. z o.o. trasa: Jasło-Czeluśnica-Umieszcz-Tarnowiec, Jasło – Czeluśnica – Umieszcz – Glinik Polski, Jasło-Czeluśnica-Umieszcz-Tarnowiec-Brzezówka i Jasło-Nowy Glinik-Nowy Glinik Podlas,
- RIDO INVESTMENT Sp. z o.o. trasa: Jasło-Umieszcz-Łajsce,
- HESTA S.C trasa: Jasło-Nowy Glinik-Łajsce-Łubno Opace-Łubienko.

2.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

2.5.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA

Gmina Tarnowiec posiada w sumie 44,4 km sieci wodociągowej, która w całości jest własnością Gminy Tarnowiec. Przyłączonych jest do niej 576 budynki jednorodzinne i zbiorowego zamieszkania. Z sieci wodociągowej korzysta 21,8 % mieszkańców gminy. Na terenie gminy znajduje się wiele źródeł z samowypływem, rozrzuconych dość nieregularnie. Źródła te zlokalizowane są najczęściej w lasach lub na łąkach. Najwięcej takich źródeł jest w rejonie Nowego Glinika, Gliniak Polskiego, Wrocanki, Potakówki oraz Umieszcza, a także kilka w rejonie Brzezówki.

Analiza lokalizacji zasobności w wodę miejscowości na terenie gminy, stwarza układ podziału gminy na dwie części –południową i północną. W skład części północnej wchodzi miejscowości: Gliniczek, Roztoki, Sądkowa, Dobrucowa, Brzezówka, Tarnowiec i Czeluśnica. Jest to obszar zasilany wodami rzeki Jasiołki.

Natomiast w skład części południowej wchodzi miejscowości: Nowy Glinik, Glinik Polski, Łubno Szlacheckie, Łubno Opace, Łubienko oraz Łajsce. Ta część obszaru gminy jest znacznie uboższa w zasoby wodne. Zasadne jest podzielenie tej części gminy na dwie części: Glinik Nowy i Glinik Polski oraz Łubno Szlacheckie, Łubno Opace, Łubienko i Łajsce. Glinik Polski i Glinik Nowy mogą być zasilane z wodociągu północnego jeżeli byłyby nadwyżki lub z własnego ujęcia, które jest możliwe do zlokalizowania na zboczu wzgórz Glinik Polski-Podbardzie-Chlebna. Ponadto istnieje możliwość zaopatrzenia Gminy Tarnowiec w wodę z ujęcia na rzece Wisłoce, którego właścicielem jest miasto Jasło.

Gmina Tarnowiec prowadzi gospodarkę wodną poprzez Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowcu. Powyższe przedsiębiorstwo jest wyposażone w studnie głębinowe znajdujące się w miejscowości Tarnowiec i Dobrucowa oraz hydrofornie znajdujące się miejscowości Dobrucowa i Tarnowiec,

zaopatrujące w wodę mieszkańców następujących wsi: Tarnowiec, Umieszcz (część), Dobrucowa, Sądkowa, Roztoki.

2.5.2. SIEĆ KANALIZACYJNA

W chwili obecnej Gmina Tarnowiec jest obszarem częściowo skanalizowanym. W Gminie Tarnowiec funkcjonuje zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej obejmująca swoim zasięgiem miejscowości: Tarnowiec, Sądkowa, Dobrucowa i Umieszcz (ok. 41,3 km, w tym 36,3 km sieci grawitacyjnej). Sieć kanalizacyjna wybudowana została w układzie grawitacyjno – pompowym, a układ sieci nawiązuje do naturalnego ukształtowania terenu. Ścieki odprowadzane są do gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Sądkowa. Jest to oczyszczalnia wykorzystująca do usuwania zanieczyszczeń osad czynny pracująca w technologii SBR (Sekwencyjnego Reaktora Biologicznego). Odbiornikiem ścieków jest Potok Czarny, wylot ścieków o rzeki zlokalizowany jest w miejscowości Czełuśnica. W trakcie projektowania jest rozbudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Roztoki i Gliniczek, obejmująca podłączenie do sieci wszystkich budynków na terenie tych miejscowości. Ścieki z miejscowości Roztoki i Gliniczek pompowane będą niezależnym rurociągiem tłocznym do oczyszczalni w Sądkowej. Dodatkowo w ramach projektu do sieci zostanie podłączonych do sieci kilka budynków z sołectwa Czełuśnica, wybudowana zostanie przepomownia ścieków umożliwiającą dalszą rozbudowę sieci kanalizacyjnej w kierunku miejscowości Czełuśnica i Gąsówka. Pozostałe ścieki gromadzone są w przydomowych zbiornikach (tzw. "szambach"), które nie zawsze spełniają warunki szczelnych zbiorników bezodpływowych i nie zawsze są systematycznie opróżniane. Wpływa to niekorzystnie na stan sanitarny środowiska i estetykę miejscowości. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 18% ludności gminy. Pozostali mieszkańcy gminy pozostają poza systemem zbiorowego gromadzenia i oczyszczania ścieków. Na terenie gminy funkcjonują 2229 zbiorniki bezodpływowe i 18 oczyszczalni przydomowych.

Na terenie gminy działają podmioty odpowiedzialne za administrację oraz utrzymanie dróg publicznych (Urząd Gminy Tarnowiec – odpowiedzialny za drogi gminne, Powiatowy Zarząd Dróg w Jasle – odpowiedzialny za drogi powiatowe), które we własnym zakresie prowadzą gospodarkę wodami opadowymi.

2.5.3. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA

Obszar Gminy Tarnowiec zasilany jest z następujących stacji elektroenergetycznych:

- stacja 110/30/15 kV(GPZ) Niegłowice (2x25 MVA), zlokalizowana na terenie miasta Jasło,
- stacja 110/15 kV (GPZ) Hankówka (2x25 IWA), zlokalizowana na terenie miasta Jasło.

Długość sieci elektroenergetycznej na terenie gminnym wynosi 187,5 km (linie SN – 58,4 km, linie nN – 139,1 km) i jest ona obsługiwana przez 62 stacje transformatorowe SN/nN będące na majątku PGE Dystrybucja Rzeszów S.A. Oddział Rzeszów oraz 6 stacji transformatorowych SN/Nn będących na majątku odbiorców. Urządzenia elektroenergetyczne poddawane są regularnym zabiegom eksploatacyjno-remontowym oraz sukcesywnie modernizowane ze względu na ich stan techniczny. W Gminie występuje brak linii wysokiego napięcia oraz brak jest istniejących mocy wytwórczych zainstalowanych-konwencjonalnych, a także odnawialnych źródeł energii przyłączanych do sieci dystrybucyjnej PGE Dystrybucja S.A.

2.5.4. SIEĆ TELEKOMUNIKACYJNA

Teren gminy Tarnowiec pokryty jest siecią telefoniczną w pełni zaspokajającą zapotrzebowanie odbiorców. Główne magistrale telekomunikacyjne przebiegające przez teren gminy Tarnowiec wykonane są w technologii kablowej oraz światłowodowej. Siecią tą dostarczane są usługi telefonii stacjonarnej oraz internet. Sieć kablowo-swiatłowodowa zapewnia dostarczenie usług telekomunikacyjnych do wszystkich sołectw gminy. W miejsca, do których nie dociera sieć kablowo-swiatłowodowa usługi dostarczane są drogą radiową.

2.5.5. SIEĆ GAZOWA

Teren gminy Tarnowiec obsługiwany jest przez Rejon Dystrybucji Gazu w Jaśle. Głównym źródłem zasilania jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN3000 Turaszówka-Gliniczek-Warzyce, przebiegający przez obszar gminny oraz stacje gazowe I-go stopnia, także na tym obszarze zlokalizowane. Blisko 70,0% sieci rozdzielczej nadanym terenie stanowi sieć gazowa średniego ciśnienia natomiast nieco ponad 30,0% to gazociągi niskiego ciśnienia. Sieć gazowa średniego ciśnienia zasilana jest ze stacji gazowych I-go stopnia, natomiast sieć gazową niskiego ciśnienia zasila jedna stacja gazowa II-go stopnia oraz stacje gazowe I-go stopnia o dwóch stopniach redukcji ciśnienia gazu. Warzyce. Stacje redukcyjno –pomiarowe pierwszego i drugiego stopnia zlokalizowane w Gliniczku, Dobrucowej, Tarnowcu, Gliniku, Czeluśnicy, Roztokach, Umieszczu i Wrocance.

Z sieci gazowej korzysta 87,3 % ludności gminy Tarnowiec.

Istniejący system gazowniczy na terenie Gminy Tarnowiec pokrywa obecne zapotrzebowanie na paliwo gazowe istniejących odbiorców, posiada również rezerwy przepustowości umożliwiające zarówno rozbudowę systemu sieci rozdzielczej jak również przyłączanie nowych odbiorców do istniejących gazociągów dystrybucyjnych.

Stan sieci gazowych na terenie gminnym jest zadowalający, co zapewnia bezpieczeństwo zarówno dostaw gazu jak również bezpieczeństwo publiczne.

2.5.6. CIEPŁOWNICTWO

W gminie Tarnowiec brak jest zbiorczych systemów ciepłowniczych. Na danym terenie funkcjonują małe, lokalne kotłownie wykorzystujące głównie gaz ziemny, węgiel i biomasę. Generalnie ogrzewanie obiektów oparte jest na bazie rozwiązań indywidualnych, takich jak piece lub wewnętrzne instalacje centralnego ogrzewania. Część mieszkańców używa drewna-biomasy, nie posiadają oni jednak specjalnych pieców przystosowanych do jej spalania.

W dużej części budynków mieszkalnych funkcjonują urządzenia grzewcze o przestarzałej konstrukcji-kotły komorowe tradycyjne, bez regulacji i kontroli ilości podawanego paliwa do spalania, o sprawności wynoszącej ok. 50,0%. W starych nieefektywnych urządzeniach grzewczych spala się niskiej jakości węgiel.

2.5.7. GOSPODARKA ODPADAMI

Gospodarkę odpadami regulują stosowne Uchwały Rady Gminy Tarnowiec podejmowane m.in. na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Szczegółowe wymagania w tym zakresie określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tarnowiec (Uchwała Nr XXXVIII/244/2017 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 30.10.2017 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tarnowiec). Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy Tarnowiec były odbierane w postaci zmieszanej i selektywnej przez Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Tarnowcu Sp. z o.o. Gmina Tarnowiec nie posiada własnego gminnego wysypiska śmieci. Odpady niesegregowane trafiają do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Krośnie. Odpady segregowane z terenu gminy Tarnowiec Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Tarnowcu przekazuje do dalszego recyklingu uprawnionym przedsiębiorcom.

W gminie Tarnowiec funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki odpadów komunalnych w dwóch lokalizacjach. Jeden z punktów zlokalizowany jest na terenie bazy Gminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Tarnowcu. Drugi punkt zlokalizowany jest na terenie Oczyszczalni Ścieków w Tarnowcu. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzi Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Tarnowcu Sp. z o. o.

Zgodnie z regulaminem na drogach publicznych obowiązki utrzymania czystości i porządku, a także zbierania i pozbywania się odpadów zgromadzonych w urządzeniach do tego celu przeznaczonych, należą do właściciela drogi. Na pozostałych terenach obowiązki utrzymania czystości i porządku należą do gminy. Gospodarkę innymi odpadami niż komunalne wytwarzanymi przez rolnictwo i podmioty gospodarcze działające na terenie gminy, regulują odrębne przepisy.

2.5.8. CMENTARNICTWO

Na terenie gminy Tarnowiec cmentarze znajdują się w miejscowościach: Czeluśnica, Tarnowiec, Glinik Polski, Nowy Glinik, Łubno Opace, Łubienko.

Ponadto w Tarnowcu znajduje się cmentarz wojenny nr 19, z okresu I wojny światowej, na cmentarzu parafialnym. Zaprojektowany przez Johanna Jägera, znajduje się na cmentarzu parafialnym. Po przebudowie w latach 60. cmentarz utracił swój pierwotny wygląd. Pochowano tu 48 żołnierzy austro-węgierskich i rosyjskich.

Cmentarze w poszczególnych wsiach wymagają drobnych zabiegów estetycznych, dla poprawy odbioru tej specyficznej przestrzeni. Dotyczyć one winny: usystematyzowania i opracowania czytelniejszego układu kwater cmentarnych, oznaczenie miejsc pochówków w sposób jasny i czytelny, przeprowadzenia prac porządkowych w obrębie cmentarzy i na terenach do nich przyległych, a także troski o zielony charakter tych terenów.

2.5.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Pod pojęciem ładu przestrzennego należy rozumieć „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjne i estetyczne”.

Ład przestrzenny jest jednym z pojęć o kluczowym znaczeniu dla planowania przestrzennego. Powinien być – obok zrównoważonego rozwoju – traktowany jako podstawa wszelkich działań planistycznych, w szczególności określenia zasad kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy została poddana analizie i ocenie na bazie układu jednostek funkcjonalno-strukturalnych gminy. O delimitacji jednostek zdecydowały podziały wynikające z funkcjonowania poszczególnych jednostek, wydzielonych na bazie istniejących podziałów administracyjnych. W jednostkach wydzielono dominujące funkcje na tle istniejącego układu komunikacyjnego. Jednostki te, związane z historycznie ukształtowanym układem osadniczym, odpowiadają podziałowi administracyjnemu.

W zagospodarowaniu Gminy Tarnowiec przeważającą część stanowią tereny gruntów rolnych, użytków zielonych (łąk, pastwisk oraz nieużytków) oraz towarzyszące im zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Obok nich znaczne powierzchnie zajmują istniejące kompleksy leśne występujące głównie po wschodniej stronie Gminy,

natomiast po zachodniej zlokalizowany jest jeden znaczący kompleks leśny, na zachód od miejscowości Glinik Polski.

Rozwój przestrzenny w poszczególnych miejscowości nie spowodował utraty czytelności głównych cech ich układów przestrzennych, reprezentujących różne typy rozplanowania.

W gminie Tarnowiec dominuje zabudowa mieszkaniowa. Funkcja usługowa (komercyjna) i użyteczności publicznej wyodrębnia się jedynie w Tarnowcu. W sołectwach wypróżniają się budowle kościołów i szkół. Zabudowa zwarta wzdłuż ulic występuje tylko w Tarnowcu, na pozostałym obszarze dominuje zabudowa jednorodzinna, w większości wolnostojąca.

Współczesna struktura osadnictwa wiejskiego kształtowała się poprzez kontynuację historycznego układu zabudowy. Dla większości wsi w gminie Tarnowiec jako charakterystyczny, można uznać stan rzeczy w którym:

- historyczna zabudowa wsi zlokalizowana jest wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego (w przewadze jest to droga klasy lokalnej lub zbiorczej), częściowo w odległościach mniejszych niż jest to wymagane dla nowej zabudowy sytuowanej wzdłuż drogi danej klasy,
- nowe budynki powstawały jako kolejne linie zabudowy, obsługiwane na ogół prostopadłym do drogi publiczną dojazdem wewnętrznym, przy czym w warunkach gminy Tarnowiec szerokość tych dojazdów często nie spełnia szerokości dróg przeciwpożarowych (minimum 4,5 m);
- nowe budynki powstawały wzdłuż drogi publicznej jako kontynuacja układu „ulicówki”, co doprowadza do przestrzennego łączenia historycznie odrębnych jednostek osadniczych.

Zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa zazwyczaj jest murowana. Zabudowa tradycyjna, zwłaszcza drewniana albo szalowana drewnem zachowała się nielicznie, głównie w postaci budynków gospodarczych. Budynki mieszkaniowe to obiekty głównie parterowe, parterowe z poddaszami użytkowymi i dwukondygnacyjne. Nakrywają je dachy dwuspadowe o kącie nachylenia ok. 25-45°, czasem naczółkowe. Sporadycznie pojawiają się dachy o większym stopniu nachylenia połaci dachowych. W nowszej zabudowie, pojawiają się dachy z lukarnami doświetlającymi poddasze. Lukarny te posiadają dachy dwuspadowe ale równie często jednospadowe sięgające kalenicy dachami dwuspadowymi. Występują też dachy czterosopadowe, rzadko niesymetryczne przesunięte w pionie lub poziomie czy płaskie, namiotowe.

Nawiązując do definicji ładu przestrzennego, zakres wymienionych w niej czynników stanowi o zawartości części Studium dotyczącej uwarunkowań. Wszystkie analizowane działy pozwalają na scharakteryzowanie, co się składa na ład przestrzenny i na czym ma polegać jego kształtowanie w gminie, a w szczególności niniejszy rozdział dotyczący ukształtowania struktury przestrzennej oraz rozdziały określające czynniki, które mają na nią wpływ, tj. dotyczące środowiska przyrodniczego i kulturowo-

krajobrazowego oraz aspektów społecznych warunków życia. Zmiany zachodzące w środowisku obszaru gminy wynikają przede wszystkim z oddziaływań antropogenicznych - realizacji nowych inwestycji. Zmiany polegają na przekształceniach pokrywy glebowej i pokrywanie jej nawierzchniami nieprzepuszczalnymi, wzrastaniu poboru wody i ilości odprowadzanych ścieków. Te niekorzystne zmiany, wiążą się z realizacją nowej zabudowy i infrastruktury, co samo w sobie jest nieuchronne. Ważne jest, aby rozwój gminy odbywał się z uwzględnieniem uwarunkowań środowiska. Dotychczasowy sposób użytkowania obszaru gminy generalnie jest zgodny z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi. Obiekty najbardziej cenne pod względem przyrodniczym objęte są ochroną i podlegają określonym zasadom w zagospodarowaniu. Zabudowa generalnie koncentruje się przy ważniejszych ciągach komunikacyjnych, co jest naturalne i korzystne. Jednym z głównych, negatywnych zaobserwowanych cech zagospodarowania jest zabudowa rozproszona, niekorzystnie zaistniała w krajobrazie gminy, kolidująca z punktami lub osiami widokowymi.

Niekorzystna i niezgodna z uwarunkowaniami przyrodniczymi lokalizacja zabudowy w dolinach cieków, lokalnych korytarzach ekologicznych, co zwiększa ryzyko podtopień i powodzi. Niewskazane i niebezpieczne jest występowanie zabudowy na osuwiskach lub terenach zagrożonych ruchami masowymi. Ponadto negatywne zmiany w środowisku są powodowane brakiem wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej w tym zwłaszcza kanalizacji.

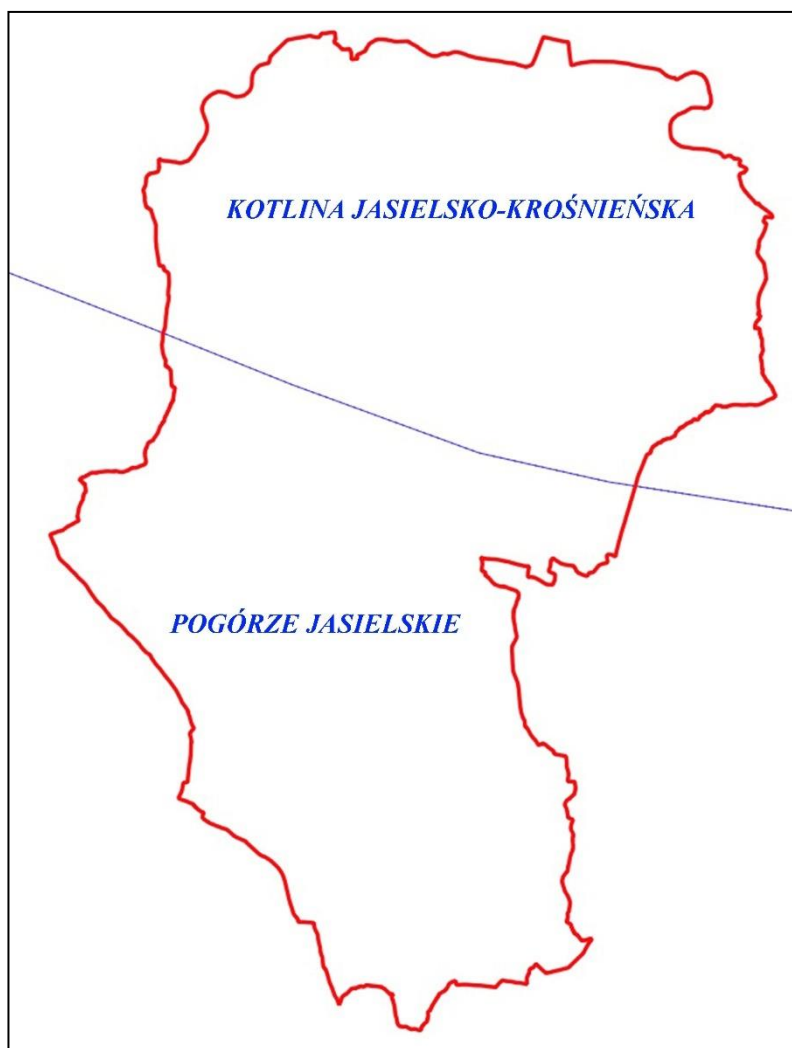
Do ochrony ładu przestrzennego konieczne jest przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom przestrzennym związanym z wprowadzaniem nowej zabudowy, w szczególności przez ograniczanie liczby kolejnych linii zabudowy obsługiwanych komunikacyjnie przez służebność przejazdu lub drogę wewnętrzną o niewystarczającej szerokości a także ograniczanie niekontrolowanego, przestrzennego „rozlewania” się układów osadniczych.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI, JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE

Wg regionalizacji J. Kondrackiego, która za podstawę przyjmuje zróżnicowanie geomorfologiczne, fizycznogeograficzne oraz strefowość geograficzną, obszar gminy Tarnowiec zlokalizowany jest w obrębie następujących jednostek fizyczno-geograficznych:

- Prowincji: Karpaty Zachodnie i Podkarpacie (51)
- Podprowincji: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513)
- Makroregionu: Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)
- **Mezoregion:** Kotlina Jasielsko-Krośnieńska (513.67),
- **Mezoregion:** Pogórze Jasielskie (513.68).

Rysunek 6 Położenie Gminy Tarnowiec względem jednostek fizycznogeograficznych wg Kondrackiego

3.2. ZASOBY PRZYRODNICZE

3.2.1. BUDOWA GEOLOGICZNA

Budowa geologiczna jest jednym z głównych czynników, które sposoby zagospodarowania terenu.

Obszar gminy Tarnowiec zlokalizowany jest w obrębie Zewnętrznych Karpat zbudowanych z utworów fliszowych. Obszar gminy pod względem geologicznym należy do jednostki śląskiej. Najstarszymi utworami budującymi jednostkę śląską są dolnokredowe łupki cieszyńskie wykształcone w postaci czarnych, wapnistych łupków z wkładkami piaskowców. Na nich zalegają łupki wierzowskie. Przechodzą one w sposób ciągły w warstwy lgockie z okresu kredy górnej wykształcone w postaci naprzemianległych piaskowców cienkoławicowych i ciemnych łupków. Na nich zalegają warstwy godulskie składające się z piaskowców grub- i średnioławicowych z wkładkami łupków i zlepieńców. Młodsze od nich są tzw. warstwy istebniańskie, których część spągową reprezentowana jest przez piaskowce gruboławicowe osiągające miąższość od 1 do 5 metrów z cienkimi wkładkami ciemnoszarych łupków zapiaszczonych. Górną część warstw istebniańskich inaczej zwanych czarnorzeckimi budują gruboławicowe, masywne, niekiedy zlepieńcowate piaskowce przechodzące ku górze w czarne lub brunatne łupki. W wyniku wietrzenia powyższe piaski ulegają rozpadowi na gruboziarnisty piasek lub żwirek. Warstwy istebniańskie w jednostce śląskiej przykryte są utworami trzeciorzędu, z okresu paleocen-eocen, reprezentowanymi przez kompleksy czerwonych (pstrych) łupków, a w ich obrębie soczew piaskowców ciężkowickich. Wyżej nich leży zróżnicowany kompleks warstw menilitowych o miąższości około 150 metrów, zbudowanych z liściastych, czarnych lub ciemnobrunatnych łupków, z lokalnie występującymi wkładkami zlepieńców i piaskowców. Warstwy menilitowe przykryte są młodszymi, pochodzącymi z oligocenu warstwami krośnieńskimi reprezentowanymi przez gruboławicowe piaskowce przechodzące ku górze w naprzemianległe szare, silnie margliste łupki z wkładkami piaskowców cienko- i średnioławicowych.

Najmłodszymi utworami występującymi na analizowanym terenie są osady czwartorzędowe. Stanowią one pozostałości zlodowaceń, którymi objęte były analizowane tereny. Na powyższe utwory składają się rzeczne żwiry z piaskami oraz gliny.

3.2.2. RZEŻBA TERENU

Czynnikiem ograniczającym potencjalne zagospodarowanie terenu stanowi rzeźba terenu.

Gmina Tarnowiec położona jest w obrębie dwóch jednostek fizycznogeograficznych różniących się między sobą pod względem ukształtowania terenu.

Północna część Gminy zlokalizowana jest w obrębie Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej stanowiącej rozległe obniżenie o powierzchni około 400 km², odwadniane na północ przez Wisłokę i Wisłok, których dorzecza przegradza niski dział wodny, wzniesiony kilkanaście metrów nad dna dolin Wisłoka w Krośnie i oddalony o kilka kilometrów Jasiołki. W obrębie Gminy Tarnowiec Kotlina Jasielsko-

Krośnieńska położona jest na wysokości około 230 m n.p.m. w rejonie Sądkowej, do 330 m n.p.m. w rejonie Brzezówki.

Znacząca, południowa część Gminy Tarnowiec położona jest z kolei w obrębie Pogórza Jasielskiego. Rozciąga się ono pomiędzy doliną Ropy, Kotliną Jasielsko-Krośnieńską i Beskidem Niskim. Dolina Wisłoki dzieli je na dwie części – wschodnią i zachodnią. Obszar Gminy Tarnowiec zlokalizowany jest w obrębie części wschodniej. Wschodni płat Pogórza charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym urzeźbieniem niż część zachodnią, przy czym zaznaczają się tutaj wyraźne, równoleżnikowe garby osiągające wysokość od 300 do 400 m n.p.m. W tej części Gminy najwyższe wzniesienie osiąga wysokość 369,7 m n.p.m. zlokalizowane na północny-wschód od miejscowości Łubienko.

3.2.3. KLIMAT I WALORYZACJA KLIMATYCZNA

Zgodnie z klasyfikacją Romera, klimat Gminy Tarnowiec zaliczany jest do typu klimatu zaciśzy śródgórskich. Średnia temperatura powietrza na analizowanym terenie wynosi około 7°C. Roczna suma opadów mieści się w przedziale od 700 do 800 mm i jest trochę wyższa od średniej dla kraju. Długość trwania okresu wegetacyjnego szacowana jest na około 200 dni, natomiast okres bezprzymorozkowy trwa od 145 do 160 dni, natomiast w zagłębieniach terenowych krócej (około 140 dni). Długość zalegania pokrywy śnieżnej wynosi około 60-80 dni. Na analizowanym terenie dominują wiatry w kierunku zachodniego, północno-zachodniego oraz południowego. Wiatr z kierunku wschodniego występuje rzadko, tylko wczesna wiosna w marcu oraz w maju.

Z uwagi na urozmaiconą rzeźbę terenu, kierunki nachylenia stoków oraz pokrycie terenu, na terenie Gminy wykształciły się różne warunki topoklimatyczne. Stoki o ekspozycji południowej, wschodniej i południowo-wschodniej charakteryzują się dobrymi warunkami wilgotnościowymi oraz termicznymi (najdłuższy okres nasłonecznienia) stwarzającymi dogodne warunki do uprawiania rolnictwa oraz osadnictwa. Natomiast stoki o ekspozycji północnej, z uwagi na niewielką ilość docierającego promieniowania słonecznego oraz znaczne zacienienie stanowią zastoiska zimnego wilgotnego powietrza, więc nie są korzystne dla osadnictwa bądź rolnictwa.

Na terenie Gminy Tarnowiec nie korzystnymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi charakteryzują się obszary den dolin rzecznych, gdzie dochodzi do stagnacji zimnego, wilgotnego powietrza, częstych mgieł radiacyjnych oraz do inwersji temperatury powietrza w wyniku spływu zimnych mas powietrza.

3.2.4. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

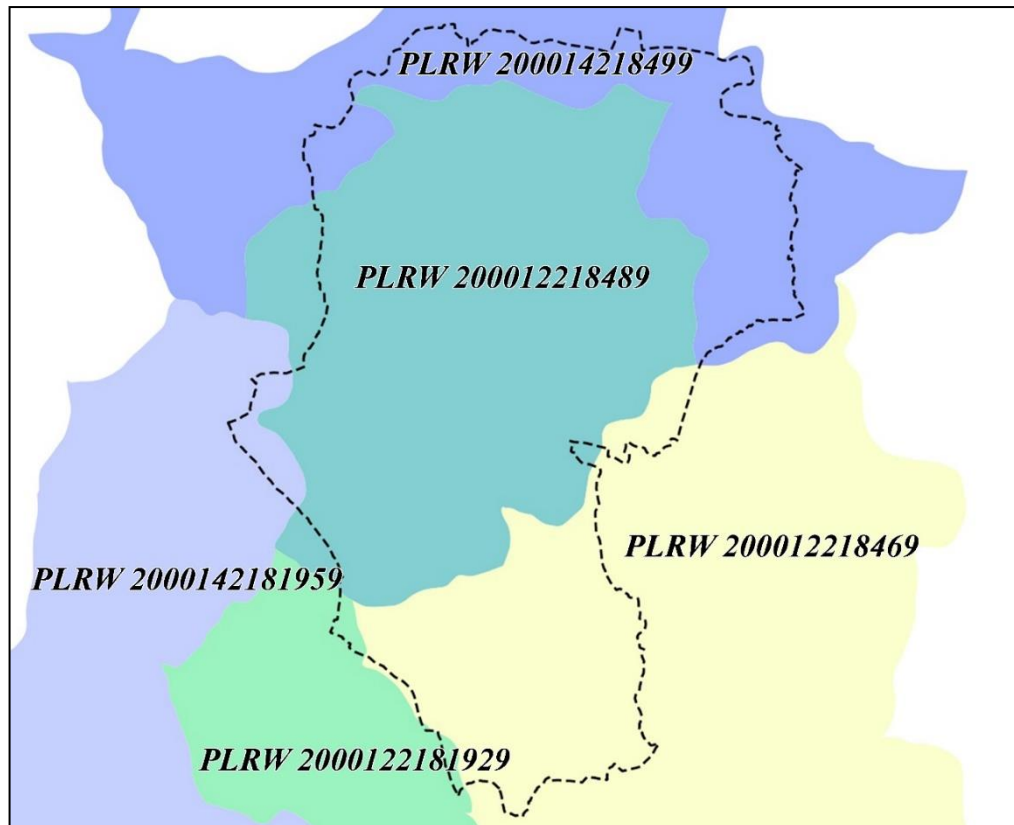
Wg podziału hydrologicznego teren Gminy Tarnowiec znajduje się w granicach scalonej części wód powierzchniowych:

1. SCWP GW0609 Jasiołka od ujścia Panny do ujścia, w hydrologicznym regionie dorzecza Górnej Wisły – w obrębie **czterech** jednolitych części wód powierzchniowych:

- **JCWP Szebnianka RW200062184729 – północny, niewielki fragment Gminy,**
- JCWP Czarny Potok RW200012218489 – centralna i wschodnia część Gminy,
- JCWP Jasiołka od Chlebianki do ujścia RW200014218499 – północna część Gminy,
- JCWP Chlebianka RW200012218469 – południowa oraz południowo-wschodnia część Gminy,

2. SCWP GW0602 Wisłoka od ujścia rzeki Ryj do ujścia Dębownicy wraz z nią, w hydrologicznym regionie dorzecza Górnej Wisły – w obrębie dwóch jednolitych części wód powierzchniowych:

- JCWP Wisłoka od Ryja do Dębownicy RW2000142181959 – niewielki zachodni fragment Gminy,
- JCWP Promnica RW2000122181929 – niewielki południowo-zachodni fragment Gminy.

Rysunek 7 Położenie Gminy Tarnowiec względem zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

Ogólnie celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów (II klasa). Natomiast dla JCWP rzecznych, które osiągają bardzo dobry stan ekologiczny jest utrzymanie hydromorfologicznych parametrów oceny na poziomie klasy I. Ponadto istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków.

Zgodnie z aktualnym „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” celem środowiskowym JCWP „Szebnianka” jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Omawiana JCWP należy do naturalnych części wód, jej stan oceniono jako zły oraz wskazano, że osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone. W związku z tym dla powyższej JCWP określono odstępstwo od osiągnięcia celów środowiskowych i przesunięto termin osiągnięcia dobrego stanu do roku 2021 z uwagi na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności. Omawiana JCWP znajduje się wykazie obszarów chronionych mianowicie Obszaru o Znaczeniu dla Wspólnoty „Wisłoka z Dopływami” PLH180052.

Wody podziemne

Na obszarze Gminy Tarnowiec występują następujące poziomy wodonośne:

- **Czwartorzędowy poziom wodonośny** jest dość dobrze rozpoznany hydrogeologicznie. Związany jest z osadami rzecznyymi Jasiołki i Wisłoka. Powyższy poziom wodonośny zbudowany jest ze żwirów i piasków, które mogą być w górnych partiach zaglinione. Czwartorzędowy poziom wodonośny zasilany jest poprzez bezpośrednią infiltrację wód pochodzących z opadów atmosferycznych. Z uwagi na to, że ma on bezpośredni kontakt z wodami pochodzącymi z powierzchni terenu jest najbardziej narażony na zanieczyszczenia w porównaniu z głębiej zalegającymi poziomami wodonośnymi. Najlepsze warunki do infiltracji występują w tych miejscach gdzie zlokalizowane są utwory o wysokiej przepuszczalności.
- **Trzeciorzędowe piętro wodonośne** jest związane z utworami jednostki śląskiej wykształconej w postaci serii piaskowcowo-lupkowych warstw krośnieńskich i i istebniańskich. Najbardziej zawodniona jest strefa przypowierzchniowa fliszu z uwagi na jej mocne spękanie i zwietrzenie. W utworach trzeciorzędowych poziom

wodonośny jest nieciągły, a zasilany jest przede wszystkim poprzez infiltrację opadów atmosferycznych na wychodniach spękanych utworów fliszowych. Zwierciadło tego poziomu zalega na różnych głębokościach, bliżej przy powierzchni ma charakter swobodny, głębiej słabo napięty lub napięty.

Przeważająca część Gminy Tarnowiec zlokalizowana jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych. Jedynie niewielka część omawianego terenu położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 433 – Dolina rzeki Wisłoka. Jest to udokumentowany zbiornik o charakterze porowym, w którym główne zasoby stanowią wody utworów czwartorzędowych.

Zgodnie z obowiązującym podziałem Polski na 172 Jednolite Części Wód Podziemnych, obszar Gminy Tarnowiec zlokalizowany jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych: JCWPd nr 151 (Europejski kod PLGW 2000151).

W JCWPd Nr 151 w utworach czwartorzędowych występuje jeden poziom wodonośny związany z utworami akumulacji rzecznej (piaski i żwiry). Może on występować lokalnie w kontakcie hydraulicznym z poziomami w utworach fliszowych. Piętro paleogenu i kredy zbudowane jest z utworów piaskowcowo-lupkowych. W strefie aktywnej wymiany wód zwykłych może występować kilka poziomów wodonośnych.

3.2.5. WODY POWIERZCHNIOWE

Pod względem hydrograficznym analizowany gminy Tarnowiec w całości należy do zlewni Wisłoki, która stanowi z kolei prawobrzeżny dopływ Wisły. Główną rzeką przepływająca przez teren Gminy jest Jasiołka oraz Czarny Potok.

Jasiołka stanowi prawobrzeżny dopływ Wisłoki i uchodzi do niej w Jaśle. Źródło cieków zlokalizowane jest na wysokości około 800 m n.p.m. na górze Baba. Natomiast ujście do Wisłoki zlokalizowane jest na wysokości około 225 m n.p.m. Długość rzeki szacowana jest na około 76 km natomiast powierzchnia zlewni około 513 km². W zlewni Jasiołki znajduje się północno-wschodnia oraz północna część Gminy.

Czarny Potok natomiast wypływa z okolic Glinika Polskiego, a uchodzi do Jasiołki we wsi Gliniczek. W zlewni Czarnego Potoku znajduje się środkowa oraz zachodnia część Gminy Tarnowiec.

Oprócz Jasiołki oraz Czarnego Potoku, południowa część Gminy odwadniana jest przez **Chlebiankę** i jej dopływy.

3.2.6. GLEBY

W ekosystemach lądowych, zarówno naturalnych, jak i ukształtowanych gleba jest ogniwem łączącym podłoże geologiczne i ożywioną część ekosystemu. Wiele podstawowych właściwości gleba dziedziczy od skały macierzystej, z której się wytworzyła, ale tempo i kierunek procesów glebotwórczych, a także ekologiczna i użytkowa wartość gleby zależą od wielu innych, równocześnie działających czynników środowiskowych: klimatu, stosunków wodnych, ukształtowania terenu, pokrywającej roślinności oraz działalności człowieka.

Na terenie gminy Tarnowiec przeważają gleby brunatne oraz mady rzeczne starych i nowych tarasów rzecznych (gliny średniopylastej i ilastej). Gleby brunatne są zróżnicowane pod kątem cech fizycznych, chemicznych, wilgotnościowych oraz zawartości składników pokarmowych w związku z tym są zaklasyfikowane do różnych klas bonitacyjnych. Na terenie gminy Tarnowiec występują również gleby wietrzeniowe: pseudo-bielicowe, gliny kwaśne i wyługowane, czarne ziemie. Przydatność tych gleb jest uzależniona od wysokości nad poziomem morza, nachylenia terenu oraz ekspozycji.

Zgodnie z podziałem gleb na klasy bonitacyjne na terenie gminy Tarnowiec największy udział mają gleby IV klasy bonitacyjne (49% gruntów) oraz gleby III klasy bonitacyjnej (40% gruntów). Najmniejszy udział mają gleby II klasy bonitacyjnej (2%) oraz klasy V i VI (9%).

Lokalizacja gruntów klas I-III

Rysunek 8 Lokalizacja gruntów klas I-III na terenie gminy Tarnowiec

3.2.7. BIORÓŻNORODNOŚĆ SZATY ROŚLINNEJ I FAUNY

Wg podziału geobotanicznego Polski Matuszkiewicza, obszar opracowania zlokalizowany jest w Dziale Wschodniokarpackim, Krainie Karpat Wschodnich, Okręgu Dołów Jasielsko-Sanockich w jednostce Jasielsko-Krośnieńskiej.

Na terenie gminy Tarnowiec można wyróżnić cztery podstawowe ekosystemy, mianowicie leśny, rolny, dolin rzecznych oraz terenów zainwestowanych.

Największą powierzchnię na terenie omawianej gminy zajmują ekosystemy rolnicze związane z gruntami rolnymi, pastwiskami, łąkami oraz terenami nieużytków. Na terenach upraw rolnych dominują agrocenozy, którym towarzyszą gatunki segetalne. Natomiast na terenach nieużytków rozwija się w drodze naturalnej sukcesji pospolita roślinność łąkowa. Florę powyższych terenów tworzą różne gatunki traw oraz turzyc takie jak: tymotka łąkowa (*Phleum pratense*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), koniczyzna biała (*Trifolium repens*), szczaw zwyczajny (*Rumex Acetosa*), barszcz zwyczajny *Heracleum sphondylium*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*).

Obok ekosystemów rolniczych i łąkowych znaczący udział w powierzchni gminy stanowią ekosystemy leśne. Występują one głównie po wschodniej stronie gminy, natomiast po zachodniej zlokalizowany jest jeden znaczący kompleks leśny, na zachód od miejscowości Glinik Polski. Część istniejących lasów stanowi własność Skarbu Państwa w Zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie Nadleśnictwa Kołaczyce, a część stanowi własność prywatną. Pod względem typów siedliskowych, na terenie omawianej Gminy dominuje las wyżynny świeży (LWYŻśw). W składzie gatunkowym kompleksów leśnych dominuje buk, grab, dąb, jawor, którym towarzyszy brzoza, jodła, olcha czy czereśnia. Natomiast w podszyciu występuje bez, leszczyna, młode jawory, buki, brzozy. Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa stanowią również lasy pełniące funkcje ochronne, są to głównie lasy wodochronne (OCH WOD). Natomiast lasy prywatne są lasami gospodarczymi.

Ekosystem dolin rzecznych charakteryzują się roślinnością wilgociolubną. Koryta cieków porastają zadrzewienia z dominującą olchą, dębem oraz brzozą. Są to tereny stwarzające dobre warunki do przeznaczenia ich pod parki oraz inne miejsca rekreacji i wypoczynku.

Tereny obecnie zainwestowane stwarzają dobre warunki do rozwoju roślinności synantropijnej, która uważana jest za gatunek inwazyjny. Opanowują one siedliska poddane silnej antropopresji. Gatunki synantropijne rozwijają się na głównie w południowej oraz wschodniej części obszaru. Ich największe skupiska występują na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, gdzie porastają obrzeża dróg, placów manewrowych, parkingów oraz tereny wolne od zainwestowania, gdzie możliwa jest ich naturalna sukcesja. Do głównych gatunków synantropijnych, których zasięg występowania na obszarze opracowania jest najszerszy

należą: komosa biała (*Chenopodium album*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), koniczyna biała (*Trifolium repens*), szczaw kędzierzawy (*Rumex crispus*), babka zwyczajna (*Plantago major*).

Ekosystemy leśne są miejscem schronienia dużych zwierząt. Najliczniej występuje sarna, dzik. Ssaki o mniejszych wymiarach występują rzadziej, jednak można tu spotkać wiewiórki, borsuki. Na terenach nieleśnych można spotkać zające. Największą grupę kręgowców na terenie opracowania stanowią ptaki. Spotykane są we wszystkich biotopach, wykazują zarówno dzienną jak i nocną aktywność. Występują tu m.in. bociany, jaskółki, wróble, kuropatwy, bażanty, sroki, szpaki, sikorki. W lasach można spotkać zięby, dzięcioły, kwiczoły. Równie cenne przyrodniczo są zadrzewienia śródpolne, obrzeża lasów (występują tu gatunki lęgowe – większość z nich to ptaki zasiedlające środowiska ekotonowe) oraz rzeki, potoki i stawy wraz z nadbrzeżnymi zadrzewieniami i zaroślami. Największe bogactwo występuje w siedliskach o charakterze ekotonowym na styku kilku biotopów – woda, brzegi, zadrzewienia, bogata roślinność zielna, polna.

Niewielką gatunkowo grupą zwierząt są tu płazy i gady. W miejscach o największym uwilgotnieniu bytują żaby, w niskich krzewach i zaroślach: rzekotka drzewna, a w miejscach dobrze nasłonecznionych jaszczurki, zaskrońce.

3.2.8. WALORY KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Na obszarze Gminy Tarnowiec można wyróżnić kilka typów krajobrazu:

- **rolniczy** – związany z terenami upraw rolnych, nieużytków oraz terenów łąk i pastwisk,
- **antropogeniczny** – związany z terenami zainwestowanymi,
- **leśny** – związany z terenami kompleksów leśnych.

Najbardziej zmiennym elementem w strukturze jest krajobraz rolniczy. W jego obrębie zmienia się nie tylko układ upraw w kolejnych latach i w sezonie wegetacyjnym, ale również wraz z rozwojem fizjologicznym roślin w uprawie zmienia się jej wartość biologiczna i środowiskotwórcza. W tak intensywnie zmieniającym się w czasie i przestrzeni krajobrazie, jakim jest krajobraz rolniczy niezwykle ważną rolę regulacyjną w stosunku do fauny spełniają środowiska zdolne do przyjmowania i przechowywania migrującej fauny oraz przekazywania jej do innych środowisk w sprzyjających ku temu warunkach. W krajobrazie typowo rolniczym z przewagą pól uprawnych takimi środowiskami są zwykle nieużytki, zadrzewienia, zakrzewienia śródpolne, miedze, przydroża, tzw. wyspy leśne (północna część terenu gminy).

Krajobraz terenów leśnych charakteryzuje się wysokim stopniem naturalności. W związku z tym, że grunty leśne stanowią gruntu chronione w myśl ustawy z dnia 3

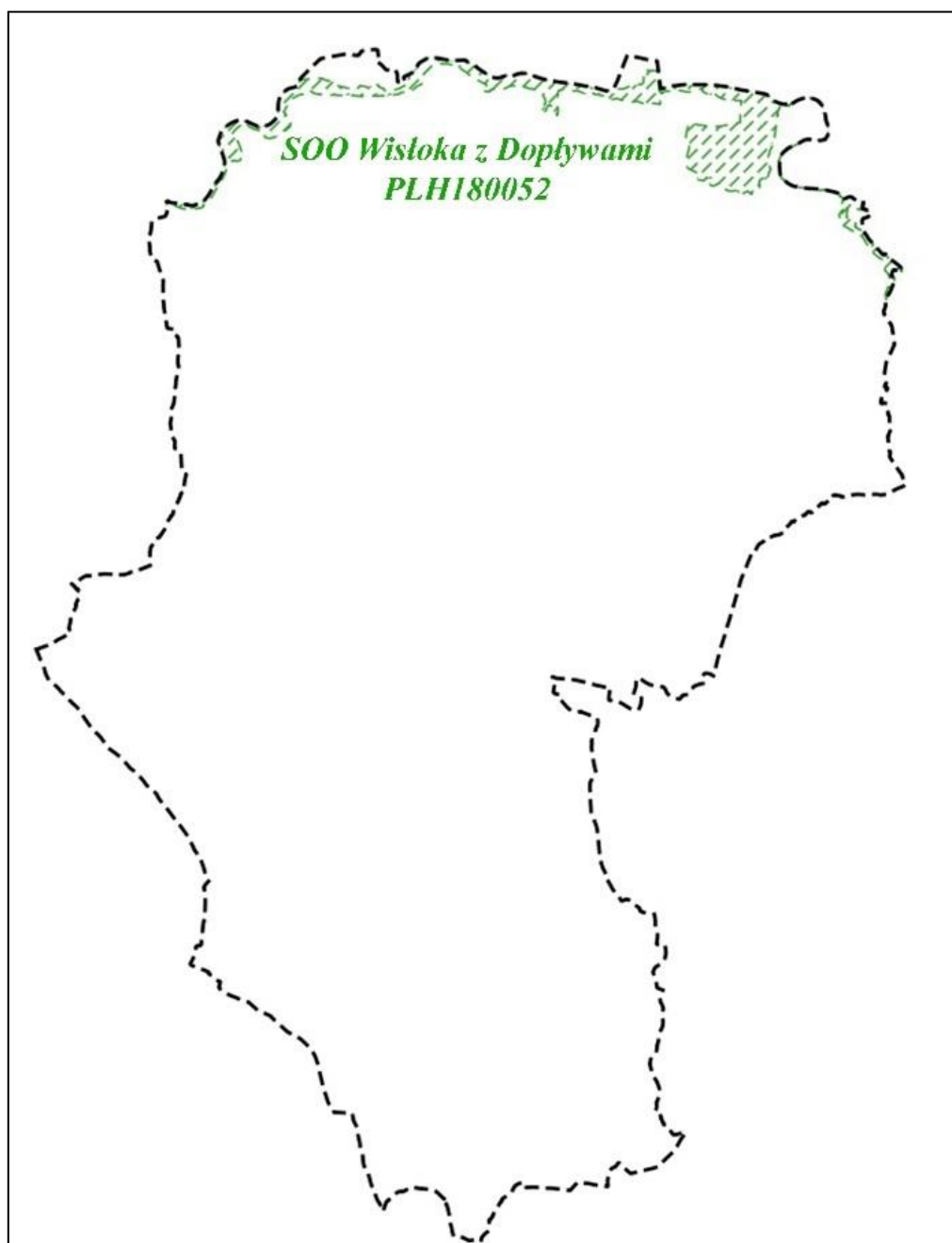
lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1161), zmiana ich przeznaczenia na cele nieleśne jest ograniczona z uwagi na wymogi stawiane przez powyższe ustawę. Kompleksy leśne oprócz istotnych funkcji ekologicznych wpływają na poprawę krajobrazu poprzez łagodzenie występujących w nim dysharmonii oraz działają uspokajająco. Lasy stanowią również ważny element turystyki i rekreacji. Stwarzają dobre warunki do wypoczynku na świeżym powietrzu.

Ostatnim rodzajem jest krajobraz terenów zurbanizowanych występujący na terenach zamieszkanym. Obejmuje tereny głównych miejscowości oraz wsi, gdzie skupiają się osiedla ludzkie. Głównymi elementami omawianego typu krajobrazu jest gęsta zabudowa mieszkaniowa, usługowa, produkcyjna itp., sieć dróg i infrastruktura techniczna. Powyższy typ krajobrazu jest wynikiem przemian jakie zaszły w przeszłości na etapie rozwoju gminy Tarnowiec i jej głównych ośrodków. Znacząca część wsi na terenie gminy to tzw. ulicówki, gdzie zabudowa rozwija się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Jedynie Tarnowiec stanowi rodzaj wielodrożnicy, gdzie zabudowa rozwija się wzdłuż dróg biegnących w różnych kierunkach.

4. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

4.1. OBSZARY SIECI EKOLOGICZNEJ NATURA 2000

Specjalny Obszar Ochrony „Wisłoka z Dopływami” PLH180052 powołany w ramach Europejskiej Sieci Natura 2000 na terenie Gminy Tarnowiec obejmuje koryto Jasiołki biegnące wzdłuż północnej granicy Gminy. SOO „Wisłoka z dopływami” stanowi ważną ostoję wielu gatunków ryb, cennych z ochroniarskiego i gospodarczego punktu widzenia. Występujące zróżnicowanie siedlisk daje dobre warunki do wzrostu i rozwoju fauny typu reofilnego, w mniejszym stopniu dla fauny limnofilnej. Takich siedlisk jest stosunkowo niewiele. Obecność drzew oraz krzewów wzdłuż biegu rzeki i tym samym jej zacienienie stwarza dobre warunki do rozwoju fauny bezkręgowej. Najcenniejszymi zbiorowiskami roślinnymi wyróżnionymi w dolinach obszaru Wisłoka z dopływami są lasy i zarośla łęgowe (łęgi wierzbowe i pozostałości łęgów topolowych, fragmenty podgórskiego łęgu jesionowego oraz nadrzecznej i bagiennej olszynki górskiej i łęgu wiązowo-dębowego). Ekosystemy te w wielu miejscach zachowane są w postaci zbliżonej do naturalnej lub nieznacznie przekształconej. Zastępczymi, półnaturalnymi zbiorowiskami, o wysokiej wartości przyrodniczej, są łąki rajgrasowe oraz podmokłe ze związku *Calthion* oraz *Molinion*. Na szczególną uwagę zasługują łąki trzęślicowe w rejonie Zawadki Osieckiej, występujące tam w kompleksie z łęgami wierzbowymi, olszynką górską i łęgiem jesionowym. W niektórych przypadkach, gdy terasa zalewowa jest bardzo wąska, a na zboczach doliny znajdują się wartościowe zbiorowiska grądowe, włączano je również do obszaru ostoi.

Rysunek 9 Położenie SOO „Wisłoka z Dopływami” na terenie Gminy Tarnowiec

Niezwykle istotnymi siedliskowo obiektami w dolinach Wisłoki i Ropy są starorzecza (nad Ropą: Siepietnica, Siedliska Sławęcińskie, Topoliny; nad Wisłoką: Krajowice). W ich otoczeniu, nie tylko utrzymały się różnorodne zbiorowiska łęgowe ale także znajdują się tam stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych.

W Wisłoce stwierdzono występowanie 30 gatunków ryb oraz jeden gatunek minogów w tym z rodziny łososiowatych 3 gatunki, karpowatych 20 gatunków, głowaczowatych 1 gatunek, kozowatych 2 gatunki szczupakowate 1 gatunek, okoniowate 2 gatunki i sumowate 1 gatunek. Najliczniej występują ryby karpowate a dominującym gatunkiem jest kleń. Gatunki wiodące w Wisłoce to pstrąg potokowy,

strzebla potokowa, głowacz przęgopłetwy, brzanka, brzana, kiełb krótkowąsy i kleń. W dorzeczu Jasiołki stwierdzono występowanie 20 gatunków ryb, z tego w górnej części 14 gatunków. W górnym jak i w dolnym odcinku zdecydowanie dominuje kleń. Spory udział w ichtiofaunie rzeki ma też brzana, pstrąg potokowy, szczupak oraz okoń. Występuje też lipień i świnka i gatunki chronione, z których dominuje piekielnica, zaś towarzyszą jej śliz oraz strzebla potokowa.

W rzece Ropie stwierdzono występowanie 12 gatunków ryb. Ilościowo dominują klenie, lipienie i strzeble potokowe. W dolnym odcinku rzeki liczba gatunków zwiększa się do 21, gdzie w połowach wędkarskich dominuje kleń, znaczący jest udział brzany i lipienia. Rzeką Wisłoka i jej dorzecze objęte jest krajowym programem restytucji ryb wędrównych, zaś jej dopływy na tym odcinku są wymieniane jako jedne z głównych cieków dorzecza o walorach kwalifikujących ją jako podstawowe tarlisko anadromicznych ryb wędrównych i siedlisko ryb prądolubnych, będących w sferze zainteresowania Unii Europejskiej. Dzięki współpracy Okręgów Polskiego Związku Wędkarskiego w Krośnie i w Rzeszowie a także Instytutu Rybactwa Śródlądowego trwają obecnie prace nad restytucją gatunków reofilnych i wędrównych w tym certy, troci, łososia i jesiotra ostronosego. Obszar całościowo stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym - występują tu cztery gatunki ryb z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, a jeden jest przedmiotem prowadzonego obecnie programu restytucji.

Kod siedliska	Nazwa siedliska
3130	Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littoreetia</i> , <i>Isoetes-Nanojuncetia</i>
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphenion</i> , <i>Potamion</i>
3220	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
3230	Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salix-myricaricum</i>)
3240	Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków
3270	Zalewane muliste brzegi rzek
6230	Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardetalia</i>)
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinia</i>)
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliriae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)
6510	Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)
9130	Żyzne buczyny
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022

91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)
91F0	Łęgowe lisy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Filcario-Ulmetum</i>)

Rysunek 10 Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie SOO „Wisłoka z dopływami”

Kod gatunku	Nazwa łacińska	Nazwa polska
5094	<i>Barbus peloponnesius</i>	Brzana peloponeska
1337	<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski
1163	<i>Cottus gobio</i>	Głowacz białopłetwy
1096	<i>Lampetra planeri</i>	Minóg strumieniowy
1355	<i>Lutra Lutra</i>	Wydra europejska
1060	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek
6179	<i>Phengaris nausithous</i>	Modraszek nausitous
6177	<i>Phengaris teleius</i>	Modraszek telejus
5339	<i>Rhodeus amarus</i>	Różnka pospolita
1106	<i>Salmo salar</i>	Łosoś szlachetny
1032	<i>Unio crassus</i>	Skójka gruboskorupowa

Tabela 5 Gatunki zwierząt występujących na terenie SOO „Wisłoka z dopływami”

4.2. POMNIKI PRZYRODY

Na terenie Gminy Tarnowiec występują następujące pomniki przyrody:

- dąb szypułkowy - *Quercus rober*, wysokość 25 m, obwód na wysokości 130 cm – 515 cm rosnący na działce ewidencyjnej nr 150/2 w miejscowości Gliniczek, ustanowiony na mocy uchwały NR XL/288/10 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 29 marca 2010 r.,
- dąb szypułkowy - *Quercus rober*, wysokość 20 m, pierśnica 153 cm, rosnący na działce ewidencyjnej nr 150/2 w miejscowości Gliniczek, ustanowiony na mocy uchwały NR XL/288/10 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 29 marca 2010 r.,
- buk pospolity (buk zwyczajny) - *Fagus sylvatica*, wysokość 30 m zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 1313/2 w Tarnowcu, ustanowiony na mocy

Orzeczenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie Nr RL-VI-11/1/P/142/61 z 14 października 1961 r.,

- 36 lip (*Tillia sp.*) rosnących w pasie drogowym w Tarnowcu ustanowione jako pomnik przyrody na mocy Uchwały Nr VIII/64/07 Rady Gminy w Tarnowcu z dnia 23 kwietnia 2007 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody oraz uchwały Nr XXII/147/2020 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody drzew gatunku lipa wchodzących w skład „Alei Lipowej” uznanych za pomnik przyrody.

4.3. LASY OCHRONNE

Część lasów na terenie gminy Tarnowiec pełni funkcje lasów ochronnych. Są to lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, są to głównie lasy wodochronne (OCH WOD). Natomiast lasy prywatne są lasami gospodarczymi.

Na terenie gminy Tarnowiec powierzchnia lasów wynosi 1083 ha, w tym lasy publiczne 469 ha (12 ha to lasy stanowiące własność gminy). Lesistość wynosi 17,3 %.

Zadaniem lasów jest ochrona właściwości retencyjnych zlewni, utrzymanie stałego poziomu wód gruntowych, ochrona rzek i zbiorników przed zanieczyszczeniem i eutrofizacją. Stanowią również cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz zabezpieczają pulę genetyczną rodzimych gatunków.

Lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 września 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej. Warunki i tryb przeznaczania gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne określają przepisy odrębne.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Gmina Tarnowiec, jako obszar dawnego osadnictwa, odznacza się bogactwem występowania dóbr kultury, takich jak stanowiska archeologiczne, obiekty architektury i budownictwa, krajobraz kulturowy oraz założenia przestrzenne.

Na terenie gminy Tarnowiec zostały:

- zewidencjonowane liczne stanowiska archeologiczne (w tym 1 zostało wpisanych do rejestru zabytków);
- objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków obiekty i zespoły obiektów nieruchomych;
- obiekty architektury tradycyjnej, o cechach zabytkowych, kapliczki i cmentarze.

5.1. ZABYTKI NIERUCHOME WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Na terenie gminy Tarnowiec znajdują się 4 obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Lp.	Miejscowość	Nazwa obiektu	Materiał	Czas powstania	Nr rejestru
1	Tarnowiec	Plebania	Murowany	1785 r.	A-303 z dnia 23.11.1993 r.
2	Tarnowiec	Dwór Pilińskich	Murowany	Lata 30-te XIX wieku	A-77 z dnia 22.10.2003 r.
3	Tarnowiec	Piwnice Dworu Kuropatnickich	Murowany	XVIII wiek	A-77 z dnia 22.10.2003 r.
4	Łubno Szlacheckie	Zespół Dworsko - Parkowy	Murowany	Połowa XIX wieku	A-173 z dnia 6.11.2006 r.

Tabela 6 Obiekty na terenie gminy Tarnowiec wpisane do rejestru zabytków

5.2. STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

Na terenie gminy Tarnowiec znajduje się 250 stanowisk archeologicznych (w tym 11 wpisanych do rejestru zabytków), w tym punktowe i obszarowe, datowane od prehistorii do nowożytności. Wszystkie stanowiska archeologiczne są objęte ochroną prawną.

Lp. karty	Miejscowość	Nr obszaru AZP	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Nr rejestru
1	Brzezówka	109-72	22	2	
2	Brzezówka	109-72	23	3	
3	Brzezówka	109-72	89	4	
4	Brzezówka	109-72	90	5	
5	Brzezówka	109-72	91	6	
6	Brzezówka	109-72	92	7	
7	Brzezówka	109-72	93	8	
8	Brzezówka	110-72	67	9	A-a-100 z dnia 14.12.1994 r.
9	Brzezówka	110-72	68	1	A-439 (d. A-a-3/90) z dnia 16.02.1962 r.
10	Czeluśnica	109-72	83	1	
11	Czeluśnica	109-72	84	2	
12	Czeluśnica	109-72	85	3	
13	Czeluśnica	109-72	86	4	
14	Czeluśnica	110-72	16	5	C-26 (d. A-a-101) z dnia 14.12.1994 r.
15	Czeluśnica	110-72	17	6	
16	Czeluśnica	110-72	18	7	

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

17	Czeluśnica	110-72	19	8	
18	Czeluśnica	110-72	20	10	
19	Czeluśnica	110-72	21	11	
20	Dobrucowa	109-72	68	1	
21	Dobrucowa	109-72	69	2	
22	Dobrucowa	109-72	70	3	
23	Dobrucowa	109-72	71	4	
24	Dobrucowa	109-72	72	5	
25	Dobrucowa	109-72	73	6	
26	Gąsówka	110-71	107	10	
27	Gąsówka	110-71	108	11	
28	Gąsówka	110-71	109	14	
29	Gąsówka	110-72	1	1	
30	Gąsówka	110-72	2	2	
31	Gąsówka	110-72	3	3	
32	Gąsówka	110-72	4	4	
33	Gąsówka	110-72	5	5	
34	Gąsówka	110-72	6	6	A-a-95 z dnia 16.12.1994 r.
35	Gąsówka	110-72	7	7	
36	Gąsówka	110-72	8	8	
37	Gąsówka	110-72	9	9	
38	Gąsówka	110-72	10	10	
39	Gąsówka	110-72	11	11	
40	Gąsówka	110-72	12	12	
41	Gąsówka	110-72	13	13	
42	Gąsówka	110-72	14	14	
43	Gąsówka	110-72	15	15	
44	Gliniczek	109-72	63	3	
45	Gliniczek	109-72	68	1	
46	Gliniczek	109-72	69	2	
47	Gliniczek	109-72	74	4	
48	Gliniczek	109-72	87	5	
49	Glinik Polski	110-72	113	1	
50	Glinik Polski	110-72	114	2	
51	Glinik Polski	110-72	115	3	
52	Glinik Polski	110-72	116	4	
53	Glinik Polski	110-72	117	5	
54	Glinik Polski	110-72	118	6	
55	Glinik Polski	110-72	119	7	
56	Glinik Polski	110-72	120	8	
57	Glinik Polski	110-72	121	9	
58	Glinik Polski	110-72	122	10	
59	Glinik Polski	110-72	123	11	
60	Glinik Polski	110-72	124	12	

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

61	Glinik Polski	110-72	125	13	
62	Glinik Polski	110-72	126	14	
63	Glinik Polski	110-72	127	15	
64	Glinik Polski	110-72	128	16	
65	Glinik Polski	110-72	129	17	
66	Glinik Polski	110-72	130	18	
67	Glinik Polski	110-72	131	19	
68	Glinik Polski	110-72	132	20	
69	Glinik Polski	110-72	133	21	
70	Glinik Polski	110-72	134	22	
71	Glinik Polski	110-72	135	23	
72	Glinik Polski	110-72	136	24	
73	Glinik Polski	110-72	137	25	
74	Glinik Polski	110-72	138	26	
75	Glinik Polski	110-72	139	27	
76	Glinik Polski	110-72	140	28	C-28 (d. A-a-91) z 14.07.1993 r.
77	Glinik Polski	110-72	141	29	
78	Glinik Polski	110-72	142	30	
79	Glinik Polski	110-72	143	31	
80	Glinik Polski	110-72	144	32	
81	Glinik Polski	110-72	145	33	
82	Glinik Polski	110-72	146	34	
83	Łajsce	110-72	111	1	
84	Łajsce	110-72	112	2	
85	Łajsce	111-72	9	3	
86	Łajsce	111-72	10	4	
87	Łajsce	111-72	11	5	
88	Łajsce	111-72	12	6	
89	Łajsce	111-72	13	7	
90	Łajsce	111-72	14	8	
91	Łajsce	111-72	15	9	
92	Łajsce	111-72	16	10	
93	Łajsce	111-72	17	11	
94	Łajsce	111-72	18	12	
95	Łajsce	111-72	19	13	
96	Łajsce	111-72	20	14	
97	Łajsce	111-72	21	15	
98	Łajsce	111-72	22	16	
99	Łajsce	111-72	23	17	
100	Łajsce	111-72	24	18	
101	Łubienko	111-72	57	1	
102	Łubienko	111-72	58	2	
103	Łubienko	111-72	59	3	
104	Łubienko	111-72	60	4	

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

105	Łubienko	111-72	61	5	
106	Łubienko	111-72	62	6	
107	Łubienko	111-72	63	7	
108	Łubienko	111-72	64	8	
109	Łubienko	111-72	65	9	
110	Łubienko	111-72	66	10	
111	Łubno Opace	111-72	25	1	
112	Łubno Opace	111-72	26	2	
113	Łubno Opace	111-72	27	3	
114	Łubno Opace	111-72	29	5	
115	Łubno Opace	111-72	40	9	
116	Łubno Opace	111-72	41	10	
117	Łubno Opace	111-72	42	11	
118	Łubno Opace	111-72	43	12	
119	Łubno Opace	111-72	44	13	
120	Łubno Opace	111-72	45	14	
121	Łubno Opace	111-72	46	15	
122	Łubno Opace	111-72	47	16	
123	Łubno Opace	111-72	48	17	
124	Łubno Opace (obecnie Łubno Szlacheckie)	111-72	28	4	
125	Łubno Opace (obecnie Łubno Szlacheckie)	111-72	30	6	
126	Łubno Opace (obecnie Łubno Szlacheckie)	111-72	31	7	
127	Łubno Opace (obecnie Łubno Szlacheckie)	111-72	32	8	
128	Łubno Szlacheckie	111-72	33	1	
129	Łubno Szlacheckie	111-72	34	2	
130	Łubno Szlacheckie	111-72	35	3	
131	Łubno Szlacheckie	111-72	36	4	
132	Łubno Szlacheckie	111-72	37	5	
133	Łubno Szlacheckie	111-72	49	8	
134	Łubno Szlacheckie	111-72	50	9	
135	Łubno Szlacheckie	111-72	51	10	
136	Łubno Szlacheckie	111-72	52	11	
137	Łubno Szlacheckie	111-72	53	12	
138	Łubno Szlacheckie	111-72	54	13	
139	Łubno Szlacheckie	111-72	55	14	

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

140	Łubno Szlacheckie (obecnie Łubno Opacz)	111-72	38	6	
141	Łubno Szlacheckie (obecnie Łubno Opacz)	111-72	39	7	
142	Nowy Glinik	110-71	110	1	
143	Nowy Glinik	110-71	111	2	
144	Nowy Glinik	110-71	112	3	
145	Nowy Glinik	110-71	113	4	
146	Nowy Glinik	110-71	114	12	
147	Nowy Glinik	110-72	147	3	
148	Nowy Glinik	110-72	148	4	
149	Nowy Glinik	110-72	149	5	
150	Nowy Glinik	110-72	150	6	
151	Nowy Glinik	110-72	151	7	
152	Nowy Glinik	110-72	152	8	
153	Nowy Glinik	111-72	1	9	
154	Nowy Glinik	111-72	2	10	
155	Nowy Glinik	111-72	3	11	
156	Potakówka	110-72	69	1	
157	Potakówka	110-72	70	2	
158	Potakówka	110-72	71	3	
159	Potakówka	110-72	72	4	
160	Potakówka	110-72	73	5	
161	Potakówka	110-72	74	6	
162	Potakówka	110-72	75	7	
163	Potakówka	110-72	76	8	
164	Potakówka	110-72	77	9	
165	Roztoki	109-72	75	1	
166	Roztoki	109-72	76	2	
167	Roztoki	109-72	77	3	
168	Sądkowa	109-72	64	1	
169	Sądkowa	109-72	65	2	
170	Sądkowa	109-72	66	3	
171	Sądkowa	109-72	67	4	
172	Tarnowiec	109-72	24	1	
173	Tarnowiec	109-72	25	2	
174	Tarnowiec	109-72	78	3	
175	Tarnowiec	109-72	79	4	
176	Tarnowiec	109-72	80	5	
177	Tarnowiec	109-72	81	6	
178	Tarnowiec	109-72	82	7	
179	Tarnowiec	109-72	88	8	
180	Tarnowiec	109-72	94	9	

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

181	Tarnowiec	109-72	95	10	
182	Tarnowiec	109-72	96	11	
183	Tarnowiec	109-72	97	12	
184	Tarnowiec	110-72	50	13	
185	Tarnowiec	110-72	51	14	
186	Tarnowiec	110-72	52	15	
187	Tarnowiec	110-72	53	16	
188	Tarnowiec	110-72	54	17	
189	Tarnowiec	110-72	55	18	
190	Tarnowiec	110-72	56	19	
191	Tarnowiec	110-72	57	20	C-29 (d. A-a-92) z 15.12.1994 r.
192	Tarnowiec	110-72	58	21	
193	Tarnowiec	110-72	59	22	
194	Tarnowiec	110-72	60	23	
195	Tarnowiec	110-72	61	24	
196	Tarnowiec	110-72	62	25	
197	Tarnowiec	110-72	63	26	
198	Tarnowiec	110-72	64	27	
199	Tarnowiec	110-72	65	28	
200	Tarnowiec	110-72	66	29	
201	Umieszcz	110-72	22	1	
202	Umieszcz	110-72	23	2	
203	Umieszcz	110-72	24	3	
204	Umieszcz	110-72	25	4	
205	Umieszcz	110-72	26	5	
206	Umieszcz	110-72	27	6	
207	Umieszcz	110-72	28	7	A-a-102 z dnia 19.12.1994 r.
208	Umieszcz	110-72	29	8	
209	Umieszcz	110-72	30	9	
210	Umieszcz	110-72	31	10	
211	Umieszcz	110-72	32	11	
212	Umieszcz	110-72	33	12	
213	Umieszcz	110-72	34	13	
214	Umieszcz	110-72	35	14	
215	Umieszcz	110-72	36	15	
216	Umieszcz	110-72	37	16	
217	Umieszcz	110-72	38	17	
218	Umieszcz	110-72	39	18	A-a-103 z dnia 20.12.1994 r.
219	Umieszcz	110-72	40	19	A-a-104 z dnia 19.12.1994 r.
220	Umieszcz	110-72	41	20	
221	Umieszcz	110-72	42	21	
222	Umieszcz	110-72	43	22	

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

223	Umieszcz	110-72	44	23	
224	Umieszcz	110-72	45	24	
225	Umieszcz	110-72	46	25	
226	Umieszcz	110-72	47	26	
227	Umieszcz	110-72	48	27	
228	Umieszcz	110-72	49	28	
229	Wrocanka	110-72	90	1	
230	Wrocanka	110-72	91	2	
231	Wrocanka	110-72	92	3	
232	Wrocanka	110-72	93	4	
233	Wrocanka	110-72	94	5	A-a-96 z dnia 14.12.1994 r.
234	Wrocanka	110-72	95	6	
235	Wrocanka	110-72	96	7	
236	Wrocanka	110-72	97	8	
237	Wrocanka	110-72	98	9	
238	Wrocanka	110-72	99	10	
239	Wrocanka	110-72	100	11	
240	Wrocanka	110-72	101	12	
241	Wrocanka	110-72	102	13	
242	Wrocanka	110-72	103	14	
243	Wrocanka	110-72	104	15	
244	Wrocanka	110-72	105	16	A-a-97 z dnia 14.12.1994 r.
245	Wrocanka	110-72	106	17	
246	Wrocanka	110-72	107	18	
247	Wrocanka	110-72	108	19	
248	Wrocanka	110-72	109	20	
249	Wrocanka	110-72	110	21	
250	Zimna Woda	109-72	53	11	

Tabela 7 Stanowiska archeologiczne zewidencjonowane na terenie Gminy Tarnowiec

5.3. OBIEKTY WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW

Na terenie gminy Tarnowiec znajdują się 254 obiekty zabytkowe (4 zabytki nieruchome, 250 stanowisk archeologicznych) ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, przyjętej Zarządzeniem Nr 29/2020 Wójta Gminy Tarnowiec z dnia 10 marca 2020 r. Ewidencja zabytków ma charakter zbioru otwartego i podlega sukcesywnej aktualizacji.

5.4. POZOSTAŁE OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze gminy Tarnowiec zachowanych jest wiele obiektów posiadających wartości kulturowe. Wymienić należy następujące grupy obiektów:

- kościoły,

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022

- dwory,
- cmentarze,
- kapliczki, krzyże przydrożne.

L.p.	Sołectwo	Rodzaj obiektu, lokalizacja obiektu	Czas powstania	Uwagi
1.	Łubienko	Drewniany kościół parafialny pw. św. Szymona i Judy Tadeusza.	1952 r.	
2.	Tarnowiec	Sanktuarium Matki Bożej Zawierzenia	1935 r.	Kościół murowany z cegły, kryty blachą z okazałą wieżą i frontem w formie portyku, wspartego na sześciu potężnych kolumnach, trzynawowy, styl na wzór bazylik rzymskich, godny diecezjalnego Sanktuarium.
3.	Tarnowiec	Konfesonął w murze nieistniejącego kościoła	1797 r.	
4.	Wrocanka	Dwór murowany	1900-1910	
5.	Glinik Polski	Młyn wodny		
6.	Łubienko	Cmentarz parafialny	XIX w.	
7.	Tarnowiec	Cmentarz wojenny		Znajduje się na cmentarzu parafialnym obok kościoła Spoczywają na nim Austriacy z 17, 27 i 47 pułku piechoty obrony krajowej oraz 11 i 14 batalionu obrony krajowej.
8.	Tarnowiec	Obelisk w murze kościelnym	1826 r.	
9.	Tarnowiec	Dworzec kolejowy	1884 r.	
10.	Sądkowa	Kapliczka typu słupowego	1906 r.	Murowana, kapliczka na planie kwadratu zakończonego półkolistą absydą. Dach kryty blachą, dwuspadowy, z tyłu półstożkowy, z okapem obiegającym budowlę, zwieńczony krzyżem z kogutem.
11.	Sądkowa	Kapliczka typu domkowego	1905 r.	Znajduje się po lewej stronie drogi prowadzącej do Roztok. Kapliczka na planie prostokąta zakończonego trójboczną absydą.
12.	Roztoki	Kapliczka typu domkowego	XVIII w.	Znajduje się po lewej stronie drogi prowadzącej do Sądkowej. Kapliczka na planie prostokąta.
13.	Roztoki	Murowana kapliczka typu słupowego	I woja światowa	Położona jest na skrzyżowaniu bocznych dróg obok domu numer 53.
14.	Gliniczek	Murowana kapliczka typu domkowego	XIX w.	Znajduje się w sąsiedztwie domu numer 8, po prawej stronie drogi prowadzącej do Czeluśnicy.
15.	Gąsówka	Murowana kapliczka typu domkowego	1901 r.	Znajduje się po prawej stronie drogi prowadzącej do Umieszcz. Kapliczka na planie leżącego prostokąta zakończonego trójbocznie
16.	Umieszcz	Murowana kapliczka typu słupowego	XIX .	Znajduje się po lewej stronie drogi prowadzącej do Tarnowca. Kapliczka na planie kwadratu, na dość wysokim cokole.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

17.	Glinik Polski	Murowana kapliczka	1916 r.	Usytuowana jest po prawej stronie drogi prowadzącej do Łajsc. Kapliczka na planie prostokąta.
18.	Glinik Polski	Murowana kapliczka typu domkowego	1865 r.	Usytuowana jest po prawej stronie drogi prowadzącej do Łajsc. Kapliczka na planie prostokąta zamkniętego trójbocznie.
19.	Łajsce	Murowana kapliczka	Lata 90 XX w.	Stoi na miejscu wcześniejszej z początku XIX wieku. Położona jest na skrzyżowaniu dróg do Łubna, Łężyn, Zarzecza i Glinika Polskiego. Kapliczka na planie prostokąta przykrytego stropem
20.	Łajsce	Murowana kapliczka typu słupowego	1864 r.	Kapliczka w formie prostopadłościanu na planie kwadratu z zaokrąglonymi narożami, osadzona na wysokim cokole ustawionym na podstawie.
21.	Nowy Glinik	Murowana kapliczka typu domkowego	Lata 70 XIX w.	Usytuowana jest po prawej stronie drogi prowadzącej do Zarzecza. Kapliczka na planie półeliptycznym.
22.	Nowy Glinik	Murowana kapliczka typu domkowego	1990 r.	Stoi na miejscu nieistniejącej XIX wiecznej kapliczki, wyburzonej pod koniec lat 90 XX wieku. Położona jest po prawej stronie drogi prowadzącej do Zarzecza.
23.	Nowy Glinik	Murowana kapliczka typu słupowego	1922 r.	Znajduje się po lewej stronie drogi prowadzącej do Łask.
24.	Łajsce	Murowana kapliczka typu słupowego	II poł. XIX w.	Położona jest po lewej stronie drogi prowadzącej do Łubna. Kapliczka w formie wysokiego prostopadłościanu, murowana z piaskowca lepionego gliną.
25.	Łubienko	Drewniana kapliczka typu domkowego	1991 r.	Stoi na miejscu wcześniejszej murowanej, zniszczonej w czasie II wojny światowej. Obecna znajduje się na granicy lasu, przy polnej drodze, za cmentarzem. Kapliczka na planie prostokąta zakończonego trójbocznie.
26.	Łubno Opacie	Murowana kapliczka typu domkowego	Pocz. XIX w.	Położona jest po prawej stronie drogi prowadzącej do Kopytowej, w sąsiedztwie cmentarza. Kapliczka na planie prostokąta zamkniętego półkolistą absydą.
27.	Łubno Opacie	Murowana kapliczka typu domkowego	XIX w.	Znajduje się po prawej stronie drogi prowadzącej do Kopytowej. Kapliczka na planie prostokąta z płytką wnęką w tylnej ścianie.
28.	Łajsce	Murowana kapliczka typu domkowego	1851 r.	Znajduje się po prawej stronie drogi prowadzącej do Łężyn. Kapliczka na planie prostokąta o zaokrąglonych tylnych narożach.
29.	Potakówka	Murowana kapliczka typu słupowego	Lata 30. XX w.	Położona jest po prawej stronie drogi prowadzącej do Tarnowca. Kapliczka w kształcie prostopadłościanu.
30.	Tarnowiec	Murowana kaplica grobowa	1900-1925 r.	
31.	Tarnowiec	Murowana kapliczka typu domkowego	Poł. XIX w.	Usytuowana jest na skrzyżowaniu dróg prowadzących do dworu i Sądkowej. Kapliczka na planie półeliptycznym.
32.	Brzezówka	Murowana kapliczka	1877 r.	Znajduje się po lewej stronie drogi prowadzącej do Tarnowca.
33.	Wrocanka	Krzyż przydrożny	1862 r.	usytuowany jest na skrzyżowaniu dróg prowadzących do: Wrocanki, Potakówki i Tarnowca.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

34.	Tarnowiec	Krzyż przydrożny	1936 r.	Usytuowany jest w pobliżu Sanktuarium Matki Bożej Zawierzenia.
35.	Sądkowa	Figura przydrożna Matki Boskiej z Dzieciątkiem	1893 r.	Usytuowana jest po lewej stronie drogi prowadzącej do Dobrucowej.
36.	Czeluśnica	Figura przydrożna Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej	1904 r.	Znajduje się po lewej stronie drogi do Wolnicy.
37.	Łajsce	Kamienna figura przydrożna św. Józefa	1917 r.	Położona jest po prawej stronie drogi prowadzącej do Łęczyn.
38.	Łajsce	Figura przydrożna Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej	1917 r.	Znajduje się po lewej stronie drogi prowadzącej do Łubna.
39.	Tarnowiec	Figura przydrożna Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej	1904 r.	Położona jest poniżej ogrodzenia, nieistniejącego drewnianego kościoła.
40.	Tarnowiec	Figura przydrożna św. Walentego	1775 r.	Znajduje się po prawej stronie drogi prowadzącej do Potakówki.

Tabela 8 Wykaz obiektów o wartościach kulturowych na terenie gminy Tarnowiec

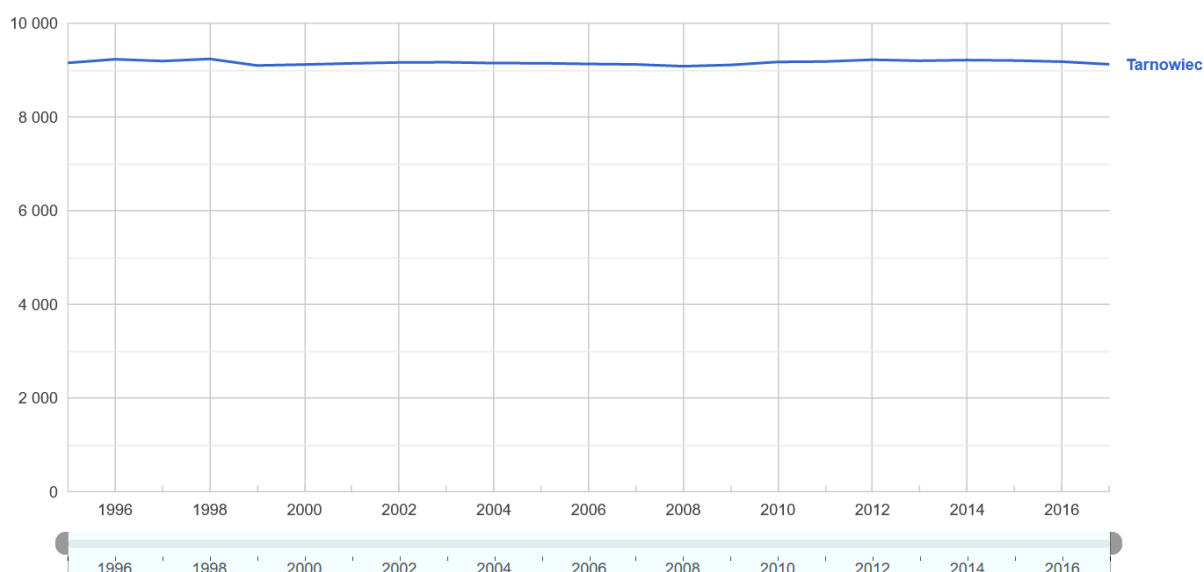
5.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Na chwilę opracowania studium Marszałek Województwa Podkarpackiego nie sporządził audytu krajobrazowego. Nie powstały rekomendacje i wnioski wynikające z audytu, ani też nie określono granic krajobrazów priorytetowych.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

6.1. LUDNOŚĆ

Liczba ludności w gminie Tarnowiec wynosi 9.165 osób, w tym 4.647 kobiety i 4.518 mężczyzn (stan na koniec 2018 r.). Przekłada się to na gęstość zaludnienia 147 os/km² (przy wielkości 137 os/km² w powiecie jasielskim). Stan rozwoju demograficznego gminy Tarnowiec w latach 1995 do 2017 przedstawia poniższy wykres:

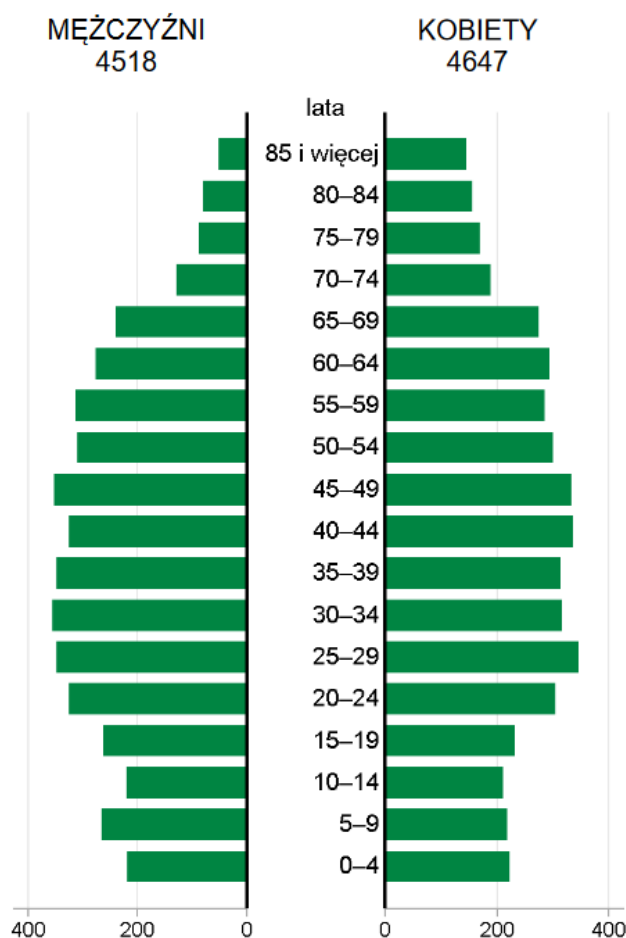
Rysunek 11 Stan rozwoju demograficznego gminy Tarnowiec w latach 1995 do 2017 (źródło BDL GUS)

	Ro 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Ludność ogółem	9199	9214	9204	9157	9149	9165
Kobiety	4666	4680	4678	4641	4637	4647
Mężczyźni	4533	4534	4526	4516	4512	4518
Przyrost naturalny	-33	1	-9	-1	7	25

Tabela 9 Stan ludności w gminie Tarnowiec w latach 2013-2018 (opracowanie własne na podstawie BDL GUS)

Analiza stanu demograficznego pozwala stwierdzić, że w ostatnich latach następuje spadek ludności gminy Tarnowiec, jednak liczba ta utrzymuje się na zbliżonym poziomie i brak było gwałtownych spadków ludności. Sytuacja ta jest dość charakterystyczna dla całego powiatu jasielskiego, jak również regionu.

Ludność według płci i grup wieku w 2018 r.

Rysunek 12 Ludność gminy Tarnowiec płci i grup wieku w 2018 (źródło GUS)

Tab. Podział ludności gminy Tarnowiec w latach 2015-2018 w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym

	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	1699	1682	1628	1359
Ludność w wieku produkcyjnym	5759	5759	5725	5988
Ludność w wieku poprodukcyjnym	1682	1739	1771	1818

Tabela 10 Podział ludności gminy Tarnowiec w latach 2015-2018 w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	W wieku przedprodukcyjnym (0-14 lat)	W wieku produkcyjnym (M:15-64 lat, K:15-59 lat)	W wieku poprodukcyjnym
Mężczyzna	706	3223	589
Kobieta	653	2765	1229

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

Razem	1359	5988	1818
-------	------	------	------

Tabela 11 Podział ludności gminy Tarnowiec w 2018 r. w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym w podziale na płci (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Stan ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym jest zbliżony na przestrzeni paru ostatnich lat. Przeważa liczba ludności w wieku produkcyjnym nad ludnością w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. Można zauważyć, że w ostatnich latach liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym maleje, a liczba ludności w wieku poprodukcyjnym rośnie. Jest to tendencja ogólnokrajowa, która utrzymuje się od kilku lat, a prognozy sugerują, że w najbliższych latach nie ulegnie zmianie. Przy czym gminę Tarnowiec charakteryzuje dość nietypowy udział osób w wieku 20-39 lat, które przy obecnej polityce prorodzinnej i wsparciu finansowym mogą w krótkim czasie zdecydować się na powiększenie rodziny.

Sołectwo	Liczba ludności [os.]
Brzezówka	510
Czeluśnica	734
Dobrucowa	356
Gąsówka	196
Gliniczek	398
Glinik Polski	604
Łajsce	589
Łubienko	337
Nowy Glinik	652
Łubno Opace	317
Łubno Szlacheckie	453
Potakówka	441
Roztoki	449
Sądkowa	569
Tarnowiec	1276
Umieszcz	670
Wrocanka	791

Tabela 12 Ludność Gminy Tarnowiec z podziałem na sołectwa (opracowanie własne na podstawie danych UG Tarnowiec)

Najwięcej ludności zamieszkuje miejscowość Tarnowiec, Wrocanka oraz Czeluśnica.

6.2. BEZROBOCIE

Wg danych GUS oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Jaśle na koniec 2018 r. w gminie Tarnowiec zarejestrowanych było 407 bezrobotnych, w tym 254 kobiet. Wśród osób bezrobotnych były 39 osób w wieku do 25 lat, 103 osoby do 30 roku życia, 104 osoby powyżej 50 roku życia. Ponadto 259 osób to długotrwale bezrobotni. Udział

bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 7,1% (5,0% mężczyźni, 9,7% kobiety).

RYNEK PRACY

2018	Powiat	Gmina
Pracujący ^a	21036	834
Bezrobotni zarejestrowani	5179	407
w tym kobiety w %	61,4	62,4
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	7,2	7,1
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	9,6	9,7

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

Rysunek 13 Rynek pracy na terenie gminy Tarnowiec w 2018 r. (źródło GUS)

W przypadku ludzi młodych wiek nie jest jedynym czynnikiem powodującym, iż pozostają bez pracy. Wiąże się to również z faktem, że weszli na rynek pracy niedawno i nie posiadają wymaganego przez większość pracodawców stażu pracy. Zjawisko bezrobocia wymusza na ludziach nie tylko szukanie nowych miejsc pracy, ale również przekwalifikowywanie się i zmianę wyuczonych zawodów. Mimo wszystko, przy tendencji spadkowej liczby osób bezrobotnych (w 201 r było ich 648, w tym 355 kobiet) niepokojące jest zjawisko dość dużej liczby osób w wieku do 30 roku życia, które pozostają bez pracy.

6.3. SŁUŻBA ZDROWIA

Na terenie gminy Tarnowiec funkcjonuje jeden zakład opieki zdrowotnej z siedzibą w Tarnowcu, który zapewnia udzielanie świadczeń profilaktycznych i leczniczych w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej w zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej,
- poradni ginekologicznej,
- poradni neurologicznej,
- pracowni USG - przepływów naczyniowych,
- opieki stomatologicznej,
- opieki pielęgniarki środowiskowej,
- opieki położnej środowiskowej,
- opieki pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania.

W pozostałym czasie opiekę medyczną sprawuje Szpital Specjalistyczny w Jaśle.

Na terenie gminy funkcjonują apteki i punkt apteczny.

6.4. OŚWIATA

Na terenie gminy Tarnowiec funkcjonują 3 placówki publiczne i 14 placówek niepublicznych (rok szkolny 2018/2019).

Do placówek publicznych, dla których organem prowadzącym jest gmina Tarnowiec należą:

- Gminne Przedszkole w Tarnowcu,
- Szkoła Podstawowa w Łubnie Szlacheckim z oddziałami przedszkolnymi,
- Szkoła Podstawowa w Tarnowcu.

Do placówek niepublicznych należą:

- Niepubliczny Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łajscach, w skład którego wchodzi: szkoła podstawowa oraz przedszkole „Razem w Przedszkolu”, prowadzony przez Stowarzyszenie Oświatowe „Razem w Szkole” w Łajscach,
- Niepubliczny Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czeluśnicy, w skład którego wchodzi: szkoła podstawowa oraz przedszkole „Calineczka”, prowadzony przez stowarzyszenie „Razem dla naszej szkoły” w Czeluśnicy,
- Niepubliczny Zespół Szkolno-Przedszkolny w Umieszczu, w skład którego wchodzi: szkoła podstawowa oraz przedszkole „Akademia Malucha”, prowadzone przez Stowarzyszenie Oświatowe „Karina Wiedzy” w Umieszczu,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Łubienku, prowadzona przez Stowarzyszenie „Moja Szkoła” w Łubienku,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Nowym Gliniku, prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Nowy Glinik,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Gliniku Polskim, prowadzona przez Stowarzyszenie „Unia Szkół” w Gliniku Polskim,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Roztokach, prowadzona przez Stowarzyszenie „Unia Szkół” w Gliniku Polskim,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa we Wrocance, prowadzona przez Stowarzyszenie „Unia Szkół” w Gliniku Polskim,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Leśne Przedszkole” w Brzezówce, prowadzony przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Brzezówka,
- Niepubliczne Przedszkole „Rogaś” w Roztokach, prowadzone przez Stowarzyszenie „Unia Szkół” w Gliniku Polskim,
- Niepubliczne Przedszkole „Serduszko” we Wrocance, prowadzone przez Stowarzyszenie „Unia Szkół” w Gliniku Polskim,

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

- Niepubliczne Przedszkole „Krasnoludki” w Gliniku Polskim, prowadzone przez Stowarzyszenie „Unia Szkół” w Gliniku Polskim,
- Niepubliczne Przedszkole „Motylki” w Nowym Gliniku, prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Nowy Glinik,
- Niepubliczne Przedszkole w Łubienku, prowadzone przez Stowarzyszenie „Moja Szkoła” w Łubienku.

Wychowanie przedszkolne realizowane było w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego. W placówkach tych działało 20 oddziałów, do których uczęszczało 333 dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat.

Edukacja szkolna prowadzona była w 10 szkołach podstawowych, do których uczęszczało 665 uczniów w 78 oddziałach. Ponadto do funkcjonujących jeszcze 4 oddziałów gimnazjalnych uczęszczało 61 uczniów.

Edukacja	2016/17	2017/18	2018/19
Placówki wychowania przedszkolnego	18	16	15
w tym przedszkola	7	9	9
Miejsca w przedszkolach	224	289	319
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	291	329	333
w tym w przedszkolach	187	237	246
Szkoły podstawowe	10	10	10
Uczniowie szkół podstawowych	491	580	665
Gimnazja	4	-	-
Uczniowie szkół gimnazjalnych	206	130	59
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach:			
podstawowych	9	9	9
gimnazjalnych	17	16	15

Rysunek 14 Stan edukacji w gminie Tarnowiec w 2018 r. (źródło GUS)

Od lutego 2020 r. przy Gminnym Przedszkolu w Tarnowcu rozpoczął działalność Samorządowy Żłobek w Tarnowcu, zapewniający dzieciom w wieku do 20 tygodni do 3lat opiekę pielęgnacyjną, edukacyjną oraz opiekuńczo-wychowawczą. Żłobek jest przygotowany do przyjęcia 20 dzieci.

Edukację szkolną na poziomie ponadpodstawowym i wyżej realizują szkoły poza terenem gminy Tarnowiec.

6.5. KULTURA I SPORT

Na terenie gminy Tarnowiec działa Gminna Biblioteka Publiczna (zał. W 1948 r.) z siedzibą w Tarnowcu. Biblioteka posiada dwie filie w miejscowościach Łubno Szlacheckie (zał. w 1961 r.) i Glinik Polski. (zał. w 1982 r.) W 2018 r. z usług biblioteki korzystało 1071 czytelników, przy średnim wypożyczeniu 13 woluminów na 1 czytelnika. Biblioteki działają również przy placówkach oświatowych.

W gminie funkcjonują dość liczne kluby sportowe:

- Klub Sportowy „MARATON” Tarnowiec,
- Ludowy Klub Sportowy Brzezówka,
- Ludowy Klub Sportowy ZORZA03 w Łubienku,
- KMS „Volley” Tarnowiec,
- Ludowy Klub Sportowy TAJFUN Łubno Szlacheckie,
- Klub Sportowy DRAGON Nowy Glinik,
- Klub Sportowy Czełuśnica,

oraz uczniowskie kluby sportowe:

- Uczniowski Klub Sportowy ARKA w Umieszczu,
- Uczniowski Klub Sportowy MIX TEAM w Tarnowcu,
- Uczniowski Klub Sportowy „Łubno”,

Do klubów sportowych w 2018 r. należało 258 członków, przy liczbie 202 ćwiczących osób, 4 trenerach i 4 instruktorach sportowych.

Na terenie Gminy od 2011 roku działa Gminny Ośrodek Kultury w Tarnowcu, który jest gminną instytucją kultury nastawioną na animację środowiska lokalnego i edukację kulturalną. Jego wielokierunkowa działalność ma na celu dotarcie do jak największej grupy odbiorców i zaangażowanie ich do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Kultury należy w szczególności edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę; rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych; tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego; krzewienie folkloru i rękodzieła ludowego. Dlatego też Gminny Ośrodek Kultury prowadzi szeroką działalność skierowaną do dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Wśród propozycji programowych można znaleźć zajęcia artystyczne oraz cykle warsztatowe. Do stałych form działalności GOK-u należą zajęcia: wokalne, koła plastycznego, koła fotograficznego, aerobiku, zajęć komputerowych dla dorosłych, klubu seniora, sekcji judo.

W gminie Tarnowiec funkcjonują cztery grupy artystyczne (Zespół Śpiewaczy Potokawianki, Kapela Ludowa Tarnowcoki, Zespół Śpiewaczy Dworzanie, Zespół Muzyczno-Wokalny Tarnina) skupiające 60 członków.

Cykliczne imprezy kulturalne organizowane w Gminie Tarnowiec: Festiwal Smaków Regionalnych Pierogi-Tarnowiec, Bieguliczny-Tarnowiec, Noc Świętojańska Wianki – Dobrucowa, Powiatowy Turniej Piłki Siatkowej, Konkurs Palmy Wielkanocnej, Gminne obchody Dnia Dziecka, Gminne Obchody Dnia Kobiet, Dnia Matki, Zimowe i Letnie Rajdy Nordic Walking, Obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi.

W okresie jesienno-zimowym funkcjonują w Gminie Tarnowiec świetlice środowiskowe. Celem ich działalności jest wspieranie lokalnej społeczności w procesie wychowywania dzieci i młodzieży. Działania świetlic środowiskowych ukierunkowane są najczęściej na dzieci i młodzież wywodzące się z rodzin patologicznych lub mających trudną sytuację materialną.

W Gminie Tarnowiec nie ma kina ani teatru, najbliższe kino znajduje się w Jaśle oraz w Krośnie, teatr natomiast w Rzeszowie.

W każdym z sołectw działają Koła Gospodyń Wiejskich, a w Brzezówce, Czeluśnicy, Dobrucowej, Gliniku Polskim, Łubienku, Łajscach, Nowym Gliniku, Tarnowcu, Łubnie Szlacheckim, Potakówce, Roztokach, Sądkowej, Umieszczu oraz we Wrocance działają Ochotnicze Straże Pożarne.

Ponadto działają tutaj liczne organizacje pozarządowe, w tym: Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Brzezówka, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Nowy Glinik, Stowarzyszenie „Moja szkoła” w Łubienku, Stowarzyszenie „Unia Szkół” w Gliniku Polskim, Stowarzyszenie "Razem dla Naszej Szkoły", Stowarzyszenie Oświatowe "Razem w Szkole", Stowarzyszenie Oświatowe "Kraina Wiedzy", Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Tarnowieckiej, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Sołtysów Gminy Tarnowiec, Stowarzyszenie Galicy, Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Jasła i Regionu Jasielskiego -Nasz Dom, Stowarzyszenie Młodych Aktywnych Kobiet "Smak".

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

7.1. MIESZKALNICTWO

7.1.1. CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

Zasoby mieszkaniowe gminy Tarnowiec w 2018 r. wynosiły 2 543 mieszkania. W stosunku do roku 2017 nastąpił wzrost o 10 mieszkań. Również wcześniejsze okresy

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

wykazują systematyczny wzrost liczby mieszkań na terenie gminy Tarnowiec. Efektem tego jest poprawa wskaźników powierzchni i zagęszczenia mieszkań, a tym samym podniesienie standardu zamieszkania ludności.

Ogółem mieszkania	-	2 543
Ogółem izby	-	11 197
Ogółem powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	236 842
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m2	93,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m2	25,8
Mieszkania na 1000 mieszkańców	-	277,5
Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	-	4,40
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	-	3,60
Przeciętna liczba osób na 1 izbę	-	0,82

Tabela 13 Zasoby mieszkaniowe w gminie Tarnowiec w 2018 r. (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Lata	Mieszkania ogółem	Mieszkania oddane do użytkowania	Pow. użytkowa mieszkania [m2]	Pow. użytkowa mieszkania na 1 os. [m2]	Liczba osób na mieszkanie
2008	2462	5	88,9	24,5	3,63
2009	2465	3	89,0	24,5	3,64
2010	2470	5	91,9	24,6	3,74
2011	2476	6	92,1	24,7	3,74
2012	2480	4	92,2	24,7	3,74
2013	2489	9	92,3	24,8	3,72
2014	2494	5	92,4	24,9	3,71
2015	2505	11	92,7	25,2	3,68
2016	2517	12	92,9	25,5	3,65
2017	2533	16	93,0	25,8	3,60
2018	2543	10	93,1	25,8	3,60

Tabela 14 Charakterystyka zasobów mieszkaniowych w gminie Tarnowiec w latach 2008-2018 (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

W latach 2008-2018 przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wzrosła z 88,9 do 93,1 m², co spowodowało zwiększenie na jedną osobę powierzchni mieszkania (z 24,5 do 25,8 m²) oraz zmniejszenie liczby osób na mieszkanie. Większość mieszkań to domy jednorodzinne. Niemal jedyną formą własnościową mieszkań jest własność osób fizycznych. Zasoby gminy to jedynie 5 mieszkań.

7.1.2. ZABUDOWA MIESZKANIOWA

Na terenie gminy Tarnowiec przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, realizowana w formie wolnostojącej. Charakterystyczne jest stopniowe przekształcanie istniejących siedlisk i pozostawianie jedynie funkcji mieszkalnej, przy jednoczesnym przekształcaniu budynków inwentarskich w budynki gospodarcze i garaże. Obiekty mieszkalne są to obiekty zazwyczaj o wysokości 1,5 – 2 kondygnacji. Część zabudowy zachowała nawiązania do zabudowy tradycyjnej. Obecnie przeważa zabudowa nowoczesna, realizowana w oparciu o projekty powtarzalne, uzupełniana głównie budynkami garażowymi i gospodarczymi.

O utrzymaniu się tendencji rozwojowej budownictwa mieszkalnego świadczy wzrastająca liczba budynków oddawanych do użytkowania w ostatnich latach, a także duże zainteresowanie ludności działkami budowlanymi. Wyrazem tego są chociażby wnioski, złożone do procedury sporządzenia studium, dotyczące głównie wyznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową.

7.2. WNIOSKI ZŁOŻONE DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TARNOWIEC

Analizą objęto ponad sto pięćdziesiąt wniosków złożonych przez indywidualnych zainteresowanych oraz instytucje w odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowiec.

Złożone wnioski są świadectwem potrzeb i zainteresowań właścicieli gruntów w zakresie przekwalifikowania terenów będących w ich posiadaniu. Zgodnie z obowiązującą procedurą złożone wnioski zarejestrowano i spisano w wykazach stanowiących integralną część materiałów wyjściowych opracowania nowej edycji studium. Zebrane wnioski poddano analizie, której celem jest dokonanie oceny treści, ilości i położenia wniosków zgłoszonych przez właścicieli działek.

Zdecydowana większość wniosków dotyczyła zmiany terenów rolnych pod zabudowę mieszkaniową lub mieszkaniowo-usługową. W niewielkiej części wnioski dotyczyły przeznaczenia pod usługi i tereny produkcyjno-usługowe. Nieznaczna liczba wniosków dotyczyła możliwości zmiany przeznaczenia gruntów rolnych pod zalesienie.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

Przy rozstrzyganiu wniosków dotyczących przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę, jako priorytetowe należy traktować następujące kryteria:

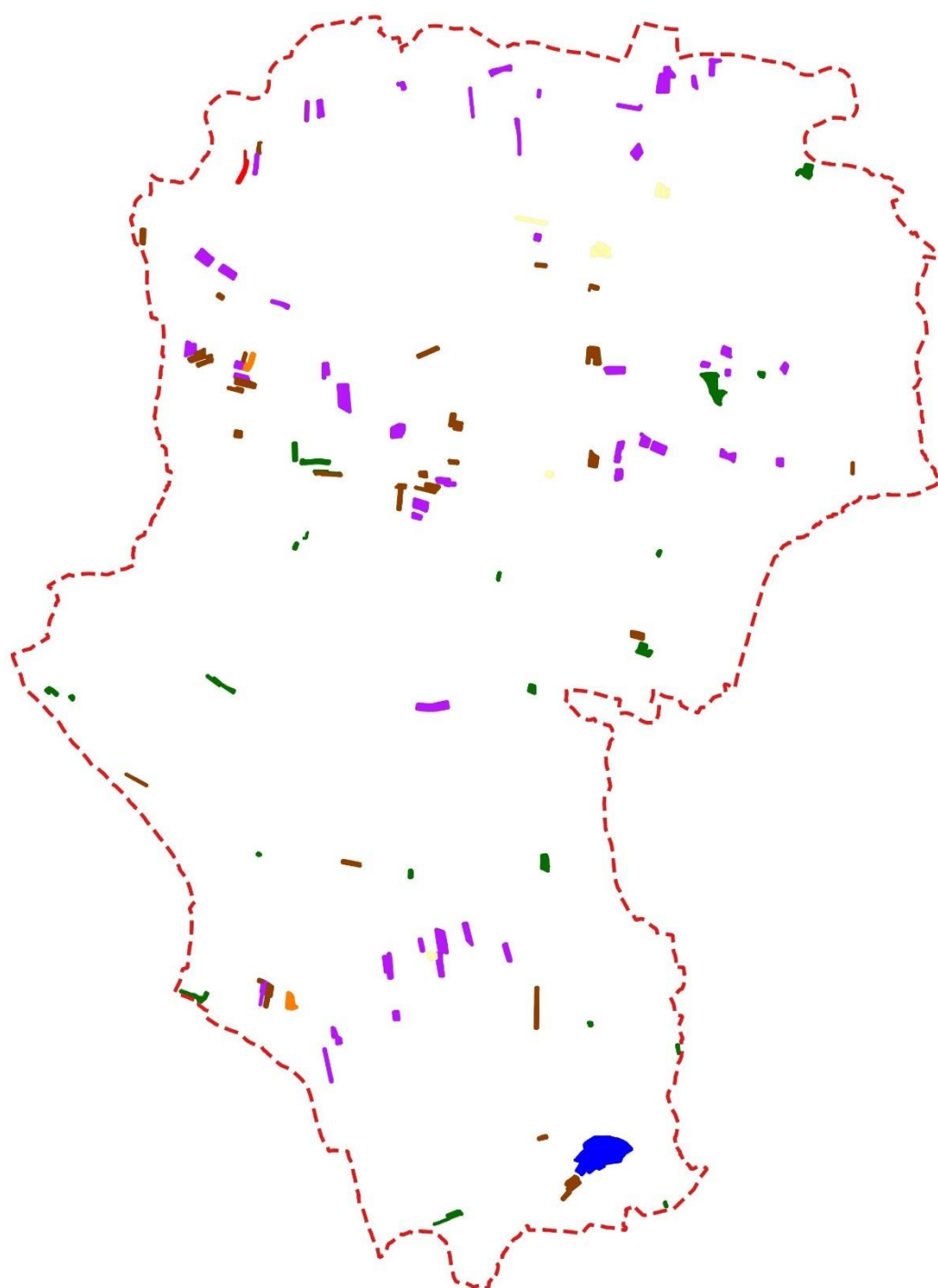
- unikanie rozpraszania zabudowy (wymóg zachowania ładu przestrzennego),
- możliwość zapewnienia dostępu do drogi publicznej,
- unikanie nadmiernego przyrostu nowych terenów pod zabudowę w obrębie obszarów chronionych ze względu na zachowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych,
- spełnienie wymagań wynikających z przepisów odrębnych.

Łącznie wpłynęły 152 wnioski.

L.p.	Sołectwo	Liczba wniosków		
		Zabudowa mieszkaniowa	Zabudowa usługowa i produkcyjna	Zalesienie
1.	BRZEZÓWKA	-	-	1
2.	CZELUŚNICA	4	-	-
3.	DOBRUCOWA	5	-	1
4.	GĄSÓWKA	13	-	-
5.	GLINICZEK	3	-	-
6.	GLINIK POLSKI	1	-	3
7.	ŁAJSCIE	19	-	3
8.	ŁUBIENKO	7	1 (fotowoltaika)	1
9.	ŁUBNO OPACE	4	-	1
10.	ŁUBNO SZLACHECKIE	10	-	1
11.	NOWY GLINIK	2	-	2
12.	POTAKÓWKA	4	-	1
13.	ROZTOKI	4	-	-
14.	SĄDKOWA	4	-	-
15.	TARNOWIEC	10	-	-
16.	UMIESZCZ	25	-	5
17.	WROCANKA	18	-	2

Tabela 15 Wykaz złożonych wniosków do procedury sporządzenia studium (opracowanie własne)

Najwięcej wniosków złożono dla terenów położonych w miejscowościach: Umieszcz (30), Łajscie (22) i Wrocanka (20).

Lokalizacja wniosków do zmiany Studium o:

- wyznaczenie terenów rozbudowy infrastruktury technicznej
- wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej
- wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami
- wyznaczenie terenów zabudowy zagrodowej
- wyznaczenie terenów zabudowy usługowej
- wyznaczenie terenów pod zalesienie

Rysunek 15 Schemat rozłożenia wniosków złożonych do procedury sporządzenia Studium

7.3. ANALIZY EKONOMICZNE, ŚRODOWISKOWE I SPOŁECZNE

7.3.1. Analizy ekonomiczne

Gmina Tarnowiec charakteryzuje się dość dobrą dostępnością komunikacyjną. Co prawda przez jej obszar nie prowadzą szlaki komunikacyjne o znaczeniu międzynarodowym, czy krajowym, ale są one w niedalekim zasięgu. Układ komunikacyjny opiera się o rozbudowany szlak dróg powiatowych, który uzupełniany jest drogami gminnymi. Ważną rolę pełni szlak kolejowy.

Gmina charakteryzuje się dobrym dostępem do usług publicznych oraz dość dobrym dostępem do usług wyższego rzędu (czas dojazdu do ośrodka wojewódzkiego nie przekracza 75 minut, do Krosna – 25 minut, do Jasła – 10 minut).

Teren gminy charakteryzuje dość wysoka liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 10 000 ludności (591 podmiotów). Daje to trzeci wynik w powiecie jasielskim, a 75 w województwie podkarpackim. Wśród branż dominują przedsiębiorstwa związane z budownictwem (97 podmiotów) i przemysłem (111 podmiotów). Cały czas obserwowana jest tendencja wzrostowa (w 2011 r. zarejestrowanych było 451 podmiotów gospodarki narodowej). W latach 2011-2018 liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o około 73,0%. W sektorze rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo nastąpił spadek, natomiast w sektorze przemysł i budownictwo oraz w pozostałych działalnościach nastąpił wzrost.

Od roku 2011 do roku 2018 zwiększyła się liczba sektorów prywatnych, przy czym spadek nastąpił w sektorach publicznych. Występuje coraz więcej stowarzyszeń i organizacji społecznych, a także więcej osób prowadzi swoją działalność gospodarczą (w 2018 r. osoby prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności – 504).

Gmina Tarnowiec ma charakter rolniczy. Największą powierzchnię zajmują grunty rolne, a najmniejszą grunty mieszkalne. Mimo przewagi słabych gleb istnieją możliwości intensyfikacji produkcji ekologicznej, w tym ogrodnictwa i warzywnictwa. Użytki rolne stanowią 73,0% powierzchni gminy, natomiast lesistość wynosi 17,3% powierzchni. Warunki te dają podstawę do rozwoju gospodarstw rolnych, a w tym rolnictwa ekologicznego, a także wytworzenia w oparciu o te gospodarstwa zaplecza agroturystycznego.

7.3.2. Analizy środowiskowe

Ekofizjograficzne, naturalne i antropogeniczne kryteria przydatności terenów dla rozwoju funkcji użytkowych oparte zostały na analizie wzajemnych zależności

między podstawowymi komponentami środowiska (naturalnymi i antropogenicznymi). Szczegółowym analitycznym rozpoznaniem objęto budowę geologiczną i tektonikę, warunki hydrogeologiczne (głębokość zalegania zwierciadła wody), rodzaje genetyczne gleb, rzeźbę terenu (procesy morfodynamiczne), florę i faunę, lokalne warunki klimatyczne (topoklimat) oraz aktualny stan zagospodarowania terenów wraz z oceną jakości.

Znacząca część obszaru Gminy Tarnowiec nie charakteryzuje się żadnymi szczególnymi predyspozycjami przyrodniczymi, które należałoby uwzględniać przy kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Natomiast na pozostałej części obszaru można wyróżnić następujące elementy, które należy brać pod uwagę przy wyznaczaniu nowych stref zainwestowania, mianowicie:

- udokumentowane złoża surowców naturalnych,
- obowiązujące Obszary i Tereny Górnicze,
- obszary osuwisk aktywnych, aktywnych okresowo, nieaktywnych oraz tereny zagrożone ruchami masowymi,
- położenie północnej części Gminy na obszarach:
  - szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
  - szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 433 – Dolina rzeki Wisłoka,
- Specjalny Obszar Ochrony „Wisłoka z Dopływami” PLH180052 powołany w ramach Europejskiej Sieci Natura 2000,
- istniejące kompleksy leśne,
- występowanie chronionych gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych,
- występowanie obszarów zmeliorowanych.

Na obszarze gminy Tarnowiec można wydzielić, różniące się charakterem zagospodarowania i uwarunkowań środowiskowych, następujące strefy:

1. strefa terenów predysponowanych do przyszłego zainwestowania. Obejmują obszary dotychczas zainwestowane, ale również i niezainwestowane, które z uwagi na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych zaopatrzonych w niezbędną infrastrukturę techniczną oraz dobre skomunikowanie spełniają warunki do ich przyszłego zabudowania.
2. strefa terenów możliwych do przyszłego zainwestowania po spełnieniu warunków wynikających z przepisów odrębnych: strefa ta obejmuje obszary zlokalizowane w obrębie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, średnie i wynosi 1%. Obejmuje również obszary zlokalizowane w obrębie terenu

zagrożonego ruchami masowymi – zainwestowanie terenu możliwe pod warunkiem, że przy realizacji zabudowy określone zostaną warunki posadowienia obiektów budowlanych w oparciu o przepisy odrębne z zakresu ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych.

3. strefa obszarów chronionych oraz kompleksów leśnych (wyłączone z zabudowy). Obejmuje istniejące kompleksy leśne, tereny położone w obrębie Specjalnego Obszaru Ochrony „Wisłoka z Dopływami” PLH180052 powołany w ramach Europejskiej Sieci Natura 2000, tereny korytarzy ekologicznych, tereny wysokich klas bonitacyjnych oraz tereny przeznaczone do zalesień z uwagi na duże spadki terenu lub występowanie gleb niskich klas bonitacyjnych. Powyższe elementy pełnią ważne funkcje ekologiczne oraz krajobrazowe. W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania bioróżnorodności biologicznej ochronie powinny podlegać obszary węzłowe oraz korytarze ekologiczne stanowiące ważne szlaki migracyjne dla zwierząt.

Uwarunkowania środowiskowe, które nie sprzyjają lokalizacji zabudowy mieszkaniowej mogą być jednocześnie atutem w rozwoju turystyki i rekreacji. Atrakcyjne przyrodniczo i krajobrazowo tereny i urozmaicona rzeźba mogą być podstawą rozwoju agroturystyki.

7.3.3. Analizy społeczne

Według danych GUS na koniec 2018 r. gminę Tarnowiec zamieszkiwało 9165 osób, w tym 4647 kobiet. Współczynnik przyrostu naturalnego w 2018 r. wyniósł +25, natomiast saldo migracji +18. Na 100 mężczyzn przypadają 103 kobiety.

Wskaźnik gęstości zaludnienia w 2018 r. wynosił 147 osób/km². Jest to wartość wyższa niż w powiecie jasielski (132 os/km²), a także wyższa od przeciętnej gęstości zaludnienia w województwie podkarpackim (118 os/km²) i Polsce (123 os/km²).

Obecnie w Polsce obserwujemy proces starzenia się społeczeństwa, podobne zjawisko zachodzi w gminie, jednak pewne czynniki dają podstawy do przyjęcia wolniejszego tempa starzenia się społeczeństwa. Na terenie gminy obserwujemy od kilku lat w miarę stabilną liczbę ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Oczywiście widoczne są spadki, ale nie są to spadki wielopunktowe. Sytuacja ta nie stwarza zagrożenia dla struktury usług publicznych, w szczególności polegających na likwidacji placówek oświatowych na rzecz służby zdrowia.

Na terenie gminy Tarnowiec istnieje możliwość kształcenia na szczeblu podstawowym. Ilość i stan placówek oświatowych jest wystarczający dla obecnej i zwiększonej liczby uczniów. Opieka przedszkolna również jest wystarczająca, a uruchomiony w 2020 r. żłobek samorządowy umożliwia szybki powrót kobiet do pracy.

Gmina posiada dobre zaplecze do realizacji usług związanych z zaspakajaniem potrzeb kulturalnych i sportowych, przy wysokim wskaźniku zaangażowania ludności w działalność pozarządową (liczne koła gospodyń wiejskich, jednostki OSP, stowarzyszenia).

Wg danych GUS na terenie Gminy Tarnowiec w 2018 r. zarejestrowano 407 bezrobotnych, w tym kobiety stanowiły 62,4 %. Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 7,1 %. Wartość ta jest mniejsza od wskaźnika powiatu (7,2%), a także ma tendencję malejącą (w 2016 r. było to 9,7%, w 2017 r. 7,6%).

7.4. PROGNOZY DEMOGRAFICZNE, W TYM UWZGLĘDNIAJĄCE, TAM GDZIE TO UZASADNIONE, MIGRACJE W RAMACH MIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH OŚRODKA WOJEWÓDZKIEGO

W niniejszej prognozie przyjęto 2 warianty rozwoju constans oraz wysoki, z wyraźnym zachowaniem i poprawą niekorzystnych tendencji:

Wariant constans

wynika wprost z obserwacji trendów i zachowań ludności gminy, województwa i Polski na przestrzeni lat.

Wariant wysoki

Dla poprawy sytuacji demograficznej największe znaczenie ma:

- wzrost dzietności (do wskaźnika 1,7),
- rozszerzenie produkcyjnej grupy populacji, poprzez wydłużenie okresu od momentu wejścia na rynek pracy do wyjścia z tego rynku (przedłużanie się czasu życia w zdrowiu i dobrej kondycji fizycznej i przesunięciem wieku przechodzenia na emeryturę, a także z dążeniem do wzrostu zatrudnienia kobiet).

Ponadto należy wziąć pod uwagę:

- migracje wewnętrzne - widząc tendencję migracji pomiędzy miastem a wsią – wydaje się, że będzie utrzymywała się dodatnia migracja z miasta na teren wsi – tym samym na teren gminy Tarnowiec, tym bardziej, że jest to trend obserwowany na przestrzeni ostatnich lat, a teren gminy traktowany jest jako sypialnia Jasła,
- migracje zewnętrzne, przy których prognozy zakładają, że w następnych latach zrównoważy się dotychczasowe ujemne saldo i że możliwe jest przejście na saldo dodatnie. Równocześnie jednak zaznaczono, że wobec dynamicznego

charakteru zjawiska migracji zewnętrznych, trudno jest przewidzieć ich skalę w odległej przyszłości.

Warunkami niezbędnymi do osiągnięcia wysokiego wariantu prognozy, są:

- ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych dla dzieci do ukończenia przez nie 12 roku życia (żłobki, przedszkola, formy opieki nad dziećmi w wieku szkolnym),
- zmiany w systemie edukacji, w tym płynne przechodzenie z systemu edukacji do zatrudnienia,
- elastyczny i prosty system urlopów związanych z opieką nad dzieckiem,
- zmniejszenie niepewności zatrudnienia i ogólna poprawa sytuacji społeczno – ekonomicznej na rynku pracy, w tym dla osób młodych, oraz kobiet (popularyzowanie mechanizmów równości kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu),
- szybkie poprawianie się sytuacji materialnej gospodarstw domowych, w tym wzmocnienie samodzielności finansowej rodzin wychowujących dzieci,
- poprawa sytuacji na rynku mieszkań, w tym wzmocnienie samodzielności mieszkaniowej dla osób o różnych potrzebach i różnej zamożności.

Wg GUS, jako podstawę prognozy do 2030 r. należy zakładać następujące wskaźniki demograficzne:

- 1) wzrost współczynnika dzietności do 1,7,
- 2) przyrost przeciętnego życia mężczyzn o 6 lat (80 lat) i kobiet o 3 lata (do 84 lat),
- 3) dodatnie saldo migracji przy jednoczesnym wyraźnym wzroście wskaźnika zatrudnienia imigrantów,
- 4) wzrost wskaźnika zatrudnienia we wszystkich grupach wieku, w tym trzykrotny większy wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 65 –69 lat,
- 5) wzrost zatrudnienia kobiet z najmłodszym dzieckiem w wieku 5 lat (z 57,5 do 70%),
- 6) obniżenie o rok wejścia na rynek pracy (21 lat),
- 7) obniżenie wskaźnika bierności społecznej młodzieży.

Na potrzeby projektu Studium prognoza obejmuje zmiany liczby ludności w gminie na okres do 30 lat. Analizę sytuacji demograficznej oparto na wskaźnikach dotyczących gminy, zgodnie z prognozą GUS na lata 2014 –2050 dotyczących powiatu jasielskiego, w którym położona jest gmina Tarnowiec oraz zawiązując analizę do terenów wsi tego powiatu.

Lata prognozy (wg danych GUS)	Ludność na 31.XII na terenach wiejskich w powiecie jasielskim	Ludność na 31.XII w gminie Tarnowiec – wg wskaźnika przyjętego dla powiatu – wariant odrzucony jako niecharakterystyczny dla gminy	Ludność na 31.XII w gminie Tarnowiec – wariant wysoki (założenie: 0,8% wzrost)	Ludność na 31.XII w gminie Tarnowiec – wariant constans (założenie: liczba
-------------------------------------	--	---	---	---

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022

				mieszkańców bez zmian z minimalnym wzrostem)
2018	76 752	9141	9165	9165
2019	76 622	9124	9238	9168
2020	76 490	9108	9311	9175
2021	76 336	9093	9384	9182
2022	76 154	9077	9457	9189
2023	75 967	9061	9530	9196
2024	75 748	9041	9603	9203
2025	75 498	9023	9676	9210
2026	75 241	9005	9749	9217
2027	74 940	8988	9822	9224
2028	74 626	8967	9895	9231
2029	74 296	8947	9968	9238
2030	73 940	8924	10041	9245
2031	73 566	8920	10114	9252
2032	73 173	8903	10187	9259
2033	72 761	8886	10260	9266
2034	72 332	8869	10333	9273
2035	71 899	8852	10406	9280
2036	71 446	8835	10479	9287
2037	71 003	8818	10552	9294
2038	70 560	8801	10625	9301
2038	70 117	8784	10698	9308
2040	69 674	8767	10771	9315
2041	69 231	8750	10844	9322
2042	68 788	8733	10917	9329
2043	68 345	8716	10990	9336
2044	67 902	8699	11063	9343

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

2045	67 459	8920	11136	9350
2046	67 016	8903	11209	9357
2047	66 573	8886	11282	9364
2048	66 130	8869	11355	9371

Tabela 16 Ludność gminy Tarnowiec w latach 2018-2048 (opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Uwarunkowania wyróżniające gminę Tarnowiec spośród innych gmin w powiecie:

- systematyczny wzrost lubości gminy,
- bliska odległość od dwóch ośrodków miejskich: Jasło i Krosno,
- atrakcyjność krajobrazowa terenów gminy,
- dobre wyposażenie terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- bardzo dobre zaplecze oświatowe i przedszkole, w tym sprzyjające szybkiemu powrotowi kobiet do pracy (żłobek samorządowy).

7.5. MOŻLIWOŚĆ FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY

W 2019 r. osiągnięto dochody w wysokości 46.670.910,80 zł., przychody 1.426.361,67 zł., zaś wydatki stanowiły kwotę 40.583.876,35 zł. i rozchody 4.4888.139,52 zł.

Zmiany w polityce finansowej prezentuje poniższa tabela:

	2015	2016	2017	2018	2019
Dochody	26.853.387,36	32.679.627,67	35.000.081,43	38.289.252,02	46.670.910,80
Przychody	913.045,36	1.634.761,31	3.552.841,49	6.062.658,17	1.426.361,67
Wydatki	25.218.851,43	30.315.041,57	34.524.163,88	41.702.809,00	40.583.876,35
Rozchody	913.045,36	1. 634.761,31	3.552.841,49	6.062.658,17	1.426.361,67
Zadłużenie	7.912.389,53	7.265.883,61	6.499.782,74	8.177.043,22	3.788.903,70

Tabela 17 Zmiany w polityce finansowej gminy Tarnowiec w latach 2015 - 2019 (źródło UG Tarnowiec)

W latach 2015-2019 prowadzono politykę obniżania zadłużenia gminy, a tym samym zwiększenia zdolności do absorpcji środków pomocowych. W 2019 r. zaciągnięto kredyt w wysokości 100 000,00 zł., a jednocześnie spłacono 3 000 000,00 zł. kredytu zaciągniętego na sfinansowanie w 2018 r. inwestycji rozliczanych poprzez refundację.

Na koniec 2019 r. zadłużenie gminy Tarnowiec wyniosło 3.788.903,70 zł. i było nieznacznie wyższe od wolnych środków w wysokości 3.025.256,60 zł. W 2019 r.

wydatki majątkowe wyniosły łącznie 4.402.984,06 zł., co stanowiło 10,85 % wszystkich wydatków budżetowych. Na usługi remontowe wydatkowano 748.280,62 zł. tj. 1,84%. Na inwestycje i remonty wydatkowano w sumie 5.151.264,68 zł., na rozchody (spłatę rat kredytowych) 4.488.139,52 zł. oraz obsługę zadłużenia 148.074,52 zł., które łącznie stanowiły kwotę 9.787.478,72 zł. czyli 24,12 % wszystkich wydatków budżetowych.

W ramach wydatków w 2019 r. wykonano szereg inwestycji związanych z realizacją infrastruktury komunikacyjnej oraz społecznej.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019-2026 przewidziano do realizacji: budowę domu pogrzebowego w Tarnowcu oraz budowę energooszczędnego oświetlenia drogowego wraz z montażem systemu sterowania i monitorowania. W ocenie WPF wprowadzone przez gminę oszczędności w wydatkach w latach 2019-2026 pozwolą na dokonanie wydatków inwestycyjnych bez zaciągania dodatkowych kredytów i pożyczek.

Realizacja zabudowy przewidzianej w dokumentach planistycznych gminy przyczyni się do wzrostu dochodów gminy. Nakłady finansowe ponoszone przez gminę stanowią zatem inwestycję, której koszty w przypadku prowadzenia racjonalnej gospodarki, zostaną w kolejnych latach stopniowo zwrócone i zaczną przynosić zysk. W przypadku terenów usługowych i produkcyjnych należy się liczyć z napływem podatków związanych z prowadzoną działalnością.

Zakłada się, że gmina Tarnowiec posiada możliwość finansowania planowanej rozbudowy sieci infrastrukturalnej i komunikacyjnej.

W przypadku realizacji nowej zabudowy, nie przewiduje się konieczności realizacji zadań własnych. Wynika to z niskiej chłonności obszarów oraz faktu wyposażenia tych terenów w podstawowe media oraz zlokalizowanie ich w sąsiedztwie istniejących dróg publicznych. Realizacja zabudowy mieszkaniowej nie przyczyni się do znacznego wzrostu liczby podmiotów, dla których wymagany byłby rozwój infrastruktury społecznej. Obecne zasoby uznaje się za wystarczające. Nie zakłada się konieczności budowy nowych obiektów związanych z usługami oświaty czy usługami zdrowia.

Ponadto w przypadku realizacji nowej zabudowy w oparciu o ustalenia obowiązujących planów miejscowych, potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych zostały przeanalizowane na etapie sporządzenia prognoz finansowych. Tam też został wyznaczony zakres prac związanych z budową infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Znaczna część planów miejscowych, to plany punktowe, niewielkie obszarowo i skonsumowane. W pozostałej części plany ulegały systematycznej realizacji, najczęściej przy wykorzystaniu istniejącego układu komunikacyjnego i wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

7.6. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Całościowy proces sporządzania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w obszarze gminy Tarnowiec został wyprzedzony sporządzeniem analiz potrzeb i możliwości rozwojowych na tle sytuacji gmin położonych w sąsiedztwie, a także danych dotyczących powiatu, województwa i kraju. Ponadto zgodnie z wymaganiami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, analizę podzielono na części omawiające zagadnienia: ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, uzupełnione prognozami demograficznymi i oceną możliwości finansowania przez gminę jej zadań własnych w zakresie zagospodarowania.

W wykonanej Prognozie rozwoju demograficznego, określono liczebność populacji gminy Tarnowiec w 2050 r. na poziomie 11355 osób (liczba ludności ma wzrosnąć o około 2190 osób). Dla takiej liczby ludności określono liczbę gospodarstw domowych, przyjmując prognozowaną liczebność gospodarstwa domowego w 2050 r. Przy założeniu, zgodnie z prognozą GUS przeciętne gospodarstwo domowe liczyć będzie 2,5 do 3 osób, oszacowano dla Gminy Tarnowiec liczbę gospodarstw domowych na poziomie 3785 - 4542. Przyjęto, że każde gospodarstwo domowe powinno posiadać własne odrębne mieszkanie, co odpowiada 4542 domom jednorodzinnym (inne sposoby zamieszkania w gminie Tarnowiec stanowią nieistotny – pomijalny - margines). Biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych gminy – co oznacza możliwość przewidzianą w ustawie o zwiększeniu o 30%, co daje liczbę 5905 mieszkań. Zgodnie z danymi GUS w 2018 roku w gminie było 2542 mieszkań, w związku z tym konieczne jest realizacja nowych 3363 mieszkania/domy.

Jak wynika przeprowadzonej szacunkowej oceny w gminie należy zarezerwować tereny dla realizacji około 3363 nowych domów dla zabudowy mieszkaniowej.

Przy założeniu powierzchni działki budowlanej 0,20 ha pod nową zabudowę mieszkaniową należy przewidzieć 673 ha dla jej realizacji.

Przyjęto powierzchnię 2000 m² działki budowlanej, bowiem w analizowanej próbie transakcji dotyczących gruntów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową średnia powierzchnia działki budowlanej kupowanej w gminie Tarnowiec wynosiła ponad 2400 m².

Przyjęto - dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych populacji gminy Tarnowiec w 2050 r. pod nową zabudowę mieszkaniową należy przeznaczyć około 673 ha.

Powierzchnie przeznaczoną bezpośrednio pod zabudowę należy powiększyć o powierzchnię terenów pod niezbędną komunikację i infrastrukturę techniczną obsługującą te nowe tereny zabudowy mieszkaniowej, co odpowiada średnio 20% powierzchni; o taką wielkość zwiększono powierzchnię potrzeb mieszkaniowych. Wynosi ona 135 ha.

Łącznie zapotrzebowanie na nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową (wraz z drogami i infrastrukturą) wyniesie 808 ha.

Przedstawiony powyżej szacunek maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową oparto na wyliczonym wzroście liczby mieszkańców gminy oraz na możliwej poprawie standardu ich życia w zakresie warunków mieszkaniowych. Planowany rozwój jest zgodny z założeniami dokumentów strategicznych gminy. W 2018 r. w gminie Tarnowiec na 1000 mieszkańców przypadało oddanych 1,9 mieszkań, podczas gdy w Polsce - 4,25 mieszkań.

Na podstawie oceny zasobów mieszkaniowych można stwierdzić, że i ilość mieszkań i budynków w gminie sukcesywnie przyrasta. Przyrost dotyczy również średniej powierzchni użytkowej domu i średniej powierzchni użytkowej przypadającej na 1 mieszkańca. Dane dotyczące gminy zestawiono ze wskaźnikami mieszkaniowymi na poziomie ponadgminnym, porównując przeciętne powierzchnie użytkowe mieszkania na osobę dla powiatu, województwa i Polski oraz na poziomie europejskim.

Wskaźnik określający powierzchnię użytkową mieszkania/domu przypadającą na osobę dla gminy Tarnowiec jest niższy od wskaźnika dla całego województwa i dla kraju i dwukrotnie niższy niż UE. Jeśli gmina Tarnowiec ma osiągnąć europejskie standardy, to w gminie powinna wzrosnąć nie tylko liczba mieszkań/domów, ale również powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca i co za tym idzie powinna wzrosnąć powierzchnia mieszkań/domów i uzyskać docelowo wskaźnik 53m²/osobę.

Zasoby mieszkaniowe w gminie Tarnowiec wg stanu na 2018r. są znacząco niższe niż europejskie i krajowe. Wg danych GUS na rok 2018 na terenie Gminy Tarnowiec było 2543 mieszkań/domów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania/domu w gminie Tarnowiec wynosi 93 m².

Przyjmując założenie, że gmina będzie realizować swoje plany rozwojowe, w tym zmianę wizerunku i poprawę standardów życia mieszkańców, zakłada się, że będzie zmierzać do osiągnięcia standardu europejskiego w zakresie zasobów mieszkaniowych. Za standard przyjęto wskaźniki mieszkaniowe obrazujące wielkości (liczby) mieszkań oraz jakość warunków zamieszkania. Wg standardu europejskiego przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę wynosi 41,7 m² a liczba mieszkań na 1000 mieszkańców - 486,5. Docelowo wskaźnik ten będzie wyższy: 53 m² /osobę i 619 mieszkań na 1000 mieszkańców.

Zakłada się realizację scenariusza rozwojowego i dorównując standardom europejskim przyjmuje się, że prognozowana średnia powierzchnia mieszkania/domu wynosiłaby 132,5 m².

Oszacowana, prognozowana wielkość powierzchni użytkowej dla 1 mieszkania pozwoliła na określenie maksymalnej powierzchni użytkowej nowej zabudowy.

Deficyt liczby mieszkań (w stosunku do średniej europejskiej) w gminie Tarnowiec na dziś wynosi 3363, co w połączeniu z liczbą mieszkań w stanie obecnym (2543) daje liczbę 5906 - liczba mieszkań ogółem, którą należy osiągnąć, aby dorównać standardom europejskim na poziomie 41,7m² na osobę.

Przyjmując nową oszacowaną liczbę mieszkań (których brakuje, aby osiągnąć pożądany standard europejski), czyli 3363, otrzymuje się powierzchnię użytkową wszystkich nowych mieszkań – 445 597m², a biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych gminy wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30% daje to wynik 579 276 m².

Podsumowując – maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wyraża się liczbą 579 276 m² powierzchni użytkowej zabudowy, przy założeniu wzrostu liczby mieszkań i ich przeciętnej powierzchni.

Dla 3363 nowych domów przeznaczyć trzeba odpowiednią powierzchnię gruntów. Przy założeniu działki o średniej powierzchni konieczne będzie zabezpieczenie 672 ha gruntów oraz dodatkowo około 134 ha (około 20%) pod konieczną do obsługi zabudowy komunikację i infrastrukturę, czyli łącznie ok. ha. Przyjęto 806 ha.

W bilansie terenów do zabudowy na terenie gminy uwzględniono również zabudowę usługową, w tym w związku ze specyfiką gminy związaną z codziennym życiem mieszkańców, odpowiadającą potrzebom mieszkańców gminy – zarówno komercyjne, oraz o charakterze publicznym (oświata, administracja, służba zdrowia, itp.).

Należy podkreślić, że rolnictwo w gminie nie odgrywa już tak istotnej roli. W związku z tym szczególnego znaczenia nabiera potrzeba aktywizacji przedsiębiorców i mieszkańców w zakresie możliwości rozwoju własnej działalności gospodarczej.

Liczba usług i ich różnorodność z każdym rokiem ulega zwiększeniu ze względu na rosnące potrzeby mieszkańców, które świadczą o ciągłym podnoszeniu się jakości ich życia. Niestety brak precyzyjnych danych dla określenia wielkości potrzeb w zakresie usług. Nie obserwuje się jednoznacznych tendencji rozwoju powierzchni użytkowej usług. W związku z tym nie da się określić na tej podstawie prawdopodobnego zapotrzebowania na kolejne lata na zabudowę usługową. Wielkość maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę usługową określa się więc biorąc pod uwagę dotychczasowe tendencje rozwoju funkcji usługowych w gminie. Na podstawie przeprowadzonych analiz, należy stwierdzić, że na terenie gminy występują bardzo zróżnicowane rodzaje prowadzonej działalności usługowej obejmujące usługi o charakterze publicznym, o charakterze komercyjnym, w tym usługi ściśle związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, oraz że następuje bardzo szybki, rozwój ilościowy i jakościowy usług przede wszystkim o charakterze komercyjnym.

Istniejące w obszarze gminy usługi o charakterze publicznym, obejmujące usługi - oświaty, ochrony zdrowia oraz inne z zakresu usług społecznych - wymagają uzupełnień. Jak wykazano w dokonanych analizach szczególnie intensywnego rozwoju wymagają usługi z zakresu turystyki, rekreacji i kultury.

Każdy wymieniony rodzaj usług wymaga zabezpieczenia nowych terenów dla jego realizacji.

Aby zapewnić ciągłą poprawę standardu życia mieszkańców, terenów usługowych i produkcyjno-usługowych powinno sukcesywnie przybywać.

Przyjęto założenie, że nowa zabudowa usługowa powinna powstawać zwłaszcza w obszarze północnej gminy, a także jako uzupełnienie terenów już zabudowanych, to jest w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. W związku z powyższym przewiduje się w gminie znaczny wzrost terenów pod inwestycje – głównie dla rozwoju małych przedsiębiorstw, realizowanych w obszarach rezerwowanych dla rozwoju funkcji usługowej i produkcyjno-usługowej, co jest również zgodne z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych gminy.

Analizując zestawienia dotychczasowej działalności usługowej na terenie gminy, przyjęto zasadę, zgodną z ogólnopolskim trendem, jak również ze strategią gminy, mającą na celu zwiększenie dostępności usług dla wszystkich mieszkańców oraz stworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, iż pożądane jest zwiększanie udziału powierzchni związanych z działalnością gospodarczą (w tym przeważającej części obejmujących usługi) w stosunku do powierzchni mieszkalnych i osiągnięcie wysokości wskaźnika na poziomie 0,5 w stosunku do powierzchni mieszkalnych.

Zapotrzebowanie powierzchni mieszkalnych wynosi $806 \text{ ha} \times 0,5 = 402 \text{ ha}$

Dla terenów mieszkaniowych maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę oszacowane zostało na 579 276 m² powierzchni użytkowej. Stwierdza się, że w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej wielkość zapotrzebowania na tereny związane z funkcją usługową i produkcyjno – usługową powinna stanowić 30% powierzchni użytkowej nowej zabudowy mieszkaniowej – czyli 173 782 m², co jest zgodne z powszechnie uznanymi w środowisku urbanistów standardami – relacjami charakteryzującymi prawidłowe struktury przestrzenne.

Liczba ta zawiera zapotrzebowanie zarówno w zakresie usług komercyjnych jak i publicznych, ale nie uwzględnia terenów o charakterze rekreacyjnym i sportowym niekubaturowym, gdyż specyfika funkcjonowania tych usług nie pozwala na oszacowanie rozwoju powierzchni użytkowej mierzonej w m².

Niemniej, skoro gmina ma rozwijać funkcję turystyczną i sportową, niezbędne wydaje się znaczne poszerzenie oferty terenowej dla tych funkcji.

Sytuacja w zakresie środowiska przyrodniczego i kulturowego i jego ochrony pokazała, że w obszarze gminy występują miejsca, w których bezwzględnie wykluczona jest realizacja zabudowy występują na terenach związanych z zagrożeniem osuwiskami i masowymi ruchami ziemi oraz zagrożonych powodzią.

Z tej przyczyny, dla bezpieczeństwa mieszkańców należy przyjąć zasadę, aby nowe tereny budowlane nie zostały wyznaczone w terenach z zagrożeniem osuwiskowym i ruchami masowymi ziemi oraz z możliwością wystąpienia powodzi.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Powierzchnia gruntów komunalnych, stanowiących własność gminy Tarnowiec, oraz pozostających w jej władaniu na koniec 2018 r. wynosi ogółem 420,0830 ha, w tym:

- Grunty rolne:
  - Użytki rolne o powierzchni 269,2395 ha,
  - Nieużytki o powierzchni 1,4389 h,
- Grunty leśne:
  - Lasy o powierzchni 41,0715 ha,
- Grunty zabudowane i zurbanizowane:
  - Tereny mieszkaniowe o powierzchni 0,0756 ha,
  - Tereny przemysłowe o powierzchni 3,5369 ha,
  - Inne tereny zabudowane o powierzchni 8,4785 ha,
  - Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy o powierzchni 0,0060 ha,
  - Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe o powierzchni 2,7173 ha,
  - Tereny komunikacyjne, w tym drogi o powierzchni 92,4196 ha,
- Grunty pod wodami:
  - Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi o powierzchni 0,41 ha,
  - Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi o powierzchni 0,6672 ha,
- Tereny różne o powierzchni 0,0220 ha.

Pozostała część gruntów pozostaje w własności osób fizycznych, samorząd powiatowego i wojewódzkiego oraz Skarbu Państwa.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Zagadnienie zagrożenie bezpieczeństwa ludności i mienia na terenie gminy Tarnowiec to głównie zagrożenie: przestępczością, bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pożarowe.

9.1. ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ

Obszar gminy Tarnowiec w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego podlega Posterunkowi Policji w Tarnowcu. Liczba przestępstw na obszarze gminy w ostatnich latach zmalała. Działania Policji dotyczyły głównie przestępstw bójek, pobić i rozbojów

skierowanej przeciwko młodzieży szkolnej, zakłócania porządku publicznego, przestępstw przeciwko mieniu i bezpieczeństwa na drogach publicznych.

9.2. ZAGROŻENIE POŻAROWE

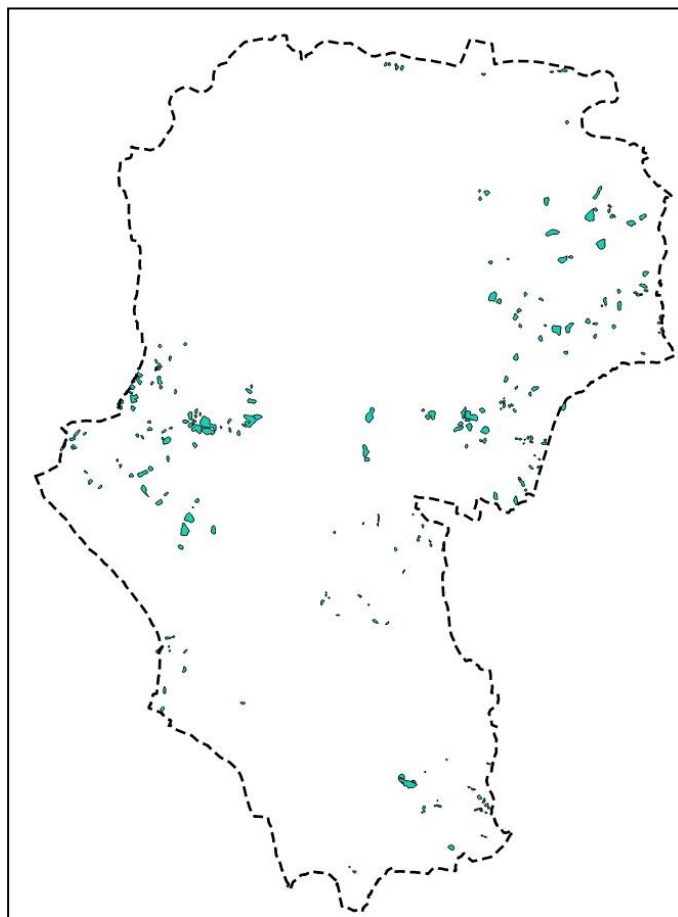
Zagrożenie pożarowe stwarza zwartość zabudowy budynków drewnianych i budynków o pokryciu łatwopalnym. Na terenach leśnych w rejonach zagrożonych pożarami przestrzennymi prowadzony jest monitoring zagrożeń, sprawowany przez służby nadleśnictw będących w kontakcie z jednostkami straży pożarnej. Ochronę przeciwpożarową w zakładach przemysłowych, gdzie występuje zagrożenie pożarowe sprawują zakładowe straże pożarne.

Obszar gminy Tarnowiec w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego obsługiwany jest przez Powiatową Państwową Straż Pożarną w Jaśle. Na terenie gminy działają również jednostki Ochotniczej straży Pożarnej w Brzeźówce, Czeluśnicy, Dobrucowej, Gliniku Polskim, Łubienku, Łajscach, Nowym Gliniku, Tarnowcu, Łubnie Szlacheckim, Potakówce, Roztokach, Sądkowej, Umieszczu oraz we Wrocance.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH, A TAKŻE WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

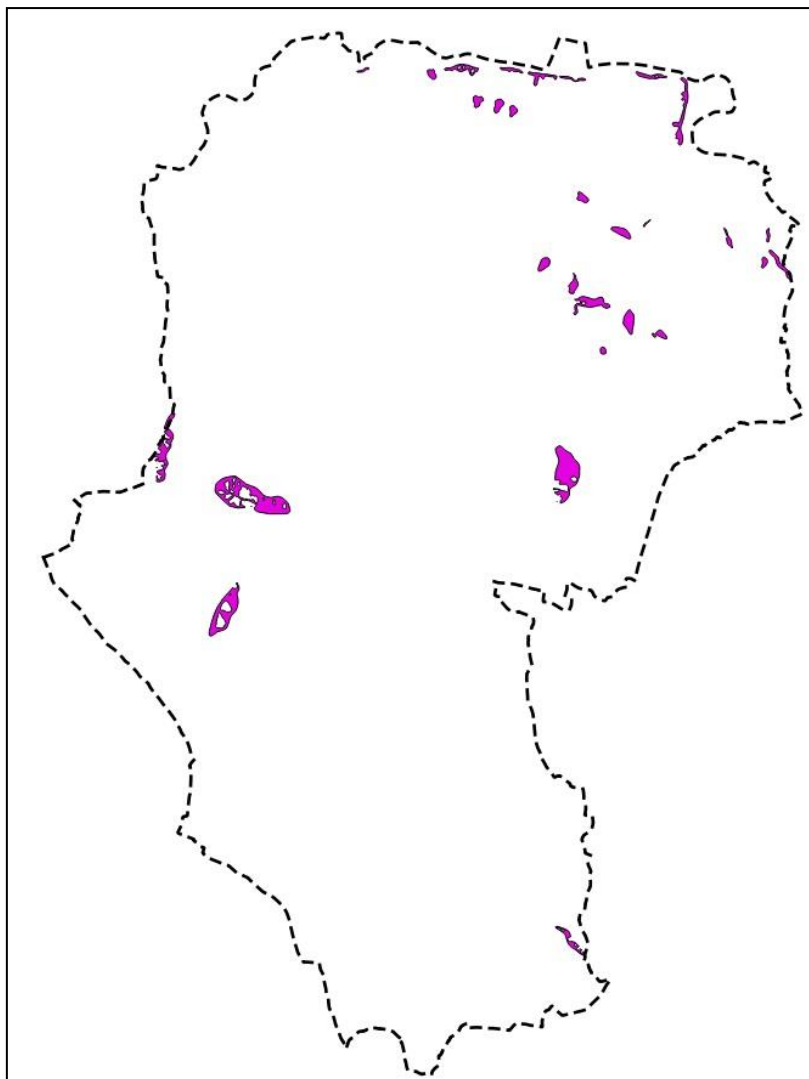
10.1. ZAGROŻENIA RUCHAMI MASOWYMI

W związku z coraz częściej występującymi w Polsce opadami nawałnymi, powstawanie osuwisk jest zjawiskiem poważnie zagrażającym ludziom. Z uwagi na charakterystyczny upad skał fliszowych w obrębie, których dochodzi do powstawania osuwisk, w Zewnętrznych Karpatach Fliszowych jest to zjawisko bardzo powszechne. Grawitacyjne ruchy masowe, do których zalicza się m. in. osuwanie ziemi, jest to zjawisko niebezpieczne z uwagi na gwałtowny przebieg oraz zasięg oddziaływania. Ruchy masowe są niebezpieczne dla terenów zabudowanych, gdyż mogą doprowadzić do całkowitego zniszczenia budynków, śmierci mieszkańców oraz zniszczenia infrastruktury technicznej (dróg, energetyki itp.) Jedną z przyczyn powstawania osuwisk jest przemoknięcie grunty na skutek opadów nawałnych, podcięcie stoku przez erozję bądź w wyniku nie przemyślanej działalności człowieka (przeciążenie stoku).

*Rysunek 16 Tereny osuwisk aktywnych, aktywnych okresowo i nieaktywnych na terenie Gminy Tarnowiec
(opracowanie własne na podstawie map SOPO)*

Z uwagi na powyższe Państwowy Instytut Geologiczny w ramach projektu SOPO-Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej przeprowadził inwentaryzację osuwisk aktywnych, nieaktywnych, aktywnych okresowo oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi.

Rysunek 17 Tereny zagrożone ruchami masowymi na terenie Gminy Tarnowiec (opracowanie własne na podstawie map SOPO)

Zgodnie z mapami wykonanymi w ramach powyższego projektu, na terenie Gminy Tarnowiec występuje szereg osuwisk aktywnych, aktywnych okresowo i nieaktywnych oraz tereny zagrożone ruchami masowymi.

Osuwiska aktywne wyróżniają się wyraźną rzeźbą i charakterystycznym zespołem form, takich jak: szczeliny i spękania, świeże i zmieniające się w czasie wybrzuszenia powierzchni terenu, zarwania i naruszenia darni, występowanie zagłębień bezodpływowych i małych zbiorników wodnych. Są to obszary uznawane za niekorzystne dla budownictwa, gdyż procesy grawitacyjne o różnym natężeniu, występujące na tych terenach, powodują i w przyszłości będą powodować straty materialne. Obszary takie zaliczane są do terenów o bardzo wysokim ryzyku strat. Dlatego też uznaje się je za obszary nie nadające się pod budownictwo, gdyż zachodzące w nich procesy grawitacyjnego przemieszczania koluwiów (o różnym stopniu natężenia), występujące od szeregi lat, powodują i będą powodować stałe zniszczenia, a przez to straty materialne. Ponadto, stabilizacja w całości dużego

czynnego osuwiska, może być bardzo kosztowna, lub nierealna a stabilizacja tylko jego części może nie dać oczekiwanych efektów.

Osuwiska okresowo aktywne to tereny objęte procesem osuwania, w których stwierdzono ślady niedawnych przemieszczeń grawitacyjnych. W takich obszarach bardzo prawdopodobne jest ponowne uaktywnienie się osuwiska. Tego typu osuwiska zaliczane są do terenów na których ryzyko strat materialnych wynikające z zagrożenia obiektów budowlanych jest bardzo wysokie. Dlatego też również tutaj nie powinny być lokalizowane nowe inwestycje.

Osuwiska nieaktywne to tereny, na których w czasie co najmniej ostatnich 50lat nie stwierdzono wyraźnych śladów przemieszczeń. Zwykle cechuje je brak informacji o występujących na tych obszarach ruchach i powstałych szkodach, zarówno w dokumentach, jak i w przekazach ustnych. Pomimo względnej stabilizacji osuwisk nieaktywnych ryzyko strat związane z ponownym ich uruchomieniem jest wysokie.

Do terenów gdzie ryzyko powstania osuwiska jest wysokie należą zwykle również strefy wokół osuwisk. Są to obszary, gdzie ryzyko strat może okazać się porównywalne do ryzyka występującego na obszarach osuwisk. Rozwój osuwiska i związane z tym jego powiększanie może zachodzić w różnych kierunkach, w zależności od charakteru i lokalizacji danego osuwiska. Szczególnie zagrożony jest teren powyżej skarp osuwiskowych, gdzie w wyniku rozwoju osuwiska może dojść do gwałtownego uruchomienia gruntów i skał podłoża, co może zagrażać zdrowiu i życiu ludzi oraz mieniu. Sugeruje się, aby i te obszary zostały wyłączone spod jakiegokolwiek zabudowy.

Na terenie gminy Tarnowiec wyznaczono również tereny zagrożone ruchami masowymi. Budownictwo na tych terenach może być dopuszczone, ale po wykonaniu wcześniej dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (określającej warunki podłoża w kontekście ewentualnego powstania osuwisk) i spełnieniu zawartych w nim zaleceń.

Powyższe tereny zlokalizowane są przede wszystkim w pasie głównych wzniesień Pogórza Jasielskiego charakteryzujących się znaczącymi spadkami.

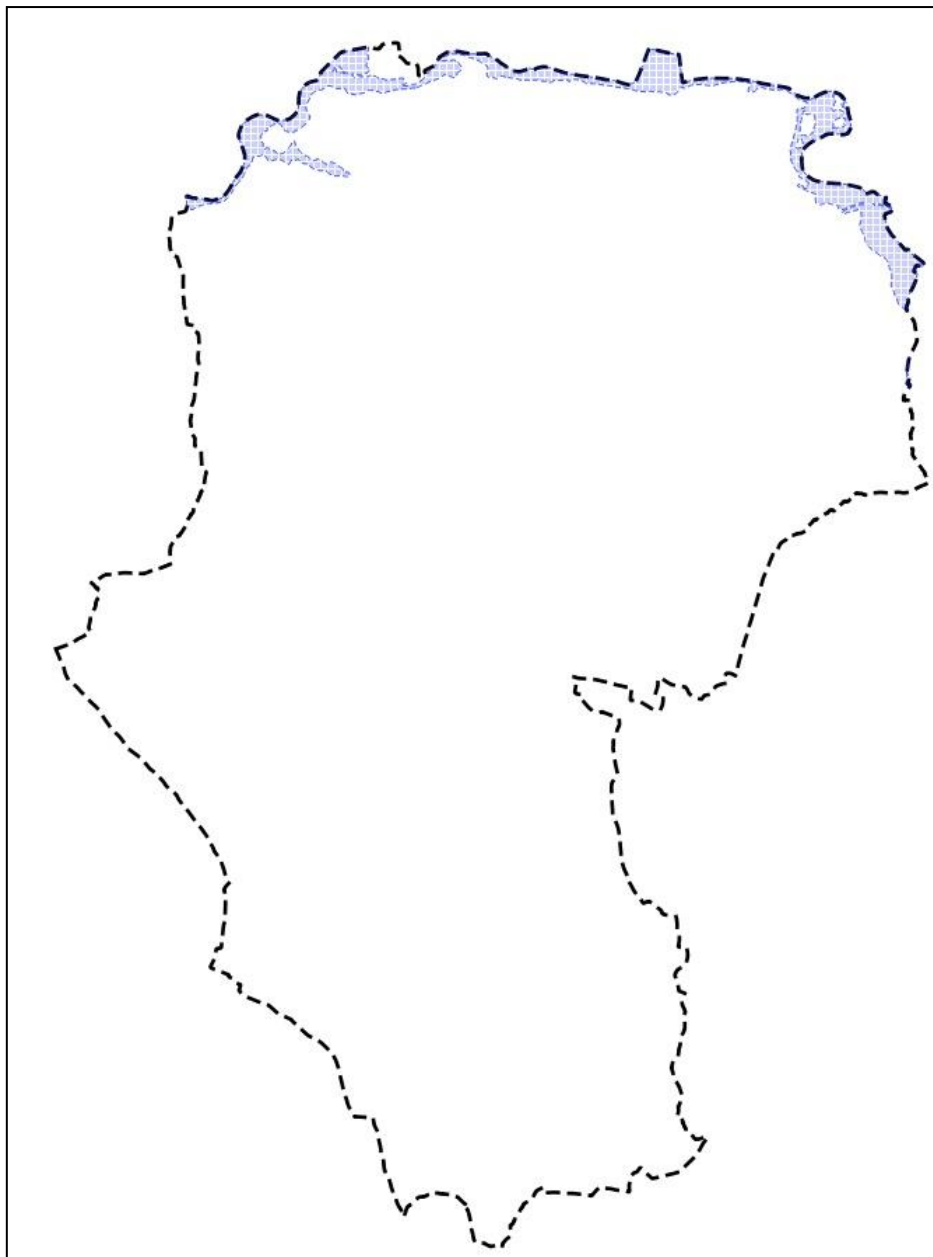
10.2. ZAGROŻENIE POWODZIĄ

Z dostępnych map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wynika, że niewielka, północno-zachodnia część Gminy Tarnowiec obejmująca koryto Jasiołki oraz jej sąsiedztwo zlokalizowana jest w obrębie:

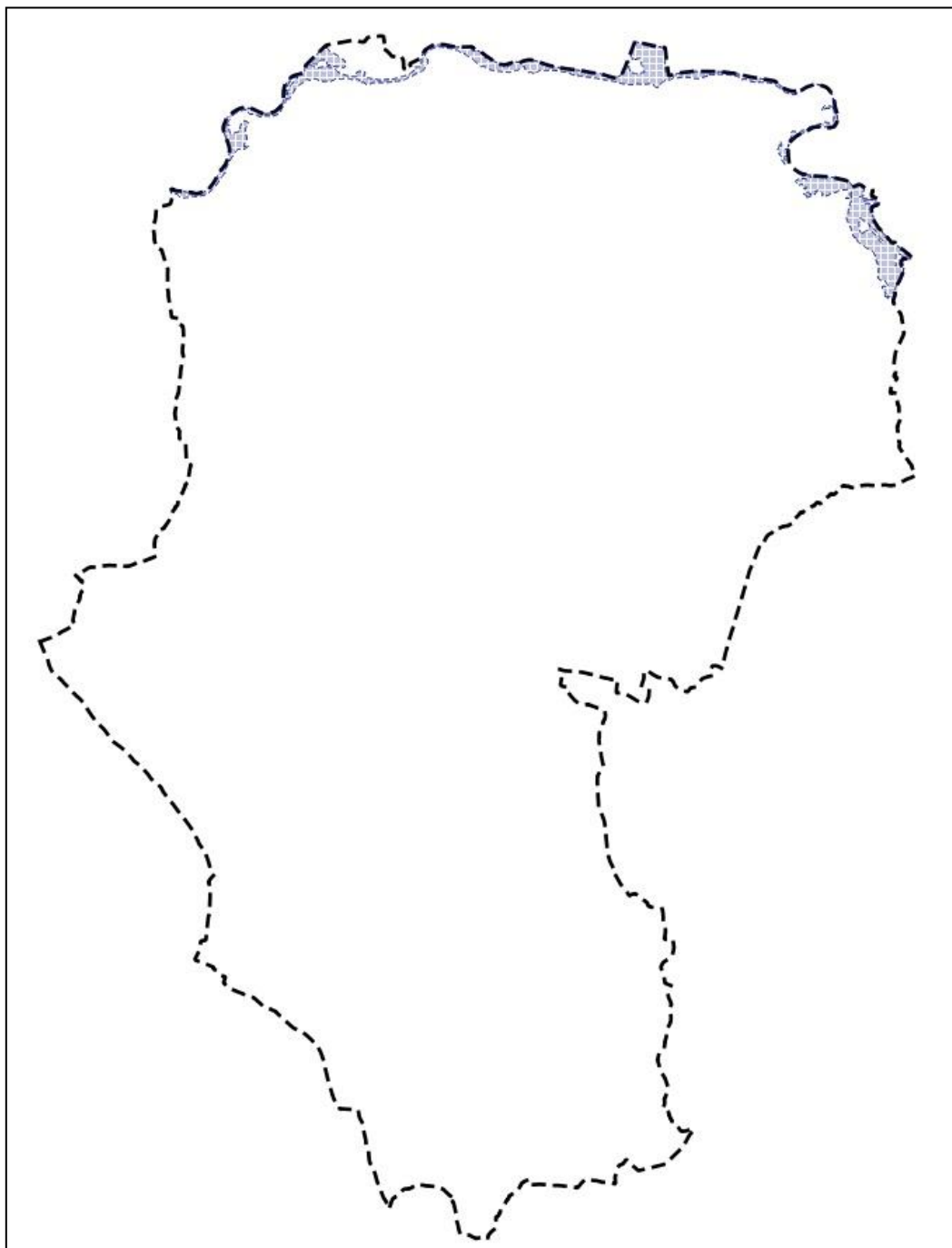
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022

- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%.

Rysunek 18 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% na terenie Gminy Tarnowiec (opracowanie własne)

Rysunek 19 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% na terenie Gminy Tarnowiec (opracowanie własne)

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻEŃ ANTROPOGENICZNYCH

11.1. ZANIECZYSZCZENIE ATMOSFERY I DEGRADACJA KLIMATU LOKALNEGO

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 z późn. zm.) Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie dokonał oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim. Zgodnie z powyższą ustawą WIOŚ miał obowiązek sporządzenia opracowania z wyników badań do dnia 30 kwietnia 2019. Powyższa ocena jakości powietrza w województwie małopolskim została wykonana w oparciu o poniższe akty prawne:

1. obowiązujące na szczeblu Unii Europejskiej:

- Dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.6.2008),
- Dyrektywa 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.1.2005),
- decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej 2011/850/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. ustanawiająca zasady stosowania dyrektyw 2004/107/WE i 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do systemu wzajemnej wymiany informacji oraz sprawozdań dotyczących jakości otaczającego powietrza (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011).

2. obowiązujące na szczeblu krajowym:

- ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t.j. Dz.U. z 2018, poz. 799 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r., poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. z 2012, poz. 914).

Celem analizy było uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref województwa podkarpackiego. Obszar Gminy Tarnowiec zlokalizowany jest w obrębie strefy podkarpackiej oznaczonej symbolem PL1802.

Jakość powietrza określana jest na podstawie pomiarów stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, SO₂, NO₂, NO_x, O₃, C₆H₆ i CO₂. Zakres ten został w 2007 r. poszerzony o systematyczne pomiary zawartości arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀.

Ocena jakości powietrza pod względem spełnienia kryteriów ochrony zdrowia obejmuje następujące substancje: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃, pył zawieszony PM₁₀, zawartość arsenu, ołowiu, kadmu, niklu, benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz pył zawieszony PM_{2,5}.

Zasady zaliczenia strefy do określonej klasy oparte są na ocenie poziomu substancji w powietrzu i stężeń zanieczyszczeń. Określa się jedną klasę strefy ze względu na ochronę zdrowia i jedną klasę ze względu na ochronę roślin.

Kryteria zaliczenia strefy do określonej klasy:

- **Klasa A** – poziom stężeń nie przekraczający poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,
- **Klasa C** – poziom stężeń powyżej poziomów dopuszczalnych lub docelowych,
- **Klasa C₁** – poziomów stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} powyżej poziomów dopuszczalnych 20µg/m³ do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku (faza II),
- **Klasa D₁** – poziom stężenia ozonu w powietrzu nie przekraczający poziomu celu długoterminowego,
- **Klasa D₂** – poziom stężenia ozonu przekraczający poziom celu długoterminowego.

Wynikowe klasy strefy podkarpackiej dla poszczególnych zanieczyszczeń w kryterium ochrony zdrowia przedstawia tabela wykonana na podstawie informacji zawartych w opracowaniu „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport za rok 2015”, sporządzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Zanieczyszczenie	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	PM _{10-36 max}	BaP	PM _{2,5}
Wartości stężeń średniorocznych	3,1-4,7	7,5-11,9	19,5-24,2	31,7-41,5	1,7-2,9	16,3-20,0
Wartości dopuszczalne/docelowe	20	40	40	50	1	25

Tabela 18 Wynikowe klasy strefy podkarpackiej dla zanieczyszczeń w kryterium ochrony zdrowia

Z powyższej tabeli wynika, że jakość powietrza w Gminie Tarnowiec jest dobra. Stężenie znaczącej liczby substancji w powietrzu nie przekracza dopuszczalnych norm, a nawet można stwierdzić, że jest daleka od ich przekroczenia. Jedynie stężenie benzo(a)pirenu przekroczyło dopuszczalne normy. Na terenie Gminy Tarnowiec stężenie powyższej substancji wyniosło 1,7-2,9 µg/m³ przy normie równej 1 µg/m³. Źródłem benzo(a)pirenu są przede wszystkim paleniska domowe, ale również i spaliny komunikacyjne. Jest to najbardziej toksyczny składnik smogu, który jest głównym problemem, z którym borykają się obecnie duże miasta. Jednym ze sposobów obniżania wielkości emisji B(a)P do powietrza jest wymiana pieców opałowych na piece gazowe lub olejowe, które należą do paliw ekologicznych.

Dokładniejsze pomiaru stanu jakości powietrza odnoszące się do obszaru Gminy Tarnowiec zostały przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie – delegatura w Jaśle. Przeprowadzili oni ocenę jakości powietrza na obszarach gmin powiatu jasielskiego w 2016 r. Wartości stężeń średniorocznych zanieczyszczeń powietrza określone na podstawie wyników modelowania jakości powietrza na terenie gminy Tarnowiec przedstawia poniższa tabela.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022**

	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
Klasa	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	C	C

Tabela 19 Wartości stężeń średniorocznych zanieczyszczeń powietrza określone na podstawie wyników modelowania jakości powietrza na terenie gminy Tarnowiec

Z powyższej tabeli wynika, że jakość powietrza w Gminie Tarnowiec jest dobra. Stężenie znaczącej liczby substancji w powietrzu nie przekracza dopuszczalnych norm, a nawet można stwierdzić, że jest daleka od ich przekroczenia. Jedynie stężenie benzo(a)pirenu przekroczyło dopuszczalne normy. Na terenie Gminy Tarnowiec stężenie powyższej substancji wyniosło 1,7-2,9 µg/m³ przy normie równej 1 µg/m³. Źródłem benzo(a)pirenu są przede wszystkim paleniska domowe, ale również i spaliny komunikacyjne. Jest to najbardziej toksyczny składnik smogu, który jest głównym problemem, z którym borykają się obecnie duże miasta. Jednym ze sposobów obniżania wielkości emisji B(a)P do powietrza jest wymiana pieców opałowych na piece gazowe lub olejowe, które należą do paliw ekologicznych.

Znaczącą powierzchnię obszaru Gminy Tarnowiec stanowią obszary dotychczas niezainwestowane w postaci pól uprawnych, użytków zielonych, nieużytków, zadrzewień i zakrzewień oraz lasów. Powyższe obszary stanowią tereny otwarte umożliwiające ruchy mas powietrza, dzięki czemu nie dochodzi tutaj do stagnacji zanieczyszczeń. Dodatkowo tereny zielone biorą czynny udział w produkcji tlenu oraz filtrują wszelkie zanieczyszczenia podnoszący tym samym jakość powietrza.

Warunki aerasanitarne mogą być trochę gorsze w porównaniu z terenami otwartymi, w obszarach skupisk zabudowy oraz w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, zwłaszcza w okresie jesienno- zimowym. Przez większą część roku na powyższych terenach jakość powietrza jest dosyć dobra z uwagi na brak znaczących, całorocznych emitorów zanieczyszczeń do powietrza (dużych zakładów przemysłowych, dróg ekspresowych czy autostrad). Natomiast w sezonie zimowym, główne źródło zanieczyszczeń do powietrza stanowi emisja niska z istniejącej zabudowy. Ma ona charakter punktowy oraz niezorganizowany i może jedynie powodować krótkotrwały oraz nieznaczący spadek jakości powietrza, zwłaszcza w przypadku niesprzyjających warunków pogodowych takich jak brak ruchów mas powietrza lub utrzymywanie się mgieł adwekcyjnych. Istniejące obiekty budowlane stanowią główne źródło emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2,5. Obok emisji niskiej, w ciągu całego roku zaznacza się emisja ze środków transportu. Zanieczyszczenie powietrza przez środki transportu związane jest głównie z emisją spalin komunikacyjnych pochodzących z pojazdów poruszających się po istniejących drogach. Z uwagi, na to, że są to głównie pojazdy osobowe, ilość emitowanych spalin jest mniejsza niż w przypadku pojazdów ciężarowych. Obok pyłu PM10 oraz PM2,5 wraz ze spalinami do powietrza dostarczane są również dwutlenek azotu, tlenki siarki (SO_x), dwutlenki siarki (SO₂) oraz pary ołowiu. Dodatkowym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest tzw. emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych takich jak drogi, chodniki,

place czy boiska oraz niekorzystne warunki meteorologiczne (wiatr o niskich prędkościach-poniżej 1,5 m/s.

11.2. ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

Hydrosfera jest bardzo wrażliwa na zanieczyszczenia. Czystość i jakość wód podziemnych i powierzchniowych jest zależna od sposobu i intensywności zagospodarowania terenu (tereny zurbanizowane lub rolnicze), gospodarki ściekowej, ale również od właściwości fizycznych regionu (rzeźba terenu, pokryw geologicznych). Tereny uprzemysłowione oraz silnie zurbanizowane, są często przyczyną zanieczyszczenia wód, zwłaszcza, gdy nie jest prowadzona na nich polityka ochrony wód powierzchniowych oraz podziemnych. Z drugiej strony cieki oraz potoki mają zdolność do samooczyszczania. Proces ten jest możliwy dzięki rozcieńczaniu wody zanieczyszczonej przez wody opadowe bądź podziemne. Oprócz tego w wodzie zachodzą różne procesy takie jak adsorpcja, aeracja, mineralizacja, których skutkiem jest zmniejszenie zanieczyszczenia wód.

Jak już wcześniej wspomniano, teren Gminy Tarnowiec znajduje się w granicach scalonej części wód powierzchniowych:

1. SCWP GW0609 Jasiołka od ujścia Panny do ujścia, w hydrologicznym regionie dorzecza Górnej Wisły – w obrębie **czterech** jednolitych części wód powierzchniowych:

- **JCWP Szebnianka RW200062184729 – północny, niewielki fragment Gminy,**
- JCWP Czarny Potok RW200012218489 – centralna i wschodnia część Gminy,
- JCWP Jasiołka od Chlebianki do ujścia RW200014218499 – północna część Gminy,
- JCWP Chlebianka RW200012218469 – południowa oraz południowo-wschodnia część Gminy,

2. SCWP GW0602 Wisłoka od ujścia rzeki Ryj do ujścia Dębownicy wraz z nią, w hydrologicznym regionie dorzecza Górnej Wisły – w obrębie dwóch jednolitych części wód powierzchniowych:

- JCWP Wisłoka od Ryja do Dębownicy RW2000142181959 – niewielki zachodni fragment Gminy,
- JCWP Promnica RW2000122181929 – niewielki południowo-zachodni fragment Gminy.

Ogólnie celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów (II klasa). Natomiast dla JCWP rzecznych, które osiągają bardzo dobry stan ekologiczny jest utrzymanie hydromorfologicznych parametrów oceny na poziomie klasy I. Ponadto istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków.

Zgodnie z aktualnym „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” celem środowiskowym JCWP „Czarny Potok” jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Omawiana JCWP należy do sztucznych części wód (z uwagi na przekroczenie wskaźnika m3), jej stan jest również oceniony jako zły oraz wskazano, że osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone. W związku z tym dla powyższej JCWP określono odstępstwo od osiągnięcia celów środowiskowych i przesunięto termin osiągnięcia dobrego stanu do roku 2021 z uwagi na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności. Omawiana JCWP znajduje się wykazie obszarów chronionych mianowicie Obszaru o Znaczeniu dla Wspólnoty „Wisłoka z Dopływami” PLH180052.

Celem środowiskowym dla JCWP „Jasiołka od Chlebianki do ujścia” jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie możliwości migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Jasiołka od ujścia do Chlebianki oraz dobrego stanu chemicznego. Powyższa JCWP należy do naturalnych części wód, jej stan oceniony jest jako zły oraz wskazano, że osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone. Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych. Omawiana JCWP znajduje się wykazie obszarów chronionych mianowicie Obszaru o Znaczeniu dla Wspólnoty „Wisłoka z Dopływami” PLH180052.

Celem środowiskowym dla JCWP „Chlebianka” jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Powyższa JCWP należy do naturalnych części wód, jej stan oceniony jest jako zły oraz wskazano, że osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone. W związku z tym dla powyższej JCWP określono derogacje do 2021 roku z uwagi na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak

możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

Celem środowiskowym dla JCWP „Wisłoka od Ryja do Dębownicy” jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie możliwości migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Wisłoka od Dębownicy do Ryja oraz dobrego stanu chemicznego. Powyższa JCWP należy do naturalnych części wód, jej stan oceniony jest jako zły oraz wskazano, że osiągnięcie celów środowiskowych nie jest zagrożone. W związku z tym dla powyższej JCWP nie określono żadnych derogacji. Omawiana JCWP znajduje się wykazie obszarów chronionych mianowicie Magurskiego Parku Narodowego, Obszaru Specjalnej Ochrony „Beskid Niski” PLB180002, Obszarów o Znaczeniu dla Wspólnoty: „Ostoja Magurska” PLH180001, „Łysa Góra” PLH180015, „Józefów-Wola Dębowiecka” PLH180033 oraz „Wisłoka z Dopływami” PLH180052.

Celem środowiskowym dla JCWP „Promnica” jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Powyższa JCWP należy do naturalnych części wód, jej stan oceniony jest jako zły oraz wskazano, że osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone. W związku z tym dla powyższej JCWP określono derogacje do 2021 roku z uwagi na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

Zgodnie z aktualnym „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” celem środowiskowym JCWP „Szebnianka” jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Omawiana JCWP należy do naturalnych części wód, jej stan oceniono jako zły oraz wskazano, że osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone. W związku z tym dla powyższej JCWP określono odstępstwo od osiągnięcia celów środowiskowych i przesunięto termin osiągnięcia dobrego stanu do roku 2021 z uwagi na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości

zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności. Omawiana JCWP znajduje się wykazie obszarów chronionych mianowicie Obszaru o Znaczeniu dla Wspólnoty „Wisłoka z Dopływami” PLH180052.

Obszary Gminy Tarnowiec, jak już wyżej wspomniano zlokalizowany jest w obrębie SCWP GW0609 „Jasiołka od ujścia Panny do ujścia” oraz SCWP GW0602 „Wisłoka od ujścia rzeki Ryj do ujścia Dębownicy wraz z nią”. W „Programie wodno-środowiskowym kraju” dla SCWP GW0609, określono następujące zadania mające na celu poprawę stanu jakości wód:

- *opracowanie warunków korzystania z wód regionu,*
- *opracowanie oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia,*
- *działania kontrolne dotyczące oceny przestrzegania obowiązków wynikających z przeciwdziałania poważnym awariom,*
- *budowa nowej oczyszczalni "Równe",*
- *budowa nowej oczyszczalni "Tarnowiec",*
- *inne inwestycje dla kanalizacji - oczyszczalnia "Jedlicze",*
- *remont i modernizacja kanalizacji - oczyszczalnia "Dukla",*
- *remont i modernizacja oczyszczalni "Dukla",*
- *rozbudowa sieci kanalizacyjnej do oczyszczalni "Równe",*
- *rozbudowa sieci kanalizacyjnej do oczyszczalni "Tarnowiec",*
- *budowa szczelnych - wybieralnych zbiorników z zapewnieniem kontrolowanego wywozu ścieków,*
- *kontrola przestrzegania harmonogramu wywozu nieczystości płynnych,*
- *prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków i wdrożenie harmonogramu wywozu nieczystości płynnych i osadów ściekowych z przydomowych oczyszczalni,*
- *gromadzenie i oczyszczanie odcieków ze składowisk odpadów,*
- *likwidacja ognisk zanieczyszczeń (dzikich składowisk),*
- *zagospodarowanie osadów ściekowych,*
- *opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru NATURA 2000,*
- *opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom przez zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku,*
- *monitoring zakładów przemysłu rolno-spożywczego o wielkości nie mniejszej niż 4000 RLM odprowadzających ścieki bezpośrednio do wód w zakresie spełnienia wymagań odpowiedniego stopnia oczyszczania ścieków,*
- *właściwa uprawa gleby (właściwie prowadzone prace polowe),*

- *opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających wymagania i zasady ochrony środowiska, w szczególności dotyczące: ustalonych stref ochrony ujęć wód, obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych oraz stref zagrożeń powodzią z określeniem sposobu ich użytkowania i zagospodarowania, korytarzy ekologicznych stanowiących doliny rzek i cieków wraz z ich obudową biologiczną, obszarów i obiektów przyrody prawnie chronionych, obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych - lasy, zalesienia, zadrzewienia, obszarów ograniczonego użytkowania, w tym nie spełniających wymagań w zakresie jakości środowiska dla istniejących obiektów uciążliwych i niebezpiecznych, rozwoju systemów infrastruktury technicznej zwłaszcza gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami wraz z wyznaczeniem rezerwy terenów, pod urządzenia i obiekty niezbędne do realizacji dla prawidłowego funkcjonowania systemów, wyznaczenia rezerw terenów dla potrzeb lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury ochrony środowiska, a także produkujących energię (farmy wiatrowe).*

Natomiast dla SCWP GW0602 w „Programie wodno-środowiskowym kraju” określono następujące zadania mające na celu poprawę stanu jakości wód:

- *opracowanie warunków korzystania z wód regionu,*
- *opracowanie oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia,*
- *budowa nowej oczyszczalni "Nowy Żmigród",*
- *budowa nowej oczyszczalni "Sulistrowa",*
- *rozbudowa sieci kanalizacyjnej do oczyszczalni "Nowy Żmigród",*
- *rozbudowa sieci kanalizacyjnej do oczyszczalni "Sulistrowa",*
- *budowa szczelnych - wybieralnych zbiorników z zapewnieniem kontrolowanego wywozu ścieków,*
- *kontrola przestrzegania harmonogramu wywozu nieczystości płynnych,*
- *prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków i wdrożenie harmonogramu wywozu nieczystości płynnych i osadów ściekowych z przydomowych oczyszczalni,*
- *likwidacja ognisk zanieczyszczeń (dzikich składowisk),*
- *opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru NATURA 2000,*
- *budowa przepławki, przywrócenie drożności odcinków rzek,*
- *właściwa uprawa gleby (właściwie prowadzone prace polowe),*
- *opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających wymagania i zasady ochrony środowiska, w szczególności dotyczące: ustalonych stref ochrony ujęć wód, obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych oraz stref zagrożeń powodzią z określeniem sposobu ich użytkowania i zagospodarowania, korytarzy ekologicznych stanowiących doliny rzek i cieków wraz z ich obudową biologiczną, obszarów i obiektów przyrody prawnie chronionych, obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych - lasy, zalesienia, zadrzewienia, obszarów ograniczonego użytkowania, w tym nie spełniających wymagań w zakresie jakości środowiska dla istniejących obiektów*

uciążliwych i niebezpiecznych, rozwoju systemów infrastruktury technicznej zwłaszcza gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami wraz z wyznaczeniem rezerwy terenów, pod urządzenia i obiekty niezbędne do realizacji dla prawidłowego funkcjonowania systemów, wyznaczenia rezerw terenów dla potrzeb lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury ochrony środowiska, a także produkujących energię (farmy wiatrowe).

W latach 2013-2015 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie wykonał klasyfikację i ocenę stanu wód powierzchniowych. W ramach powyższych badań objęto JCWP „Jasiołka od Chlebianki do ujścia” oraz JCWP „Wisłoka od Ryja do Dębownicy” w obrębie, których zlokalizowana jest Gmina Tarnowiec. W JCWP „Jasiołka od Chlebianki do ujścia” badania zostały przeprowadzone w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Jaśle na rzece Jasiołka, natomiast w JCWP „Wisłoka od Ryja do Dębownicy” badania zostały przeprowadzone w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Gądkach na Wiśle. W tabeli 2 przedstawiono klasyfikację stanu ekologicznego i chemicznego omawianej JCWP.

JCW Jasiołka od Chlebianki do ujścia	
Klasa elementów biologicznych	II - stan dobry/potencjał dobry
Klasa elementów hydromorfologicznych	I – stan bardzo dobry/potencjał maksymalny
Klasa elementów fizykochemicznych	I – stan bardzo dobry/potencjał maksymalny
Stan/potencjał ekologiczny	dobry
Stan chemiczny	dobry
Stan	dobry
Wisłoka od Ryja do Dębownicy	
Klasa elementów biologicznych	I - stan bardzo dobry/potencjał maksymalny
Klasa elementów hydromorfologicznych	I - stan bardzo dobry/potencjał maksymalny
Klasa elementów fizykochemicznych	II - stan dobry/potencjał dobry
Stan/potencjał ekologiczny	dobry
Stan chemiczny	dobry
Stan	zły

Tabela 20 Klasyfikacja stanu ekologicznego i ogólnego stanu JCW. Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w latach 2013-2015

Analizując powyższą tabelę można stwierdzić, że wody Jasiołki oraz Wisłoki w omawianych JCWP posiadają dobrą jakość, stan oraz potencjał ekologiczny oraz chemiczny. Również pod względem wymagań stawianych dla obszarów chronionych.

Oceny stanu chemicznego w JCWPd (Jednolitych Częściach Wód Podziemnych) oraz w poszczególnych punktach badawczych dokonano w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości.

Określane są dwa stany chemiczne wód podziemnych:

- dobry stan chemiczny wód podziemnych (klasy I, II i III)
- słaby stan chemiczny wód podziemnych (klasy IV i V).

Z informacji zawartych w aktualnym „Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły” (Dz. U. 2016, poz. 1911) wynika, że celem środowiskowym dla JCWPd nr 151 jest uzyskanie dobrego stanu chemicznego oraz stanu ilościowego. Zgodnie z powyższym opracowaniem stan ilościowy oraz chemiczny został oceniony jako dobry więc można stwierdzić, że założone cele środowiskowe zostały dotrzymane.

Zanieczyszczenie wód podziemnych powoduje spadek ich właściwości użytkowych, zwłaszcza przydatności do spożycia. Wody zalegające płytko bez odpowiedniej izolacji od powierzchni terenu oraz mające kontakt z rzekami mogą ulegać szybkiej degradacji. W porównaniu z wodami powierzchniowymi, samooczyszczenie i neutralizacja zanieczyszczeń w wodach podziemnych, trwa znacznie dłużej i jest bardziej skomplikowanym procesem.

Główny problem mający wpływ na zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego jest fakt, że nie wszystkie miejscowości na terenie Gminy Tarnowiec zaopatrzone są w sieć kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej. Ścieki komunalne na tych terenach gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, a następnie rozsączone w ich sąsiedztwie.

Na obszarach, gdzie prowadzona jest działalność rolnicza główne zagrożenie dla wód stanowią stosowane środki chemiczne oraz nawozy, które wraz z wodą opadową infiltrują w głąb ziemi lub poprzez spływ powierzchniowy uchodzą do okolicznych cieków.

Obecność na terenie Gminy Tarnowiec szczelnych, utwardzonych powierzchni drogowych oraz placów wiąże się z emisją ścieków komunikacyjnych. Powstają one w wyniku wymieszania wody opadowej lub roztopowej z cząsteczkami kurzu, smarów i produktów ropopochodnych utrzymujących się na szczelnych powierzchniach asfaltu. Dodatkowo, w zimie, powyższe ścieki mogą zawierać substancje chemiczne

wspomagające odladzanie powierzchni dróg i placów. Na terenie Gminy Tarnowiec nie funkcjonuje kanalizacja deszczowa, więc ścieki komunikacyjne, wody opadowe i roztopowe odprowadzane są do przydrożnych rowów, a stamtąd do pobliskich odbiorników, którymi zazwyczaj są ciek, lub infiltrują bezpośrednio do gleby. W celu zapewnienia, aby przydrożne spełniały właściwą ochronę zaleca się aby w celu zintensyfikowania procesu samooczyszczania, przydrożne rowy zaopatrzyć w progi lub przegrody piętrzące oraz stosować wysokie koszenie traw. Zaleca się również systematyczną pielęgnację rowu oraz dbanie o jego drożność, aby zapewnić jego właściwe funkcjonowanie. Zanieczyszczone wody spływające z powierzchni drogowej powinny być odprowadzane rowami do separatorów oraz osadników, gdzie powinny zostać oczyszczone a dopiero stamtąd powinny być kierowane do cieków.

Zakazuje się wprowadzania do ziemi ścieków przemysłowych, z odstępstwem wykazania, iż nie spowodują one pogorszenia stanu chemicznego obszaru żadnej jednolitej części wód powierzchniowych. Przyjęcie ścieków przemysłowych do kanalizacji sanitarnej jest możliwe wyłącznie pod warunkiem podczyszczenia ich w separatorach lub innych urządzeniach do stanu umożliwiającego ich odprowadzenie do kanalizacji sanitarnej, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych.

11.3. ZAGROŻENIA POKRYWY GLEBOWO-ROŚLINNEJ

Na terenach zainwestowanych pokrywa glebowa uległa silnym przeobrażeniom w wyniku intensywnego rozwoju istniejącej zabudowy, dróg, parkingów oraz towarzyszącej im infrastruktury technicznej. Prace budowlane doprowadziły do całkowitego zniszczenia wykształconego profilu glebowego aż do głębokości fundamentów istniejących obiektów budowlanych. Oprócz fizycznych zmian w glebie powstałych w wyniku powyższych prac, pokrywa glebowa uległa również degradacji w wyniku zanieczyszczeń, które infiltrują do gruntu w postaci ścieków komunikacyjnych, mogących zawierać substancje ropopochodne lub przedostają się do gleby z powietrza. W miejscach, gdzie obecnie zlokalizowane są obiekty budowlane oraz szczelne powierzchnie dróg i parkingów, degradacja gleby jest procesem nieodwracalnym. Powyższe obiekty doprowadziły do sprasowania gleby oraz likwidacji porów w profilu glebowym gromadzących wodę oraz tlen niezbędnych do prawidłowego przeprowadzania procesów glebotwórczych.

Również prowadzona powierzchniowa eksploatacja złóż doprowadziła do zniszczenia naturalnej pokrywy glebowej. Jednakże, z uwagi na fakt, że na inwestorów prowadzących działalność górnictw narzucony jest obowiązek sukcesywnej rekultywacji wyrobisk, zachodzące zmiany pokrywy glebowej będą częściowo odwracalne, zwłaszcza tam, gdzie przyjęto rolniczy kierunek rekultywacji.

Naturalna pokrywa glebowa na obszarze opracowania zachowała się na terenach dotychczas niezagospodarowanych, gdzie dominują łąki, nieużytki,

zadrzewienia oraz zakrzewienia oraz na terenach lasów. Są to jednak gleby o niewielkiej przydatności rolniczej. Według klasy bonitacyjnych na obszarze opracowania występują głównie użytki rolne IV klasy bonitacyjnej (gleby orne średnie), oraz klasy III (gleby orne dobre).

Badania gleb, prowadzone w monitoringu krajowym w 2003 roku wykazały, że poziom metali ciężkich w glebach użytkowanych na terenie całego województwa podkarpackiego nie przekracza wartości naturalnych. Nie stwierdzono zanieczyszczenia gleb siarką siarczanową, a zawartość WWA była niska. Gleby gminy Tarnowiec są „czyste ekologicznie”, a naturalne zawartości metali ciężkich predysponują je pod wszystkie uprawy ogrodnicze i rolnicze po wcześniejszym uregulowaniu odczynu.

11.4. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZEZ HAŁAS

Klimat akustyczny jest to zespół zjawisk akustycznych zachodzących w środowisku, które są wywołane hałasem pochodzącym ze źródeł znajdujących się w środowisku, określanych za pomocą odpowiednich wskaźników akustycznych w funkcji częstotliwości, czasu i przestrzeni. Na klimat akustyczny środowiska wpływa przede wszystkim hałas komunikacyjny, przemysłowy i komunalny.

Z uwagi na to, że nadmierny hałas uznawany jest nie tylko za element zanieczyszczający środowisko, ale również szkodliwy dla ludzi, w Polsce zostały określone jego dopuszczalne normy. Zostały one określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 7 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, Nr 0, poz. 112). Określone progi poziomu hałasu są różne w zależności od przeznaczenia terenu, i tak najbardziej restrykcyjne normy przyjęto dla obiektów mieszkaniowych, szpitali oraz ośrodków uzdrowiskowych.

Tereny dotychczas niezainwestowane charakteryzują się korzystnym klimatem akustycznym. Nie występują tutaj żadne obiekty stanowiące źródło hałasu o wysokim natężeniu. Obecnie są to tereny otwarte, z dużą ilością zieleni, zlokalizowane z dala od głównych ciągów komunikacyjnych oraz terenów zainwestowanych. Potencjalnym źródłem hałasu na omawianych obszarach mogą być jedynie prowadzone prace gospodarcze w ramach istniejących w sąsiedztwie posesji lub prace rolnicze na okolicznych terenach uprawnych. Niemniej jednak, wykonywane są one zazwyczaj w ciągu dnia, a emitowany hałas ma charakter krótkotrwały, więc nie wpływają one na pogorszenie panujących warunków akustycznych.

Natomiast na obszarach zurbanizowanych, klimat akustyczny kształtowany jest przede wszystkim przez takie elementy jak sąsiadujące drogi oraz obiekty zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Istniejące drogi stanowią źródło hałasu komunikacyjnego, którego głównymi emitorami są silniki pojazdów samochodowych. Hałas

komunikacyjny, w odróżnieniu do hałasu emitowanego z obiektów usługowych, produkcyjnych czy mieszkaniowych ma charakter liniowy (skupia się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjny) oraz krótkotrwały (związany z przejazdem pojazdu). Natomiast wielkość hałasu jest ściśle związana z rodzajem pojazdów, ich mocy akustycznej, prędkości oraz natężenia ruchu. W związku z tym, że przez Gminę Tarnowiec nie przebiegają żadne istotne ciągi komunikacyjne, a tranzyt prowadzony jest przede wszystkim drogą krajową nr 28 przebiegającą na północ od granicy Gminy, można przypuszczać, że drogi przebiegające przez teren omawianej Gminy nie stanowią źródła hałasu przekraczającego dopuszczalne normy.

Źródłem hałasu emitowanego przez istniejące obiekty mieszkaniowe oraz usługowe są ludzie wykonujące prace w ramach powyższych obiektów oraz ich środki transportu. Powyższy rodzaj hałasu ma charakter punktowy (skupia się głównie na terenie obiektu), niezorganizowany, krótkotrwały oraz występuje w ciągu dnia, więc wpisuje się w aktualne tło akustyczne Gminy Tarnowiec i nie wpływa znacząco na pogorszenie warunków akustycznych.

11.5. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Kolejnym elementem wpływającym na jakość środowiska jest promieniowanie elektromagnetyczne. Jest ono zjawiskiem powszechnie występującym w środowisku. Powyższe zjawisko może mieć właściwości jonizujące lub niejonizujące i pochodzić ze źródeł naturalnych (procesy i zjawiska występujące w kosmosie) oraz sztucznych (wszelkie urządzenia elektryczne).

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* podaje, że pola elektromagnetyczne jako pola elektryczne, magnetyczne i elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 do 300GHz (promieniowanie niejonizujące). Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego są wprowadzone przez człowieka sztuczne emitery, takie jak napowietrzne linie elektroenergetyczne, stacje telewizyjne i radiowe, stacje telefonii komórkowej, stacje transformatorowe oraz sprzęt gospodarstwa domowego. Z związku z tym, że obserwuje się gwałtowny rozwój usług telekomunikacji, promieniowanie niejonizujące jest uważane obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska, które wpływa niekorzystnie nie tylko na warunki bytowe człowieka, ale również na przebieg procesów życiowych. Jest ono na tyle niebezpieczne, że jego wpływ na organizm człowieka oraz na świat roślin nie jest w 100% rozpoznany.

Z dostępnych materiałów wynika, że dotychczas WIOŚ w Rzeszowie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie przeprowadził pomiarów promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Tarnowiec. Natomiast powyższa ocena została przeprowadzona na terenie miasta Jasła. Ocena poziomów pól elektromagnetycznych została wykonana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól

elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 r., nr 192, poz. 1883). Zgodnie z powyższym rozporządzeniem dopuszczalna wartość składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludzi wynosi 7V/m dla częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz oraz dla częstotliwości od 300 MHz do 300GHz. Z badań wynika, że w żadnym punkcie pomiarowo-kontrolnym na obszarze Jasła dopuszczalne normy nie zostały przekroczone. Wartość pola elektromagnetycznego w powyższych punktach wyniosła < 0,4 V/m.

Na terenie Gminy Tarnowiec istnieje kilka głównych źródeł promieniowania elektromagnetycznego między innymi linie energetyczne oraz telefoniczne, natomiast biorąc pod uwagę fakt, że podobne emitery występują również na terenie Jasła i dopuszczalne normy nie zostały tam przekroczone, więc można założyć, że teren Gminy Tarnowiec również charakteryzuje się dobrymi warunkami pod kątem emisji PEM.

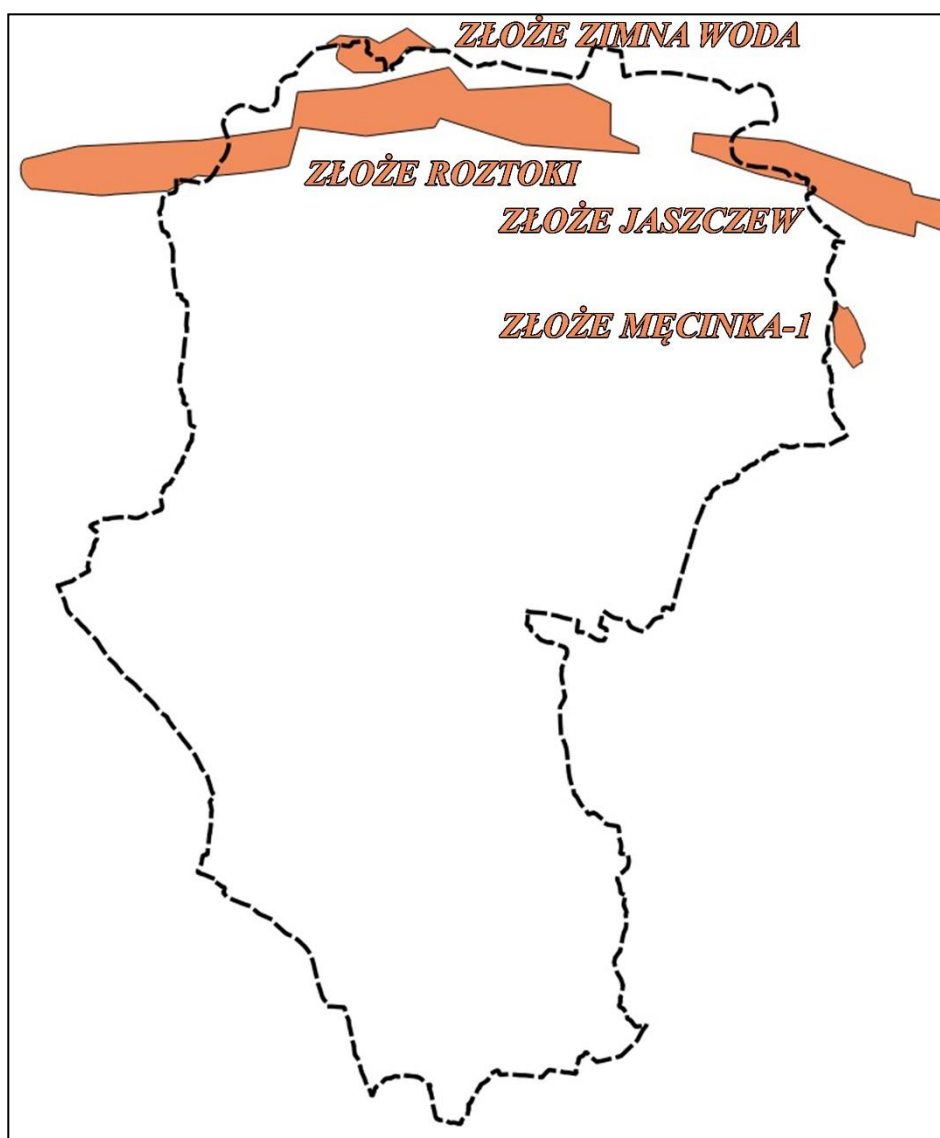
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADANIA DWUTLENKU WĘGLA, A TAKŻE WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na obszarze Gminy Tarnowiec występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. Skupiają się one przede wszystkim w północnej części Gminy. W poniższych tabelach przedstawiono ich nazwy oraz zasoby.

Lp.	Nazwa złoża	Rodzaj surowca	Stan zag. złoża	Zasoby geologiczne [mln t]	Zasoby przemysłowe [mln t]	Wydobycie [mln t]
1.	Zimna Woda	kruszywa naturalne	P	820	-	-
2.	Roztoki	ropy naftowe	E	13,63	2,92	0,57
3.	Jaszczew		E	72,75	15,44	0,95
4.	Męcinka-1	Kruszywa naturalne	P	559	-	-

Objaśnienia: E - złoża eksploatowane, P-złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie

Tabela 21 Źródło: Złoża surowców naturalnych na terenie gminy Tarnowiec (Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień 31 XII 2017 r., Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2018)

Rysunek 20 Złóża surowców naturalnych na terenie Gminy Tarnowiec

Na terenie gminy Tarnowiec funkcjonują 2 obszary i tereny górnicze „Roztoki I” i „Jaszczew I”, które ilustrują terenowo przestrzenny zasięg koncesjonowanej działalności górniczej w zakresie eksploatacji złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na podstawie koncesji odpowiednio: Nr 56/92 z dnia 10.12.1992 r. oraz decyzji uzupełniającej Ministra ochrony Środowiska nr DGK-IV.4771.2.2017.AT z dnia 04.12.2018 r. oraz nr 55/92 z dnia 10.12.1992 r. oraz decyzji uzupełniającej Ministra Ochrony Środowiska nr DGK-IV.4771.29.2015.AT z dnia 09.12.2018 r. Eksploatacja prowadzona jest przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.

Obszar i Teren Górniczy „Roztoki I” powołany został Decyzją Ministra Górnictwa i Energetyki Nr Z1:DG/MG/1136/63 z dnia 11 lipca 1963 r. natomiast aktualnie funkcjonuje na mocy Decyzji Ministra Środowiska Nr Z1:DGK-IV.4771.2.2017.AT z dnia 4 grudnia 2017 r. Obszar i Teren Górniczy „Jaszczew I” powołany został Decyzją Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych Nr 55/92 z dnia 10 grudnia 1992 r. natomiast aktualnie funkcjonuje na mocy Decyzji Ministra Środowiska Nr Z1:DGK-IV.4771.29.2015.AK z dnia 9 grudnia 2017 r.

Na terenie gminy Tarnowiec znajdują się czynne i zlikwidowane odwierty, a także gazociągi kopalniane i ropociągi.

Na terenie gminy Tarnowiec nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

13. TERENY ZAMKNIĘTE

Zgodnie z decyzją Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz. Urz. Ministra Infrastruktury z 18.09.2020 r., poz. 38), jako terenów zamkniętych za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, na terenie Gminy Tarnowiec uznano tereny, na których usytuowana jest linia kolejowa nr 108 relacji Stróże-Jasło-Tarnowiec-Krosno-Sanok-Zagórz. Dla terenów kolejowych uznanych jako tereny zamknięte nie wyznaczono stref ochronnych.

14. RELACJE Z INNYMI DOKUMENTAMI

W studium uwzględniono uwarunkowania wynikające z powiązań opracowania z dokumentami wyższego rzędu, w szczególności:

- **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego Perspektywa 2030**, przyjęty uchwałą Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.

MIEJSCE I FUNKCJA GMINY W STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA:

1. Obszar gminy Tarnowiec położony jest:
  - pod względem znaczenia ponadregionalnego:
    - Wiejskim Obszarze Funkcjonalnym uczestniczącym w procesach rozwojowych,
    - Górski Obszar Funkcjonalny,
    - Przygraniczny Obszar Funkcjonalny,
  - pod względem znaczenia regionalnego:
    - Obszar Funkcjonalnym Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej

Obszar Funkcjonalny Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej to przede wszystkim region przemysłowy z dobrze rozwiniętym i nowoczesnym przemysłem, ale rozwija się też tutaj tradycyjne rolnictwo, oparte na gospodarstwach rodzinnych.

Priorytet rozwojowy:

Rozwój gospodarczy w oparciu o zasoby surowcowe i przemysł nowych technologii

Funkcje rozwojowe:

Podstawowe – przemysł i usługi,

Towarzyszące – turystyka i rolnictwo tradycyjne.

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) rozwój wiodących branż przemysłu z wykorzystaniem potencjału naukowo-badawczego i zaawansowanych technologii;
- 2) poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze regionalnym, krajowym i transgranicznym;
- 3) ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych;
- 4) rozwój rolnictwa ekologicznego;
- 5) rozwój różnych form turystyki, w oparciu o zasoby przyrodnicze, krajobrazowe oraz dziedzictwa kulturowego obszaru.

Zasady i warunki zagospodarowania: 1) rozwój Krosna, Jasła i Sanoka jako głównych ośrodków stymulujących rozwój gospodarczy obszaru; 2) rozwój zakładów tradycyjnych branż przemysłu oraz przemysłu nowych technologii (m.in. lotniczego, chemicznego, spożywczego, szklarskiego oraz meblarskiego); 3) rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej; 4) wzmocnienie powiązań funkcjonalnych Krosna z Jasłem, a także Sanokiem; 5) ochrona złóż surowców energetycznych (gazu ziemnego i ropy naftowej); 6) zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy, powodującym degradację terenów otwartych wiejskich przydatnych dla rolnictwa, przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych; 7) rozwój powiązań drogowych wzmacniających zewnętrzną dostępność komunikacyjną, w tym z transeuropejską siecią transportową (TEN-T); 8) rozwój i modernizacja linii kolejowych; 9) rozbudowa lotniska w Krośnie; 10) rozwój rolnictwa ekologicznego, w tym specjalistycznej produkcji rolniczej (m.in. pszczelarskiej, upraw winorośli z produkcją win) z uwzględnieniem warunków przyrodniczych), 11) kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego poprzez poprawę ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni, przy zachowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, prawidłowe kształtowanie struktur przestrzennych; 12) rozbudowa infrastruktury przeciwpowodziowej oraz w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.

W celu racjonalnego gospodarowania przestrzenią oraz kształtowania ładu przestrzennego na terenie województwa, przyjmuje się następujące zasady

zagospodarowania: 1) tworzenie warunków do ochrony wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych; 2) zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa, przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych; 3) oszczędne gospodarowanie terenami, w tym ochrona obszarów zieleni w miastach i wokół miast oraz unikanie kolizji w zagospodarowaniu przestrzennym; 4) wspieranie działań rewitalizacyjnych w centrach miast, na obszarach zaniedbanych, terenach przemysłowych i pokolejowych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych itp.; 5) przy zagospodarowaniu terenów uwzględnianie ograniczeń związanych z położeniem na terenach narażonych na niebezpieczeństwa powodzi i zagrożonych usuwaniem się mas ziemnych.

W ramach Krajowego Programu Kolejowego do 2023 r., który został zatwierdzony uchwałą nr 162/2015 Rady Ministrów z dnia 15 września 2015 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 r., z późn. zm., na terenie gminy Tarnowiec przewidziano rewitalizację linii kolejowej nr 108 na odcinku Jasło – Nowy Zagórz (podmiot odpowiedzialny PKP PLK S.A.).

W ramach Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, który został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r., poz. 1841) na terenie gminy Tarnowiec przewidziano do realizacji budowę suchych zbiorników na Chlebiance w Łubienku (podmiot odpowiedzialny Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie), budowę lewostronnego obwałowania w km 6+050 -7+000, rzeka Jasiołka, w miejscowości Gliniczek (podmiot odpowiedzialny Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie) oraz budowę prawostronnego obwałowania w km 0+395 -1+500, rzeka Czarny Potok, w miejscowości Gliniczek (podmiot odpowiedzialny Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).

Obszar gminy Tarnowiec znajduje się w obszarze Jasielska strefa usług publicznych (Obszar tematyczny realizacji przedsięwzięcia: infrastruktura drogowa, energetyka, ochrona środowiska, gospod. wodno-ściekowa, ochrona zdrowia, przedsięwzięcia edukacyjne i rewitalizacyjne, rynek pracy, kultura) - Związek Gmin Dorzecza Wisłoki z siedzibą w Jaśle/ Miasto Jasło/ Gmina Jasło/ Powiat Jasielski

- **Strategiczny Plan Rozwoju Gminy Tarnowiec na lata 2016 – 2022 (STRGT)**, przyjęty Uchwałą Nr XII/88/2015 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 9 listopada 2015 r. Plan jest najważniejszym dokumentem strategicznego planowania rozwoju gminy. Wyznacza 6 obszarów strategicznych, które wpływają na przyszły rozwój gospodarczy, społeczny, ekologiczny i przestrzenny:
  - Gospodarka,
  - Obszary wiejskie i rolnictwo,

- Infrastruktura techniczna,
- Współpraca z zagranicą,
- Turystyka,
- Ekologia.

W ramach wyznaczonych sześciu obszarów strategicznych zostały sformułowane cele strategiczne, cele operacyjne oraz zadania.

W obszarze strategicznym „Gospodarka” celem strategicznym jest przyspieszenie rozwoju gospodarczego gminy poprzez kreowanie przyjaznego klimatu dla rozwoju nowoczesnej przedsiębiorczości oraz wspierane powstawania nowych oraz kreowanie sprzyjających warunków dla rozwoju już istniejących podmiotów gospodarczych w oparciu o lokalne zasady.

W obszarze strategicznym „Obszary wiejskie i rolnictwo” celem strategicznym jest wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych oraz dochodów rolników. Wśród zadań w tym obszarze wymieniono „Scalanie gruntów”. W lutym 2019 r. Powiat Jasielski podpisał umowę z Podkarpackim Urzędem Marszałkowskim na przeprowadzenie procedury scalania oraz inwestycji z tym związanych na łączną kwotę 11.090.326,84 zł. Procedura ta ma dotyczyć trzech miejscowości w gminie Tarnowiec tj. Umieszcz, Czełuśnica i Gąsówka. Zadanie przewidziano do realizacji na lata 2019-2023.

W obszarze strategicznym „Infrastruktura techniczna” celem strategicznym jest rozwój infrastruktury technicznej służącej poprawie środowiska przyrodniczego. W ramach tego obszaru wyznaczono 36 celów operacyjnych i zadań, które są systematycznie realizowane w postaci m.in. modernizacji, przebudowy i budowy dróg powiatowych i gminnych, budowy parkingów i chodników, budowy oświetlenia ulicznego, budowy sieci kanalizacyjnej, budowy, rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej.

W obszarze strategicznym „Zasoby ludzkie” celem strategicznym jest poprawa jakości życia oraz stworzenia atrakcyjnych warunków rozwoju mieszkańców, w tym poprawa warunków zamieszkiwania, zapobieganie i rozwiązywanie konfliktów w społeczności lokalnej. W ramach obszaru wyznaczono cztery cele operacyjne: Budowa ośrodka sportowo-rekreacyjnego, Modernizacja stadionu w Tarnowcu, Remonty istniejącej infrastruktury kulturalnej, Adaptacja budynków komunalnych na mieszkania komunalne. Cele te są systematycznie realizowane, w tym w 2019 r. rozpoczęto, w oparciu o dotację Ministerstwa Sportu i Kultury, przebudowę stadionu piłkarskiego w Czełuśnicy, kontynuowano prace remontowe na stadionie w Tarnowcu, otworzono 4 kolejne Otwarte Strefy Aktywności w miejscowościach Tarnowiec, Sadkowa, Łubno Szlacheckie i w Roztokach.

W obszarze strategicznym „Turystyka” celem strategicznym jest stworzenie optymalnych warunków do rozwoju turystyki i kultury w gminie oraz zabezpieczenie trwałości dziedzictwa kulturowego, a jako cel operacyjny wskazano „Wytyczenie szlaków pieszych i rowerowych wraz z infrastrukturą”.

Ostatnim obszarem strategicznym jest „Ekologia” z celem strategicznym zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy. W obszarze nie wskazano celu

operacyjnego, natomiast wskazano 11 zadań, które są systematycznie realizowane przez gminę.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

I. WSTĘP

1. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

Elaborat niniejszego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowiec składa się z:

- części tekstowej obejmującej:
  - tom I zatytułowany - *Uwarunkowania i możliwości rozwoju*;
  - tom II zatytułowany *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*;
- części graficznej obejmującej
  - rysunek nr 1 studium zatytułowany - *Uwarunkowania i możliwości rozwoju*;
  - rysunek nr 2 studium zatytułowany - *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*.

W tomie I zawarto wyniki z przeprowadzonych analiz dotyczących:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- stanu prawnego gruntów,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- wnioski mieszkańców i osób zainteresowanych zmianą przeznaczenia terenów.

Zebrane materiały w Tomie I, niniejszego dokumentu, stanowiły podstawę dla sformułowania zasad i określenia aktualnych kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowiec, przedstawionych w niniejszym tomie.

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TARNOWIEC

1. PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

1.1. USTALENIA OGÓLNE – CELE ROZWOJU

Podstawowe cele rozwoju gminy:

CEL:

- **Rozwój gospodarczy gminy**

Przy wykorzystaniu sprzyjających warunków i szans jakie stwarza:

- położenie gminy,
- dostępność komunikacyjna;
- potencjał przyrodniczo – krajobrazowy ,
- zasoby kulturowe,
- istniejące zagospodarowanie terenów,
- istniejące wyposażenie w sieci urządzenia infrastruktury technicznej;
- aktywność mieszkańców.

Gmina Tarnowiec posiada szczególnie korzystne warunki dla szybkiego rozwoju i polepszania warunków życia jej mieszkańców. Aktywizacja gospodarcza gminy powinna być oparta na kierunkach stosunkowo przyjaznych środowisku, jak rekreacja, turystyka, usługi, rolnictwo ekologiczne, agroturystyka, drobna nieuciążliwa wytwórczość.

Rozwój gospodarczy gminy wiąże się przede wszystkim z:

- intensyfikacją wykorzystania istniejących terenów budowlanych,
- wyznaczeniem nowych terenów dla zainwestowania (m.in. mieszkaniowego, usługowego, produkcyjno - usługowego i rekreacyjno - sportowego) w pierwszej kolejności poprzez poszerzanie istniejących terenów budowlanych w obszarach już posiadających dogodną dostępność komunikacyjną i możliwości wyposażenia w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, wykorzystaniem na

cele inwestycyjne terenów zdegradowanych i posiadających niską przydatność rolniczą,

- wspieraniem rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,
- aktywną i efektywną promocję gospodarczą zachęcającą podmioty gospodarcze do inwestowania oraz prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, w tym wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych dla zachowania poczucia tożsamości mieszkańców, promocji i kształtowania ekologicznego wizerunku gminy, przyciągania inwestycji i działań podnoszących jej walory,
- polepszeniem obsługi komunikacyjnej terenów gminy,
- udostępnieniem komunikacyjnym nowych terenów do zainwestowania,
- pełnym wyposażeniem terenów zabudowy w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

CEL:

- **Podniesienie standardu i jakości życia mieszkańców**

wiąże się bezpośrednio z:

- prowadzeniem racjonalnej polityki lokalizacyjnej, intensywnie wykorzystującej istniejące tereny do zagospodarowania na cele mieszkaniowe i usługowe, w tym polegającej na koncentracji zabudowy;
- podnoszeniem standardów istniejących zasobów mieszkaniowych, polegającym na kompletnym wyposażaniu tych terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- podnoszeniem standardów wyposażenia mieszkańców w usługi o charakterze publicznym i sprzyjaniu inicjatywom tworzenia usług komercyjnych związanych z obsługą mieszkańców i turystów,
- polepszeniem obsługi komunikacyjnej mieszkańców gminy, w tym poprzez rozbudowę sieci dróg gminnych oraz realizację w wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych,
- eliminacją barier urbanistycznych i architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami.

CEL:

- **Ochrona środowiska naturalnego** w tym **ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych** polegająca na utrzymaniu dla przyszłych pokoleń posiadanych zasobów i odpowiednim ich gospodarowaniem, w tym:
  - **Specjalny Obszar Ochrony „Wisłoka z Dopływami” PLH180052** powołany w ramach Europejskiej Sieci Natura 2000 na terenie Gminy Tarnowiec obejmuje koryto Jasiołki biegnące wzdłuż północnej granicy Gminy. SOO

„Wisłoka z dopływami” stanowi ważną ostoję wielu gatunków ryb, cennych z ochroniarskiego i gospodarczego punktu widzenia,

- pomniki przyrody – na terenie gminy Tarnowiec wyznaczono 4 pomniki przyrody, w tym pojedyncze drzewa i grupę drzew w liczbie 36,
- stanowiska roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową, wraz z ich otoczeniem;
- tereny korytarzy i węzłów ekologicznych oraz powiązań przyrodniczych;
- punkty i ciągi widokowe;
- zasoby wód powierzchniowych, w tym naturalnych cieków i spływów wód;
- zasobów wód podziemnych.

CEL:

- **ochrona wartości kulturowych**, polegająca na utrzymaniu w dobrym stanie występujących na obszarze gminy licznych zabytków, jako świadectwa historii, kultury i tradycji, w tym :
  - obiektów wpisanych do rejestru zabytków;
  - obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków,
  - zabytków archeologicznych;
  - miejsc historycznych oraz kapliczek i krzyży przydrożnych wraz z ich bezpośrednim otoczeniem.

CEL:

- **wzrost atrakcyjności turystycznej**, oparty na:
  - rozbudowie szeroko pojętej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
  - poprawa standardów istniejących obiektów i urządzeń usług związanych z obsługą turystów oraz realizacja nowych inwestycji z tego zakresu,
  - ogólnodostępnej informacji o szczególnych zasobach przyrodniczo – krajobrazowy i zabytkowych gminy, np. poprzez stworzenie spójnego systemu promocji i informacji turystycznej.

1.2. Kryteria i przyjęty podział terenu gminy na strefy funkcjonalno-przestrzenne

Podstawowymi kryteriami decydującymi o kontynuacji obecnych kierunków rozwoju poszczególnych obszarów w gminie, ich zmianie oraz ustaleniu nowych kierunków rozwoju (oprócz nadrzędności przepisów odrębnych, w tym z zakresu ochrony przyrody i zabytków) był :

- istniejący stan zagospodarowania i użytkowania terenów:
  - obejmujący intensywność obecnego zainwestowania i formę jego użytkowania;

- położenie w stosunku do istniejącego układu dróg oraz komunikacji masowej (dostępność terenu);
- ekonomiczne aspekty możliwości nowego zagospodarowania terenu;
- obowiązujące przesądzania planistyczne; w tym przesądzania prawa miejscowego oraz innych dokumentów planistycznych,
- predyspozycje rozwojowe poszczególnych terenów do zainwestowania lub do ochrony przed zainwestowaniem; w tym
- predyspozycje przyrodnicze; wskazujące na konieczność ochrony przed zainwestowaniem terenów szczególnie wartościowych, w tym położonych w korytarzach ekologicznych, w sąsiedztwie zasobów objętych ochroną prawną, w terenach eksponowanych krajobrazowo itp.;
- ustalenie terenów do zalesień wynikające z uwarunkowań przyrodniczych, np. potrzeba zwiększania lesistości gminy, utrzymania powiązań przyrodniczych, predyspozycje terenu dla innego niż leśny użytkowania, w tym rolnictwa itp.;
- utrzymanie terenów rolnych dla ich utrwalania ze względu np. na przydatność rolniczą;
- uwarunkowania bezpośredniego sąsiedztwa;
- stopień dostępności komunikacyjnej terenu;
- wyposażenie i możliwość wyposażenia terenów w urządzenia i sieci infrastruktury technicznej;
- wnioski mieszkańców i osób zainteresowanych zmianą przeznaczenia terenów.

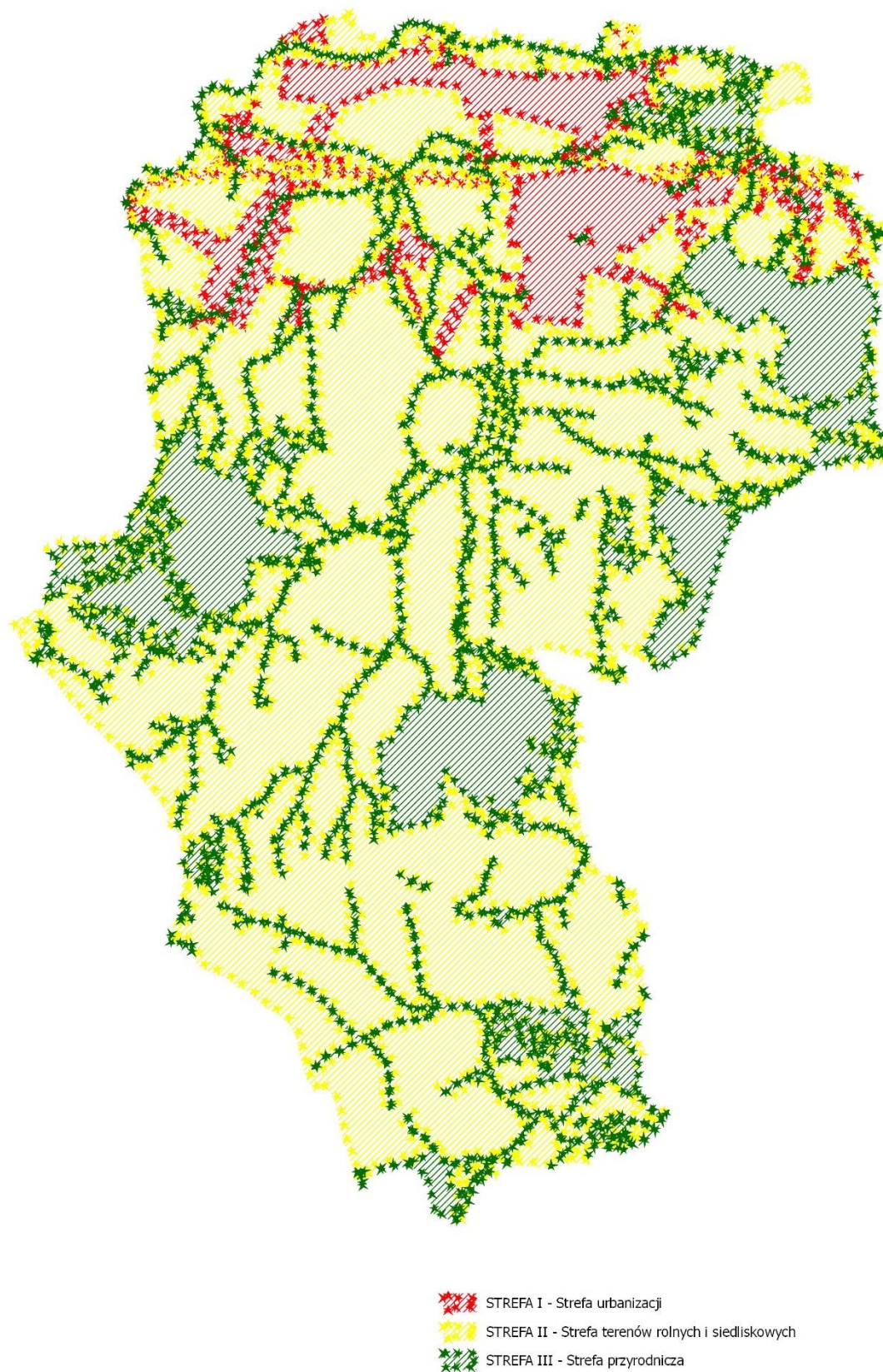
1.3. STREFY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE

Dokonana diagnoza uwarunkowań oraz określenie podstawowych celów rozwoju gminy, ustalenie kryteriów i predyspozycji rozwojowych, pozwoliło na wydzielenie w obszarze gminy trzech stref funkcjonalno - przestrzennych:

- **I STREFA URBANIZACJI**
- **II STREFA TERENÓW ROLNYCH I SIEDLISKOWYCH**
- **III STREFA PRZYRODNICZA**

Na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* ustalono zasięgi wyżej wymienionych stref i oznaczono je rzymskimi cyframi: I , II i III.

Rysunek 21 Strefy funkcjonalno-przestrzenne w gminie Tarnowiec (rys. orientacyjny)

1.4. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ W STREFIE URBANIZACJI

STREFA URBANIZACJI (I) – obejmuje tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej oraz innego rodzaju zainwestowania wraz z terenami komunikacji i urządzeń infrastruktury technicznej oraz tereny przyległe, niezbudowane, ale przeznaczone do zainwestowania w obowiązujących dokumentach planistycznych i poszerzone o nowe enklawy wyznaczone zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców po przeprowadzeniu pełnej analizy potrzeb i możliwości rozwojowych, w tym bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę dla zapewnienia perspektywicznego rozwoju gminy.

Tereny położone w strefie urbanizacji posiadają dogodne warunki obsługi infrastrukturalnej, w tym komunikacyjnej. Podstawowym kierunkiem działań w strefie urbanizacji jest utrzymanie, kontynuacja, porządkowanie oraz rozwój funkcji mieszkaniowej, usługowej oraz działalności produkcyjnej i gospodarczej przy zachowaniu zasad ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Uzupełniającym, ale szczególnie ważnym kierunkiem działań w strefie urbanizacji jest realizacja wyraźnego systemu zieleni na bazie istniejących zasobów przyrodniczych poprzez ochronę szczególnie cennych jej elementów, ich utrzymanie i porządkowanie.

Dopuszczalnym kierunkiem działań w strefie urbanizacji jest utrzymanie, kontynuacja, porządkowanie innych funkcji nie kolidujących a związanych z podstawowymi i uzupełniającym kierunkiem działań w strefie; dotyczy to przede wszystkim obsługi komunikacyjnej i infrastrukturalnej.

Zasięg strefy urbanizacji ustalono na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*. Strefę oznaczono cyfrą rzymską „I.”

W strefie urbanizacji do utrzymania porządkowania i kontynuacji rozwoju wyznaczono:

- **tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej**; oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **MNU**;
- **tereny rozwoju zabudowy usługowej**, oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **U**;
- **tereny rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej**, oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **P/U**;
- **tereny rozwoju zabudowy zagrodowej**, oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **RM**,
- **tereny cmentarzy**, oznaczone na **rysunku** studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **ZC**;

- **tereny zieleni parkowej** oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **ZP**;
- **tereny infrastruktury technicznej** – obejmujące tereny urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **IT**;
- **tereny komunikacji** (KDZ - tereny dróg publicznych klasy Z- zbiorczej, KDL - tereny dróg publicznych klasy L – lokalnej, KDD - tereny dróg publicznych klasy D – dojazdowej) - obejmujące drogi podstawowego układu komunikacyjnego, oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* ciągłymi, czarnymi liniami o różnych szerokościach w zależności od kategorii drogi oraz szlaki turystyczne piesze i szlaki turystyczne rowerowe oraz ścieżki edukacyjne – barwnie oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*.

Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej; oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **MNU**, obejmują tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej w zróżnicowanych formach i zabudowę usługową oraz tereny do chwili obecnej nie zabudowane, ale predysponowane dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej, w tym tereny wyznaczone dla zabudowy mieszkaniowej i usług w obowiązujących planach miejscowych.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach zabudowy o funkcji mieszkaniowej i usługowej jest utrzymanie, porządkowanie, kontynuacja, uzupełnianie i rozwój zabudowy w różnych formach wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną.

W terenach zabudowy o funkcji mieszkaniowej i usługowej MNU, dopuszcza się możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej bez funkcji usługowej. W terenach MNU dopuszcza się również możliwość realizacji obiektów o wyłącznej funkcji usługowej. Szczegółowe ustalenia dotyczące rodzaju programu usługowego (o charakterze komercyjnym lub publicznym) oraz proporcji wielkości i dominacji funkcji usługowej i mieszkaniowej dla poszczególnych obszarów określi miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Ustalenie na etapie opracowania planu proporcji - przewagi funkcji usługowej nad mieszkaniową dotyczy zwłaszcza terenów położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Przeznaczeniem uzupełniającym w terenach zabudowy o funkcji mieszkaniowej i usługowej jest zielen, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie istniejących terenów zieleni stanowiących ważny element powiązań przyrodniczych.

W terenach zabudowy o funkcji mieszkaniowej i usługowej dopuszcza się możliwość realizacji obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, rzemieślniczej i produkcyjnej pod warunkiem braku uciążliwości prowadzonej działalności dla mieszkańców terenów sąsiadujących, to jest brak przekraczania standardów jakości ustalonych dla środowiska, określonych w przepisach odrębnych,

a zwłaszcza hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza, w tym substancji zapachowych.

W terenach zabudowy o funkcji mieszkaniowej i usługowej zaleca się intensywne wykorzystanie terenów, zwłaszcza w obszarach wyposażonych w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zasięg terenów przeznaczonych dla rozwoju funkcji mieszkaniowej i usługowej został określony na bazie istniejącego zainwestowania, obowiązujących przesądzeń planistycznych i złożonych wniosków oraz zgodnie z predyspozycjami terenu do zabudowy.

Tereny rozwoju zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **U**, obejmują tereny istniejących usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, biblioteki, ośrodki zdrowia, obiekty sportowe, budynki OSP, kościoły i inne obiekty użyteczności publicznej), oraz tereny istniejących usług o charakterze komercyjnym (takich jak: obiekty handlowe, rzemieślnicze, gastronomiczne, itp.) oraz nowe tereny predysponowane dla rozwoju funkcji usługowej o charakterze publicznym i komercyjnym, zazwyczaj tereny te są położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów usługowych i przylegają do terenów komunikacji.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach o przeważającej funkcji usługowej jest utrzymanie, poprawa standardu i modernizacja istniejących obiektów oraz realizacja nowych obiektów i urządzeń wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną. Zasięg terenów o przeważającej funkcji usługowej został określony na bazie istniejącego zainwestowania, obowiązujących przesądzeń planistycznych i złożonych wniosków oraz zgodnie z predyspozycjami terenu do tego rodzaju zabudowy.

Przeznaczeniem uzupełniającym w terenach zabudowy o przeważającej funkcji usługowej jest zielen, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie istniejących terenów zieleni stanowiących ważny element powiązań przyrodniczych. Przeznaczeniem uzupełniającym obok zieleni jest zaplecze komunikacyjne, w tym parkingowe.

Przeznaczeniem dopuszczalnym w terenach o przeważającej funkcji usługowej jest możliwość realizacji obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, rzemieślniczej i produkcyjnej, w zakresie i wielkości określonej na etapie opracowania planu miejscowego dla tego terenu.

W terenach o przeważającej funkcji usługowej dopuszcza się również możliwość zabudowy mieszkaniowej. Szczegółowe ustalenia dotyczące rodzaju dopuszczanej zabudowy mieszkaniowej winien określić opracowany dla tego terenu miejscowy plan.

Studium nie wyznacza terenów dla lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² na obszarze gminy Tarnowiec.

W terenach oznaczonych na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem U i MNU:

- zakazuje się lokalizowania nowych obiektów budowlanych (budynków) w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią o głębokości od 0,5 m do 2,0 m, wyznaczonym na podstawie map zagrożenia powodziowego od rzeki Jasiołka,
- w przypadku lokalizowania nowych obiektów budowlanych (budynków) w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią o głębokości do 0,5 m poziom posadowienia parteru/posadzki należy wynieść o 0,30 m powyżej rzędnej zwierciadła wody o prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi raz na 100 lat (Q1%) od rzeki Jasiołka,
- planowane obiekty budowlane (budynki) zlokalizowane w ww. obszarze szczególnego zagrożenia powodzią należy wykonać bez podpiwniczenia,
- dla planowanych obiektów budowlanych zlokalizowanych w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią jw. należy wykonać hydroizolację przeciwwodną fundamentów budynków do 0,30 m powyżej rzędnej wody Q1% od rzeki Jasiołka, obiekty budowlane (budynki) należy wykonać bez podpiwniczenia.

Tereny rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **P/U**; obejmują tereny istniejących obiektów i urządzeń produkcyjnych oraz istniejących obiektów usługowych oraz nowe tereny predysponowane dla ich rozwoju położonych w sąsiedztwie.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej jest utrzymanie, poprawa standardu i modernizacja istniejących obiektów produkcyjnych i usługowych oraz realizacja nowych obiektów i urządzeń wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną. W terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej dopuszcza się realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, wykorzystujących energię promieniowania słonecznego. Zasięg terenów rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej został określony na bazie istniejącego zainwestowania, obowiązujących przesądzeń planistycznych oraz zgodnie z predyspozycjami terenu do tego rodzaju zainwestowania i zabudowy. Tereny produkcyjno-usługowe są konieczne dla zapewnienia prawidłowego rozwoju gospodarczego gminy.

Przeznaczeniem uzupełniającym w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej jest zieleń, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie terenów zieleni stanowiących element izolujący te tereny od terenów sąsiadujących, w tym mieszkaniowych. Ponadto zieleń ta winna posiadać cechy korzystnie wpływając na krajobraz, np. poprzez przysłonięcie obiektów przemysłowych i składów. Przeznaczeniem uzupełniającym obok zieleni jest zaplecze komunikacyjne, w tym parkingowe. Obowiązuje stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających do

minimum ewentualne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko i nieruchomości sąsiednie.

Szczegółowe ustalenia dotyczące rodzaju dopuszczanej działalności produkcyjno-usługowej winien określić opracowany dla tego terenu miejscowy plan.

Tereny rozwoju zabudowy zagrodowej oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **RM** obejmują tereny istniejącej zabudowy: zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej wraz z pojedynczymi obiektami usługowymi oraz tereny bezpośrednio przylegające do tej zabudowy - do chwili obecnej nie zabudowane, ale predysponowane dla rozwoju zabudowy, w tym tereny wyznaczone dla zabudowy w obowiązujących planach miejscowych. Zasięg tych terenów został określony na bazie istniejącego zainwestowania, obowiązujących przesądzeń planistycznych i złożonych wniosków oraz zgodnie z predyspozycjami terenu do zabudowy.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach RM jest utrzymanie, porządkowanie, kontynuacja, uzupełnianie i rozwój zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną. Przeznaczeniem dopuszczalnym, w tych terenach jest możliwość realizacji obiektów i urządzeń usług o charakterze komercyjnym, w tym usług związanych z obsługą ruchu turystycznego np. w ramach gospodarstwa agroturystycznego. Realizacja obiektów i urządzeń usług w terenach RM jest możliwa pod warunkiem utrzymania zasady braku uciążliwości prowadzonej działalności, należy przez to rozumieć taki rodzaj działalności, która nie wywołuje uciążliwości dla otoczenia, to jest nie powoduje przekraczania standardów jakości ustalonych dla środowiska, określonych w przepisach odrębnych, a zwłaszcza hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza, w tym substancji zapachowych.

Tereny cmentarzy oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **ZC**, obejmują istniejące i ustalone w obowiązujących miejscowych planach cmentarze.

Przeznaczeniem uzupełniającym w terenach cmentarzy jest zieleń oraz zaplecze komunikacyjne, w tym parkingowe.

W terenach cmentarzy, dopuszcza się możliwość realizacji obiektów i urządzeń związanych z funkcją podstawową takich jak: kaplice, ołtarze, domy pogrzebowe oraz inne budynki (gospodarcze i sanitarne) zapewniające prawidłowe funkcjonowanie cmentarzy. Odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć

wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m.

Tereny zieleni parkowej zostały na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* oznaczone symbolem **ZP**; obejmują one: istniejące enklawy terenów zieleni w otoczeniu obiektów zabytkowych objętych ochroną prawną.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach zieleni urządzonej ZP jest utrzymanie i porządkowanie. Wyznaczone tereny zieleni, oznaczone symbolem ZP, stanowią podstawowy element budowy systemu zieleni w obszarach zainwestowanych. W terenach zieleni dopuszcza się możliwość realizacji urządzeń komunikacji, małej architektury i infrastruktury technicznej.

Tereny komunikacji (KDZ - tereny dróg publicznych klasy Z- zbiorczej, KDL - tereny dróg publicznych klasy L – lokalnej, KDD - tereny dróg publicznych klasy D – dojazdowej) wyznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* obejmują drogi podstawowego układu komunikacyjnego gminy, oznaczone liniami o różnych szerokościach w zależności od kategorii drogi (KDZ - tereny dróg publicznych klasy Z- zbiorczej, KDL - tereny dróg publicznych klasy L – lokalnej, KDD - tereny dróg publicznych klasy D – dojazdowej).

Należy podkreślić, iż na rysunku studium nie zaznaczono wszystkich istniejących dróg wrysowano jedynie sieć dróg obrazujący schemat podstawowego układu komunikacyjnego gminy. Układ ten tworzą: drogi zbiorcze (powiatowe) drogi lokalne i dojazdowe (drogi gminne) pozostawione do utrzymania i modernizacji.

W strefie urbanizacji w sąsiedztwie dróg (wyznaczonych i nie wyznaczonych na rysunku studium) dopuszcza się możliwość realizacji parkingów oraz innych urządzeń obsługi komunikacji.

Dopełnieniem układu komunikacyjnego gminy są, zaznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* turystyczne szlaki piesze oraz rowerowe (turystyczny szlak krajobrazowy, kulturowy szlak turystyczny, regionalny szlak Łukasiewicza), ich przebieg ma charakter schematu i może być korygowany i rozbudowywany. W obszarze całej gminy dopuszcza się możliwość prowadzenia nowych turystycznych szlaków pieszych i rowerowych.

W obszarze strefy na trasie dróg stanowiących barierę dla przemieszczania się zwierząt ustala się konieczność lokalizacji bezpiecznych przejść dla zwierząt.

Tereny infrastruktury technicznej – obejmują tereny urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **IT**. Przeznaczenie dla obiektów i

urządzeń infrastruktury technicznej. Dopuszcza się utrzymanie, rozbudowę i realizację nowych obiektów zaplecza technicznego i administracyjnego.

Obszar zamknięty kolei oznaczony na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **KK**. Przeznaczenie dla obiektów i urządzeń infrastruktury kolejowej. Dopuszcza się utrzymanie, rozbudowę i realizację nowych obiektów zaplecza technicznego i administracyjnego, a także magazynowego i usługowego, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych.

Ponadto w strefie urbanizacji dopuszcza się, na zasadach określonych w przepisach odrębnych możliwość prowadzenia sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizacji związanych z nimi urządzeń i obiektów – nie wydzielonych na rysunku studium.

W strefie urbanizacji oraz w bezpośrednim jej sąsiedztwie są położone obiekty podlegające ochronie prawnej, dla ich ochrony oraz ochrony przed zainwestowaniem terenów bezpośrednio do nich przylegających wprowadza się zakaz zmiany naturalnego - przyrodniczego sposobu użytkowania terenu wokół obiektu, odległość tą należy ustalić na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

1.5. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ W STREFIE TERENÓW ROLNYCH I SIEDLISKOWYCH

STREFA TERENÓW ROLNYCH I SIEDLISKOWYCH (II) – obejmuje swym zasięgiem tereny rolne i odłogowane, enklawy istniejących lasów i zadrzewień, tereny przylegające do lasów, wody powierzchniowe wraz z ich obudową biologiczną oraz istniejącą zabudowę mieszkaniową, siedliska rolnicze wraz z terenami sąsiednimi predysponowanymi dla rozwoju zabudowy. Ponadto w strefie znajdują się sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Podstawowym kierunkiem działań w tej strefie jest utrzymanie przyrodniczego charakteru terenu i kontynuacja dotychczasowego użytkowania wraz z zabudową.

W strefie terenów rolnych i siedliskowych wyznaczono do utrzymania porządkowania, kontynuacji i rozwoju:

- **tereny rolnicze** - oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **R**,
- **tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej** - oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **MNU2**,

- **tereny rozwoju zabudowy usługowej**, oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **U2**;
- **tereny rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej**, oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **P/U2**;
- **tereny rozwoju zabudowy zagrodowej** oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **RM2**,
- **tereny cmentarzy**, znaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **ZC2**,
- **tereny zieleni parkowej** oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **ZP2**;
- **tereny infrastruktury technicznej** – obejmujące tereny urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej znaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **IT2**,
- **tereny komunikacji** (KDZ - tereny dróg publicznych klasy Z- zbiorczej, KDL - tereny dróg publicznych klasy L – lokalnej, KDD - tereny dróg publicznych klasy D – dojazdowej) - obejmujące drogi podstawowego układu komunikacyjnego, oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania* ciągłymi, szarymi liniami o różnych szerokościach w zależności od kategorii drogi oraz szlaki turystyczne piesze i szlaki turystyczne rowerowe oraz ścieżki edukacyjne – barwnie oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*.

Tereny rolnicze - oznaczone kolorem żółtym i symbolem R na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*, obejmują tereny upraw polowych, łąki, pastwiska, odłogi, zadrzewienia śródpolne.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach rolnych jest utrzymanie obecnego, naturalnego, rolnego charakteru tych terenów bez prawa realizacji nowej zabudowy. Istniejącą zabudowę zagrodową/siedliskową, nie wydzieloną na rysunku studium pozostawia się do utrzymania i rozbudowy z dopuszczeniem możliwości realizacji nowych budynków hodowlanych, gospodarczych i stodół oraz nowego budynku mieszkalnego w ramach siedliska. Lokalizacja takich obiektów winna zostać szczegółowo ustalona na etapie opracowania planu miejscowego. Dopuszcza się realizację budynków rekreacji indywidualnej.

W terenach rolnych dopuszcza się możliwość realizacji dróg, szlaków turystycznych pieszych i rowerowych, urządzeń związanych z obsługą turystów oraz sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

Tereny zabudowy rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej oznaczone na rysunku studium

zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **MNU2** obejmują tereny istniejącej zabudowy: zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej wraz z pojedynczymi obiektami usługowymi oraz tereny bezpośrednio przylegające do tej zabudowy - do chwili obecnej nie zabudowane, ale predysponowane dla rozwoju zabudowy, w tym tereny wyznaczone dla zabudowy w obowiązujących planach miejscowych.

Zasięg tych terenów został określony na bazie istniejącego zainwestowania, obowiązujących przesądzeń planistycznych i złożonych wniosków oraz zgodnie z predyspozycjami terenu do zabudowy.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach MNU2 jest utrzymanie, porządkowanie, kontynuacja, uzupełnianie i rozwój zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną.

Przeznaczeniem dopuszczalnym, w tych terenach jest możliwość realizacji obiektów i urządzeń usług o charakterze komercyjnym, w tym usług związanych z obsługą ruchu turystycznego np. w ramach gospodarstwa agroturystycznego. Realizacja obiektów i urządzeń usług w terenach MNU2 jest możliwa pod warunkiem utrzymania zasady braku uciążliwości prowadzonej działalności, należy przez to rozumieć taki rodzaj działalności, która nie wywołuje uciążliwości dla otoczenia, to jest nie powoduje przekraczania standardów jakości ustalonych dla środowiska, określonych w przepisach odrębnych, a zwłaszcza hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza, w tym substancji zapachowych.

Tereny rozwoju zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **U2**, obejmują tereny istniejących usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, biblioteki, ośrodki zdrowia, obiekty sportowe, budynki OSP, kościoły i inne obiekty użyteczności publicznej), oraz tereny istniejących usług o charakterze komercyjnym (takich jak: obiekty handlowe, rzemieślnicze, gastronomiczne, itp.) oraz nowe tereny predysponowane dla rozwoju funkcji usługowej o charakterze publicznym i komercyjnym, zazwyczaj tereny te są położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów usługowych i przylegają do terenów komunikacji.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach o przeważającej funkcji usługowej jest utrzymanie, poprawa standardu i modernizacja istniejących obiektów oraz realizacja nowych obiektów i urządzeń wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną. Zasięg terenów o przeważającej funkcji usługowej został określony na bazie istniejącego zainwestowania, obowiązujących przesądzeń planistycznych i złożonych wniosków oraz zgodnie z predyspozycjami terenu do tego rodzaju zabudowy.

Przeznaczeniem uzupełniającym w terenach zabudowy o przeważającej funkcji usługowej jest zielen, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie istniejących terenów zieleni stanowiących ważny element powiązań przyrodniczych.

Przeznaczeniem uzupełniającym obok zieleni jest zaplecze komunikacyjne, w tym parkingowe.

Przeznaczeniem dopuszczalnym w terenach o przeważającej funkcji usługowej jest możliwość realizacji obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, rzemieślniczej i produkcyjnej, w zakresie i wielkości określonej na etapie opracowania planu miejscowego dla tego terenu.

W terenach o przeważającej funkcji usługowej dopuszcza się również możliwość zabudowy mieszkaniowej. Szczegółowe ustalenia dotyczące rodzaju dopuszczanej zabudowy mieszkaniowej winien określić opracowany dla tego terenu miejscowy plan.

Tereny rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **P/U2**; obejmują i tereny istniejących obiektów i urządzeń produkcyjnych oraz istniejących obiektów usługowych oraz nowe tereny predysponowane dla ich rozwoju położonych w sąsiedztwie.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej jest utrzymanie, poprawa standardu i modernizacja istniejących obiektów produkcyjnych i usługowych oraz realizacja nowych obiektów i urządzeń wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną. W terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej dopuszcza się realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, wykorzystujących energię promieniowania słonecznego. Zasięg terenów rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej został określony na bazie istniejącego zainwestowania, obowiązujących przesądzeń planistycznych oraz zgodnie z predyspozycjami terenu do tego rodzaju zainwestowania i zabudowy. Tereny produkcyjno-usługowe są konieczne dla zapewnienia prawidłowego rozwoju gospodarczego gminy.

Przeznaczeniem uzupełniającym w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej jest zieleń, realizowana poprzez utrzymanie, kontynuację i powiększanie terenów zieleni stanowiących element izolujący te tereny od terenów sąsiadujących, w tym mieszkaniowych. Ponadto zieleń ta winna posiadać cechy korzystnie wpływając na krajobraz, np. poprzez przysłonięcie obiektów przemysłowych i składów. Przeznaczeniem uzupełniającym obok zieleni jest zaplecze komunikacyjne, w tym parkingowe.

Szczegółowe ustalenia dotyczące rodzaju dopuszczanej działalności produkcyjno-usługowej winien określić opracowany dla tego terenu miejscowy plan. Obowiązuje stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających do minimum ewentualne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko i nieruchomości sąsiednie.

Tereny rozwoju zabudowy zagrodowej oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **RM2** obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej lub działki do

chwili obecnej nie zabudowane, ale wyznaczone dla zabudowy w obowiązujących planach miejscowych.

Tereny te zostały wyznaczone na bazie istniejącego zainwestowania, obowiązujących przesądzeń planistycznych. Podstawowym kierunkiem działań w terenach zabudowy RM2 jest utrzymanie, porządkowanie, kontynuacja, uzupełnianie zabudowy w ramach wyznaczonego siedliska.

W ramach każdego siedliska położonego w terenie RM2 dopuszcza się możliwości realizacji nowych budynków hodowlanych, gospodarczych i stodół oraz nowego budynku mieszkalnego. Przeznaczeniem dopuszczalnym w terenach zabudowy RM2 jest możliwość prowadzenia działalności agroturystycznej.

Tereny cmentarzy oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **ZC2**, obejmują istniejące i ustalone w obowiązujących miejscowych planach cmentarze.

Przeznaczeniem uzupełniającym w terenach cmentarzy jest zieleń oraz z zaplecze komunikacyjne, w tym parkingowe.

W terenach cmentarzy, dopuszcza się możliwość realizacji obiektów i urządzeń związanych z funkcją podstawową takich jak: kaplice, ołtarze, domy pogrzebowe oraz inne budynki (gospodarcze i sanitarne) zapewniające prawidłowe funkcjonowanie cmentarzy. Odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m.

Tereny zieleni parkowej zostały na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* oznaczone symbolem **ZP2**; obejmują one: istniejące enklawy terenów zieleni w otoczeniu obiektów zabytkowych objętych ochroną prawną.

Podstawowym kierunkiem działań w terenach zieleni urządzonej ZP jest utrzymanie i porządkowanie. Wyznaczone tereny zieleni, oznaczone symbolem ZP, stanowią podstawowy element budowy systemu zieleni w obszarach zainwestowanych.

W terenach zieleni dopuszcza się możliwość realizacji urządzeń komunikacji, małej architektury i infrastruktury technicznej.

Tereny komunikacji (KDZ - tereny dróg publicznych klasy Z- zbiorczej, KDL - tereny dróg publicznych klasy L – lokalnej, KDD - tereny dróg publicznych klasy D – dojazdowej) wyznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* obejmują drogi podstawowego układu komunikacyjnego gminy, oznaczone ciągłymi, szarymi liniami o różnych szerokościach w zależności od kategorii drogi (KDZ - tereny dróg publicznych klasy Z- zbiorczej, KDL - tereny dróg publicznych klasy L – lokalnej, KDD - tereny dróg publicznych klasy D – dojazdowej).

Należy podkreślić, iż na rysunku studium nie zaznaczono wszystkich istniejących dróg wrysowano jedynie sieć dróg obrazujący schemat podstawowego układu komunikacyjnego gminy. Układ ten tworzą: drogi zbiorcze (powiatowe) drogi lokalne i dojazdowe (drogi gminne) pozostawione do utrzymania i modernizacji.

W strefie terenów rolnych i siedliskowych w sąsiedztwie dróg (wyznaczonych i nie wyznaczonych na rysunku studium) dopuszcza się możliwość realizacji parkingów oraz innych urządzeń obsługi komunikacji.

Dopełnieniem układu komunikacyjnego gminy są, zaznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* turystyczne szlaki piesze oraz rowerowe (turystyczny szlak krajobrazowy, kulturowy szlak turystyczny, regionalny szlak Łukasiewicza), ich przebieg ma charakter schematu i może być korygowany i rozbudowywany. W obszarze całej gminy dopuszcza się możliwość prowadzenia nowych turystycznych szlaków pieszych i rowerowych.

W obszarze strefy na trasie dróg stanowiących barierę dla przemieszczania się zwierząt ustala się konieczność lokalizacji bezpiecznych przejść dla zwierząt.

Tereny infrastruktury technicznej – obejmują tereny urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* symbolem **IT2**. Przeznaczenie dla obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej. Dopuszcza się utrzymanie, rozbudowę i realizację nowych obiektów zaplecza technicznego i administracyjnego.

Ponadto w strefie terenów rolnych i siedliskowych dopuszcza się, na zasadach określonych w przepisach odrębnych możliwość prowadzenia sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizacji związanych z nimi urządzeń i obiektów – nie wydzielonych na rysunku studium.

1.6. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENÍ STRUKTURY PRZESTRZENNEJ W STREFIE PRZYRODNICZEJ

STREFA PRZYRODNICZA (III) - obejmuje swym zasięgiem tereny lasów oraz tereny zieleni naturalnej, zadrzewień i zakrzewień, niewielkich użytków rolnych,

terenów przeznaczonych do zalesienia oraz tereny wód powierzchniowych wraz z ich naturalną obudową biologiczną.

Podstawowym kierunkiem działań w strefie przyrodniczej jest ochrona i utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz rekonstrukcja i kontynuacja przyrodniczego charakteru tego terenu. W strefie przyrodniczej nie wyznacza się nowych terenów budowlanych. Wszelka działalność inwestycyjna w strefie przyrodniczej winna zapewniać poprawę obecnego stanu środowiska i musi być zgodna z przepisami odrębnymi.

Zasięg strefy przyrodniczej przedstawia rysunek studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*.

W strefie przyrodniczej wyznaczono:

- **tereny lasów** - oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* kolorem ciemnozielonym i symbolem **ZL**,
- **tereny rolnicze przeznaczone pod zalesienie**, wyznaczone na bazie obowiązujących przesądzeń planistycznych - oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego szrafem zielono-żółtym i symbolem ZZL*,
- **tereny wód powierzchniowych (rzeki i ciek)** - oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* kolorem niebieskim.

Tereny lasów - oznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* kolorem ciemnozielonym i symbolem ZL, obejmują istniejące lasy i zadrzewienia wraz z enklawami terenów sąsiednich. Podstawowym kierunkiem działań w terenach lasów jest utrzymanie obecnego użytkowania.

W terenach lasów obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem obiektów związanych z gospodarką leśną. W terenach lasów dopuszcza się możliwość realizacji turystycznych ścieżek pieszych i rowerowych oraz urządzeń związanych z obsługą turystów (mała architektura) oraz sieci infrastruktury technicznej na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* szrafem zielono-białym wyznaczono **tereny rolnicze przeznaczone pod zalesienie**. Podstawowym kierunkiem działań w terenach zalesień jest dążenie do zmiany użytkowania terenów - na leśny. W terenach zalesień obowiązuje zakaz nowej zabudowy. W terenach zalesień dopuszcza się realizację dróg oraz sieci infrastruktury technicznej.

W całym obszarze strefy przyrodniczej, na terenach do tego predysponowanych dopuszcza się na warunkach i zgodnie z przepisami odrębnymi możliwość zalesień.

Tereny wód powierzchniowych (rzeki i cieki) zaznaczone na rysunku studium zatytułowanym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* kolorem niebieskim i symbolem W, obejmują tereny istniejących wód otwartych wraz z ich naturalną obudową biologiczną. Należy utrzymać dotychczasowy sposób użytkowania tych terenów.

Wszystkim ciekom otwartym należy zapewnić swobodny przepływ oraz niezbędną naturalną obudowę biologiczną, w której obowiązuje całkowity zakaz zabudowy.

Możliwość i sposób zagospodarowania poszczególnych terenów warunkuje ich położenie nie tylko w ustalonych w niniejszym studium strefach: urbanizacji (I.), terenów rolnych i siedliskowych (II.) i przyrodniczej (III.); ale także w ustalonych obszarach i strefach specjalnych, w których obowiązują dodatkowe ograniczenia i zasady sposobu ich zagospodarowania, które precyzują przepisy odrębne (np. w strefach sanitarnych, technicznych od sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, ochrony konserwatorskiej i innych).

Zagospodarowanie w obszarach i strefach specjalnych zostało określone w poszczególnych tematycznych rozdziałach niniejszego opracowania.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Podstawowe kierunki prowadzenia polityki przestrzennej gminy Tarnowiec określono w niniejszym dokumencie poprzez wyznaczenie w obszarze gminy trzech podstawowych stref:

- urbanizacji,
- terenów rolnych i siedliskowych,
- przyrodniczej.

W niniejszym rozdziale zostały określone zasady zagospodarowania poszczególnych terenów wyznaczonych w strefach, między innymi poprzez określenie podstawowych parametrów i wskaźników urbanistycznych.

Generalną zasadą zagospodarowania poszczególnych obszarów gminy, przyjętą w studium dla zapewnienia jej harmonijnego rozwoju jest wykorzystanie istniejących zasobów przyrodniczych, kulturowych oraz materialnych, poprzez ich ochronę, utrzymanie, porządkowanie i rozwój.

Na bazie istniejącego zagospodarowania ustalono docelowy model funkcjonalno-przestrzenny rozwoju gminy. Ruchem całego modelu jest układ komunikacyjny, który jest oparty na istniejącym układzie drogowym.

Realizacja nowej zabudowy winna następować w zwartych zespołach w nawiązaniu do istniejącego zainwestowania z pełnym wykorzystaniem założonej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Należy dążyć do utrzymania ustalonych w studium terenów wolnych od zainwestowania kubaturowego i chronić tereny przyrodniczo cenne przed zainwestowaniem.

Ustala się pełną ochronę istniejących obiektów i zespołów zabytkowych, w tym także obiektów i zespołów nie ujętych w rejestrze zabytków, a stanowiących istotne wartości kulturowe o znaczeniu lokalnym i regionalnym, zawartych w gminnej ewidencji obiektów zabytkowych.

Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie: zabytkowych zespołów oraz pojedynczych obiektów wpisanych do rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków oraz w obrębie stanowisk archeologicznych wymagają postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

W terenach o przeważającej funkcji mieszkaniowej ustala się konieczność spełnienia warunków braku uciążliwości wprowadzanego programu usługowego, produkcyjnego i wytwórczego dla mieszkańców.

Zasięgi terenów rozwojowych zróżnicowano w dostosowaniu do uwarunkowań lokalnych, związanych z cennymi zasobami środowiska przyrodniczego i kulturowego. Ukształtowaną w latach poprzednich zabudowę o różnym sposobie użytkowania (mieszkaniowym, usługowym, wytwórczym lub mieszanym) pozostawia się do utrzymania – adaptacji, rozbudowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, o ewentualnej zmianie przeznaczenia na bazie niniejszego studium winien szczegółowo ustalać opracowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Obszar gminy jest predysponowany do pełnienia funkcji rekreacyjnych i turystycznych, koniecznym jest aktywizacja tej funkcji, w strefie urbanizacji oraz w strefie terenów rolnych i siedliskowych.

2.1. MIESZKALNICTWO

Jedną z podstawowych funkcji na terenie gminy jest mieszkalnictwo.

Ogólne kierunki rozwoju:

- utrzymanie, porządkowanie i poprawa wyposażenia w infrastrukturę techniczną, komunikacyjną i społeczną istniejącej zabudowy mieszkaniowej;
- intensyfikacja wykorzystania terenów mieszkaniowych ustalonych w obowiązujących dokumentach planistycznych,
- powiększanie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej o sąsiadujące tereny w oparciu o istniejące i rozbudowywane urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej w pierwszej kolejności na terenach uzbrojonych i posiadających dogodną dostępność komunikacyjną,

- lokalizacja zabudowy mieszkaniowej na terenach korzystnych pod względem fizjograficznym,
- sytuowanie nowej zabudowy mieszkaniowej poza strefami uciążliwości tras komunikacyjnych,
- sukcesywny i wyprzedzający rozwój układu komunikacyjnego oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w terenach predysponowanych dla rozwoju mieszkalnictwa.

Ze względów: przestrzennych, (w tym szeroko rozumianego ładu przestrzennego), technicznych, ekonomicznych i dostępności komunikacyjnej; niekorzystne jest rozpraszanie zabudowy, wykorzystującej dla pojedynczej zabudowy tereny oddalone od uformowanej jednostki osadniczej. Dlatego też należy uznać, iż wyznaczone w niniejszy studium tereny zabudowy mieszkaniowej stanowią docelowy ich zasięg. Istniejące tereny zabudowy, w większości ekstensywnie wykorzystane należy porządkować i uzupełniać nowymi budynkami. Nowe tereny zabudowy należy konsumować etapami, systematycznie, wykorzystując poszczególne ich części w miarę potrzeb i możliwości ich wyposażania w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Nowa zabudowa powinna się skupiać wokół istniejących układów przestrzennych poprzez sukcesywne ich rozszerzanie. Ekspansja i powstawanie nowych enklaw zabudowy powinno pozostawać pod ścisłą kontrolą np. poprzez prowadzenie konsekwentnej polityki w zakresie kolejności opracowywania planów miejscowych, bądź etapowania, polegającego na wykorzystywaniu częściowym (po fragmencie) obszaru urbanizacji określonego w studium.

Niniejsze studium ustala ramowy sposób i intensywność zagospodarowania terenów mieszkaniowych dla całej gminy. Wielkość wyznaczonych terenów do zabudowy jest zgodna z wynikami analiz i bilansu terenów do zainwestowania dokonanych na etapie diagnozy stanu istniejącego po szczegółowej analizie potrzeb i możliwości rozwoju gminy. Z przeprowadzonej prognozy demograficznej wynika trend wzrostowy. Sytuacja demograficzna gminy wyróżnia się korzystnymi tendencjami – wzrost liczby mieszkańców, stanowiący efekt dodatniego przyrostu naturalnego, jak i salda migracji wewnętrznych (dodatni przyrost rzeczywisty). Obserwując obecne możliwości realizacji inwestycji z zakresu zadań własnych gminy, można założyć, że w przypadku rozwoju nowych terenów pod zabudowę będzie możliwa realizacja zakładanych inwestycji związanych z wyposażeniem tych obszarów w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, drogi publiczne, nastąpi również rozwój infrastruktury społecznej.

Niniejsze studium ustala ramowy zasięg wyznaczonych terenów do zabudowy ich uszczegółowienie nastąpi na etapie sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak podkreślono powyżej wykorzystujących etapowo ustalone powierzchnie. Na etapie opracowania planów miejscowych w poszczególnych miejscowościach zasady zagospodarowania winne zostać ustalone

szczegółowo i odmiennie w zależności od specyfiki poszczególnych terenów do zabudowy. W niniejszym dokumencie zaproponowano graniczne wielkości wskaźników urbanistycznych. Opracowywane miejscowe plany ustalając intensywności dla różnych rodzajów nowej zabudowy winny się mieścić w ich ramach, nie konieczne wykorzystywać ich maksymalne wielkości. Ustalenia nowych planów winny każdorazowo określać zasady zagospodarowania poszczególnych terenów uwzględniać ich ukształtowanie, zasoby przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe oraz bezpośrednie sąsiedztwo.

2.2. USŁUGI

Funkcja usługowa związana jest z kilkoma płaszczyznami rozwoju: obsługą mieszkańców gminy (handel detaliczny, kultura, oświata, zdrowie, sport i rekreacja), obsługą podmiotów gospodarczych (handel hurtowy, obsługa komunikacji, obsługa biznesowa) oraz obsługą ruchu turystycznego (kultura, gastronomia, obsługa turystyczna, rekreacja) oraz usługi o charakterze publicznym jak szkoły, przedszkola, publiczne ośrodki zdrowia itp.

Podstawowe kierunki rozwoju:

- rozwój jakościowy usług, odnoszący się do wzrostu różnorodności i standardu,
- wzmacnianie rangi i funkcji gminy poprzez rozwój usług dla ludności,
- zapewnienie obiektom usługowym wystarczającej liczby miejsc parkingowych;
- zapewnienie obiektom istniejącej bazy obsługi turystycznej i rekreacji, możliwości rozwoju i koncentracji usług, poprzez rozwój jakościowy usług, wyrażający się podniesieniem standardu w drodze rewaloryzacji, rozbudowy i ewentualnej rozbudowy, w miarę istniejących możliwości przestrzennych;
- dostosowanie obiektów usługowych i przestrzeni wokół nich dla potrzeb osób o szczególnych potrzebach,
- kształtowanie zabudowy usługowej tak, aby tworzyła wyraźne przestrzenie publiczne,
- wprowadzanie zieleni urządzonej jako funkcji towarzyszącej usługom.

W gminie przyjmuje się, zgodnie ze stanem istniejącym, stopniową hierarchię obsługi mieszkańców:

- poziom gminny,
- poziom lokalny.

Poziom gminnym zapewniać winny usługi zlokalizowane w miejscowości Tarnowiec, rolę ośrodków lokalnych winny pełnić usługi zlokalizowane w miejscowościach Roztoki, Sądkowa, Dobrucowa, Gliniczek, Czełusznica, Brzezówka. W pozostałych miejscowościach winny zostać wykształcone ośrodki usług elementarnych.

Usługi, ze względu na swój charakter, można podzielić na dwie, podstawowe grupy:

- charakterze komercyjnym,

- usługi o charakterze publicznym.

Przez usługi o charakterze publicznym – należy rozumieć działalność usługową służącą realizacji celu publicznego w rozumieniu przepisów odrębnych, należą do nich m.in: administracja publiczna, publiczne usługi oświaty, kultury, zdrowia i opieki społecznej oraz urządzenia oraz obiekty sakralne, w tym dom parafialny.

Przez usługi o charakterze komercyjnym należy rozumieć działalność usługową obejmującą: handel detaliczny, gastronomię, hotelarstwo, rzemiosło, działalność gospodarczą, obsługę komunikacji, w tym stacje paliw, obsługę turystyki, działalność bankową, finansową, biurową, administracyjną, projektową, badawczą, naukową, oświatową, leczniczą lub inną usługową zaspokajającą pozostałe potrzeby mieszkańców.

Rozwój usług publicznych gminy będzie zależał od wielu czynników, między innymi od:

- poprawy dostępności obiektów podstawowych usług publicznych, głównie w terenach peryferyjnych,
- podniesienia standardu obsługi ludności zgodnie z postępem cywilizacyjnym i dostosowaniem ich do wymogów europejskich,
- zmian zachodzących w strukturze demograficznej ludności gminy, w tym zmian ilości przyszłych użytkowników obiektów usług publicznych, przede wszystkim placówek przedszkolnych, opieki zdrowotnej i opieki społecznej.

Ze względów: przestrzennych, komunikacyjnych, technicznych i ekonomicznych; należy dbać o utrzymanie zasady koncentracji i nie rozpraszania zabudowy usługowej, dlatego też w terenach usługowych ustalonych w niniejszym studium, nowa zabudowa powinna być skupiona, winna wykorzystywać istniejące pozytywne zasoby np. charakterystyczny układ przestrzenny, tradycyjną zabudowę, dostępność komunikacyjną, istniejące zasoby kulturowe i przyrodnicze. Należy umożliwić sukcesywny rozwój obiektów i urządzeń poprzez prowadzenie konsekwentnej polityki w zakresie kolejności opracowywania planów miejscowych dla tych terenów, bądź ich etapowania, polegającego na wykorzystywaniu częściowym (po fragmencie) obszarów rezerwowanych dla usług.

Funkcja usługowa stanowi uzupełnienie i dopełnienie w terenach o innym przeznaczeniu przede wszystkim zabudowy mieszkaniowej.

Sformułowanie – „zabudowa usługowa” obejmuje wszystkie formy zainwestowania kubaturowego związanego z prowadzeniem działalności usługowej, w tym usługi o charakterze publicznym z zakresu oświaty, administracji, zdrowia, opieki i wychowania, kultury oraz usługi o charakterze komercyjnym z zakresu handlu, gastronomii, hotelarstwa, rzemiosła, rzemiosła produkcyjnego, działalność finansowej, biurowej, projektowej, naukowej, oświatowej, zdrowotnej, leczniczej, kulturalnej,

sportu, turystyki, rekreacji, wypoczynku i inne usługi o charakterze zbliżonym do wyżej wymienionych.

Czynnikami podnoszącym atrakcyjność terenów usługowych są: wysokie walory architektoniczne obiektów, udział terenów zieleni, organizacja wewnętrznej komunikacji pieszej, wprowadzanie małej architektury. Wymaga się, aby obiekty usługowe posiadały reprezentacyjne wejścia lub elewacje, zwłaszcza w wyznaczonych obszarach koncentracji obiektów usługowych.

W terenach usługowych dopuszcza się możliwość realizacji inwestycji produkcyjnych i rzemieślniczych, natomiast ich działalność musi być zgodna z przepisami odrębnymi, w tym szczególnie w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Obowiązuje stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających do minimum ewentualne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko i nieruchomości sąsiednie.

W celu uzyskania właściwych efektów przestrzennych, określono poniżej, ramowe wielkości parametrów i wskaźników urbanistycznych, które winne być doprecyzowane na etapie opracowania planu miejscowego i każdorazowo określać zasady zagospodarowania poszczególnych terenów uwzględniać ich ukształtowanie, zasoby przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe oraz bezpośrednie sąsiedztwo.

2.3. WSKAŹNIKI I PARAMETRY URBANISTYCZNE

W celu uzyskania właściwych efektów przestrzennych, w tym – utrzymania ładu przestrzennego, przy realizacji nowego zagospodarowania, określono poniżej, ramowe wielkości parametrów i wskaźników urbanistycznych, które winne być szczegółowo doprecyzowane na etapie opracowania projektu planu miejscowego.

Parametry i wskaźniki dla zabudowy:

- **w strefie urbanizacji:**
  - w terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U):
    - powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej o wyłącznej funkcji mieszkaniowej - nie powinna być mniejsza niż 30%;
    - minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki budowlanej dla zabudowy mieszkaniowej nie powinna być mniejsza niż 700 m²,
    - wysokość nowej zabudowy mieszkaniowej powinna wynosić maksymalnie 11 m;
    - wskaźnik miejsc parkingowych dla zabudowy mieszkaniowej wynosi minimum 1 miejsce parkingowe na 1 mieszkanie, (w sytuacji istniejącego, zwartego zainwestowania, dopuszcza się zmniejszenie powyższego wskaźnika na etapie opracowania miejscowego planu);
    - wskaźnik powierzchni zabudowy mieszkaniowej nie może być większy niż 30% powierzchni działki budowlanej,

- powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej dla zabudowy mieszkaniowej z usługami lub samych usług - nie może być mniejsza niż jej 20%; W sytuacjach istniejącego, zwanego zainwestowania dopuszcza się na etapie opracowania planu miejscowego zmniejszenie parametru powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej z usługami lub samych usług nie może być mniejsza niż 1000 m²,
- wysokość zabudowy usługowej powinna wynosić maksymalnie 12 m, z dopuszczeniem, aby wysokość obiektów usługowych specjalnych - typu: wieża widokowa, obiekty straży pożarnej, kościoły, kaplice - powinna zostać ustalona na etapie opracowania planu miejscowego;
- wskaźnik miejsc parkingowych w terenach zabudowy mieszkaniowej z usługami winien wynosić minimum 1 miejsce parkingowe na 1 mieszkanie oraz dla usług obowiązuje zasada, iż na każde rozpoczęte 50 m² usługowej powierzchni użytkowej należy zarezerwować jedno miejsce parkingowe;
- wskaźnik powierzchni zabudowy mieszkaniowej z usługami lub samych usług nie może być większy niż 40% powierzchni działki budowlanej,
- w terenach rozwoju zabudowy usługowej U:
  - powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej w terenach zabudowy rozwoju zabudowy usługowej - nie może być mniejsza niż jej 20%;
  - minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki budowlanej w terenach zabudowy usługowej nie może być mniejsza niż 1000 m²,
  - wysokość zabudowy w terenach rozwoju zabudowy usługowej powinna wynosić maksymalnie 12m, dopuszczeniem, aby wysokość obiektów usługowych o charakterze publicznym oraz turystyki i sportu powinna wynosić maksymalnie 16m a wysokość obiektów specjalnych - typu: wieża widokowa, obiekty straży pożarnej, kościoły, kaplice powinna zostać ustalona na etapie opracowania planu miejscowego;
  - wskaźnik miejsc parkingowych w terenach zabudowy o przeważającej funkcji usługowej wynosi minimum 1 miejsce parkingowe na każde rozpoczęte 30m² usługowej powierzchni użytkowej, (w sytuacji istniejącego, zwanego zainwestowania, dopuszcza się zmniejszenie powyższego wskaźnika na etapie opracowania miejscowego planu);
  - wskaźnik powierzchni zabudowy w terenach zabudowy o przeważającej funkcji usługowej nie może być większy niż 40%;
- w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej P/U:
  - powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej nie może być mniejsza niż jej 10%;
  - minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki budowlanej w terenach zabudowy nie może być mniejsza niż 1000 m²,
  - wysokość zabudowy w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej powinna wynosić maksymalnie 14m, z dopuszczeniem, aby wysokość obiektów

- specjalnych została ustalona na etapie opracowania planu miejscowego;
- wskaźnik miejsc parkingowych w terenach zabudowy rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej wynosi minimum 1 miejsce parkingowe na każde rozpoczęte 30m² usługowej powierzchni użytkowej, (w sytuacji istniejącego, zwanego zainwestowaniem, dopuszcza się zmniejszenie powyższego wskaźnika na etapie opracowania miejscowego planu);
  - wskaźnik powierzchni zabudowy w terenach zabudowy rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej nie może być większy niż 15%,
  - w pozostałych terenach strefy urbanizacji, w których dopuszcza się realizację nowej zabudowy mieszkaniowej należy stosować parametry i wskaźniki takie jak dla zabudowy mieszkaniowej w terenach zabudowy o funkcji mieszkaniowej i usługowej,
  - w pozostałych terenach strefy urbanizacji, w których dopuszcza się realizację nowej zabudowy usługowej należy stosować parametry i wskaźniki takie jak dla usług w terenach zabudowy o funkcji mieszkaniowej i usługowej,
  - w pozostałych terenach strefy urbanizacji dla istniejącej zabudowy w sytuacji jej rozbudowy i przekształceń, wielkości ustalonych powyżej wskaźników mogą być indywidualnie korygowane na etapie opracowywania miejscowego planu,
- **w strefie terenów rolnych i siedliskowych:**
- w terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej **MN/U2:**
    - powierzchnia biologicznie czynna działki zabudowy mieszkaniowej nie może być mniejsza niż jej 40%;
    - minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki budowlanej dla zabudowy mieszkaniowej nie może być mniejsza niż 900m²
    - wysokość zabudowy – mieszkaniowej powinna wynosić maksymalnie 9m;
    - wskaźnik miejsc parkingowych dla zabudowy mieszkaniowej wynosi minimum 1 miejsce parkingowe na 1 mieszkanie, (w sytuacji istniejącego, zwanego zainwestowaniem, dopuszcza się zmniejszenie powyższego wskaźnika na etapie opracowania miejscowego planu);
    - wskaźnik powierzchni zabudowy mieszkaniowej nie może być większy niż 30%,
  - w terenach rozwoju zabudowy zagrodowej **RM2:**
    - powierzchnia biologicznie czynna działki zabudowy nie może być mniejsza niż jej 40%;
    - wysokość zabudowy powinna wynosić maksymalnie 9m;
    - wskaźnik miejsc parkingowych dla zabudowy mieszkaniowej wynosi minimum 1 miejsce parkingowe na 1 mieszkanie;
    - wskaźnik powierzchni zabudowy – mieszkaniowej nie może być większy niż 30%;
  - w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej **P/U2:**
    - powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej nie może być mniejsza niż jej 10%;

- minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki budowlanej w terenach zabudowy nie może być mniejsza niż 1200 m²,
- wysokość zabudowy w terenach rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej powinna wynosić maksymalnie 12m, z dopuszczeniem, aby wysokość obiektów specjalnych została ustalona na etapie opracowania planu miejscowego;
- wskaźnik miejsc parkingowych w terenach zabudowy rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej wynosi minimum 1 miejsce parkingowe na każde rozpoczęte 30m² usługowej powierzchni użytkowej, (w sytuacji istniejącego, zwartego zainwestowania, dopuszcza się zmniejszenie powyższego wskaźnika na etapie opracowania miejscowego planu);
- wskaźnik powierzchni zabudowy w terenach zabudowy rozwoju zabudowy przemysłowo-usługowej nie może być większy niż 15%,
- w terenach zabudowy strefy terenów rolnych i siedliskowych, w których dopuszcza się realizację nowej zabudowy mieszkaniowej z usługami i usług:
  - powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej - nie może być mniejsza niż jej 40%;
  - wysokość zabudowy powinna wynosić maksymalnie 9m, z dopuszczeniem, aby wysokość obiektów usługowych szczególnych typu: strażnica, wieża widokowa, obiekty straży pożarnej i obiekty kościelne oraz obiekty usług turystyki i sportu; została ustalona na etapie opracowania planu miejscowego;
  - wskaźnik miejsc parkingowych wynosi minimum 1 miejsce parkingowe na 1 mieszkanie oraz dla usług na każde rozpoczęte 30m² usługowej powierzchni użytkowej należy zarezerwować jedno miejsce parkingowe;
  - wskaźnik powierzchni zabudowy nie może być większy niż 30% powierzchni działki budowlanej,
- w strefie terenów rolnych i siedliskowych dla istniejącej zabudowy w sytuacji jej rozbudowy i przekształceń, wielkości ustalonych powyżej wskaźników mogą być indywidualnie korygowane na etapie opracowywania miejscowego planu,
- w strefie przyrodniczej dla istniejącej zabudowy w sytuacji jej rozbudowy i przekształceń oraz dla ewentualnej nowej zabudowy, dopuszczonej na podstawie przepisów odrębnych, wskaźniki i wytyczne urbanistyczne winne być ustalane indywidualnie na etapie opracowywania miejscowego planu.

2.4. ZIELEŃ

Mając na względzie geograficzne położenie obszaru gminy, szczególne zasoby przyrodnicze, warunki fizjograficzne w szczególności rzeźbę terenu, generalną zasadą ustaloną w niniejszym Studium jest:

- ochrona istniejących zasobów środowiska, w tym walorów krajobrazowych,
- zachowanie równowagi przyrodniczej, w tym ochrona różnorodności biologicznej obszaru;

realizowana poprzez pozostawienie do utrzymania, porządkowania, uzupełnienia i rewitalizacji terenów przyrodniczo czynnych obejmujących ustalone tereny rolnicze, tereny lasów i terenów do zalesień.

Ochroną objęto wszystkie występujące na obszarze gminy formy przyrody objęte ochroną statutową. Istniejące lasy i zadrzewienia podlegają ochronie jako istotny czynnik kształtujący lokalne warunki klimatyczne oraz stanowiący naturalną ostoję flory i fauny. W sąsiedztwie terenów leśnych, w strefie ekotonowej na granicy ekosystemu leśnego i nieleśnego, ustala się konieczność zachowanie terenów wolnych od zainwestowania. Szczegółowy (doprecyzowany) zasięg strefy ekotonowej winien zostać określony na etapie sporządzania planów miejscowych.

Szczegółnej ochronie podlegają również tereny położone w sąsiedztwie cieków. Na etapie opracowania planów miejscowych winna zostać szczegółowo określona możliwość ich zagospodarowania.

Systemem powiązań przyrodniczych objęto również fragmenty terenów o innych funkcjach, w których ustalono odpowiednio wysoki udział terenów biologicznie czynnych dla zachowania lokalnych wartości zasobów środowiska. Działaniem szczególnie istotnym będzie zapewnienie bezkolizyjnych powiązań pomiędzy obszarami przedzielonymi drogami, w tym winne zostać zrealizowane bezpieczne miejsca przejść dla zwierząt.

W niniejszym studium utrzymano lokalizacje cmentarzy (na bazie przesądzeń ustalonych w obowiązujących planach miejscowych). Cmentarze powinny mieć dogodne połączenia komunikacyjne, zarówno dla ruchu indywidualnego jak i zbiorowego. Powinien także posiadać odpowiednią liczbę miejsc parkingowych, zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie (minimum 10). Ustala się możliwość powiększenia terenów cmentarzy przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod warunkiem zachowania przepisów odrębnych, a w szczególności przeprowadzenia przed sporządzeniem planu miejscowego badań charakteryzujących środowisko przyrodnicze oraz wykazania przydatności tych terenów pod lokalizację cmentarza w oparciu o badania wykonane na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. Nr 52 poz. 315). Odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m. Zgodnie z przepisami odrębnymi strefy sanitarne obejmują obszary położone wokół cmentarzy o zasięgu 50 m i 150 m od ich granic.

2.5. TERENY WYŁĄCZONE SPOD NOWEJ ZABUDOWY

Studium ustala, iż wyłączone spod nowej zabudowy są:

- tereny lasów (za wyjątkiem obiektów służących gospodarce leśnej),
- tereny zalesień,
- tereny rolnicze;
- tereny wód powierzchniowych (rzeki i cieki).

Generalnie wyłączone spod nowej zabudowy są tereny ustalone w strefie przyrodniczej (wyjątek mogą stanowić inwestycje dopuszczone do realizacji w ramach istniejącego siedliska).

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

1. Gmina Tarnowiec obejmuje obszar, w którym położone są formy ochrony przyrody objęte ochroną prawną, w tym:

- **Specjalny Obszar Ochrony „Wisłoka z Dopływami” PLH180052** powołany w ramach Europejskiej Sieci Natura 2000 na terenie Gminy Tarnowiec obejmuje koryto Jasiołki biegnące wzdłuż północnej granicy Gminy;
- **4 pomniki przyrody**, w tym pojedyncze drzewa i grupę drzew.

W stosunku do pomników przyrody zakazuje się w szczególności: niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, uszkodzenia i zanieczyszczania gleby, dokonywania zmian stosunków wodnych, budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu; w stosunku do pomników przyrody. Ochrona pomników przyrody powinna być realizowana także przez zapewnienie ochrony walorów krajobrazowych w ich otoczeniu, w tym zapewnienie właściwych warunków ekspozycji. Należy zachować konieczną odległość wokół pomników przyrody. W obszarze gminy występują licznie rośliny objęte ochroną gatunkową, wszelka działalność inwestycyjna w terenach wystąpienia siedlisk i chronionych gatunków nie może naruszać zakazów z zakresu ochrony gatunkowej – musi być zgodna z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Specjalny Obszar Ochrony „Wisłoka z Dopływami” PLH180052 podlega ochronie, wszelkie działania i korzystanie z jego zasobów musi być zgodne i prowadzone na zasadach ustalonych w przepisach odrębnych.

Wymienione wyżej obszary i obiekty chronione z mocy prawa zostały oznaczone na rysunku studium pn. *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*.

1. W obszarze gminy ustala się konieczność ochrony, poprzez zachowanie istniejących walorów krajobrazu środowiska naturalnego, w tym terenów cennych przyrodniczo – lasów, pól, pastwisk i łąk oraz w szczególności zieleni towarzyszącej ciekom.

Głównymi kierunkami działań w tym zakresie są:

- utrzymanie i wzbogacanie obudowy biologicznej cieków wodnych,
- utrzymanie zadrzewień i zakrzewień przydrożnych i śródpolnych,
- ochrona naturalnych koryt oraz stosowanie biologicznych metod regulacji cieków wodnych,
- utrzymanie istniejącej struktury użytkowania i podziałów gruntów sprzyjających istniejącej mozaice krajobrazu,
- wprowadzanie rozwiązań umożliwiających przekraczanie istniejących barier ekologicznych,
- dbałość o zapewnienie należytego stanu czystości wód.

Ponadto ustala się konieczność ochrony krajobrazu kulturowego, poprzez zachowanie istniejących walorów tego krajobrazu oraz właściwe kształtowanie nowego zainwestowania stanowiącego kontynuację istniejącego zagospodarowania, w tym zwłaszcza utrzymanie zasad ochrony określonych w obowiązujących dokumentach planistycznych, w tym:

- strefę ochrony konserwatorskiej dla zabytkowych obiektów architektury i parków wpisanych do rejestru zabytków w Tarnowcu:
  - a) plebanii - rejestr A-303/93;
  - b) piwnicy - rejestr A-77/2003;
  - c) dworu (parku) - rejestr A-77/2003.

W strefie tej dopuszczono przebudowę i odbudowę budynków celem podniesienia standardu użytkowego, pod warunkiem zachowania istniejącej formy architektonicznej lub nawiązania do formy historycznej w zakresie: obrysu budynku, bryły, jego wysokości, kształtu dachu, proporcji wysokości dachu do wysokości ścian.

- Strefę ochrony konserwatorskiej, obejmujące obszar zabudowań kościoła i dworu w Tarnowcu.

W strefie tej ochronie podlega układ urbanistyczny terenu wokół zabytkowego kościoła i architektura obiektów zabytkowych (plebania, mur kościelny, konfesjonał itd.) oraz dwór z piwnicą i parkiem. W strefie dopuszczono przebudowę, odbudowę i budowę budynków celem podniesienia standardu użytkowego, pod warunkiem zachowania istniejącej formy architektonicznej lub nawiązania do formy historycznej w zakresie: obrysu budynku, bryły, jego wysokości, kształtu dachu, proporcji wysokości dachu do wysokości ścian.

W części rysunkowej studium wskazano miejsca wyróżniających się otwarciami widokowymi (punkty lub ciągi widokowe). W stosunku do ww. miejsc i obiektów generalną zasadą powinny być działania eliminujące możliwość ograniczenia widoczności z punktów i ciągów widokowych.

2. Na obszarze gminy oraz w jej sąsiedztwie nie ma większych emitorów zanieczyszczeń powietrza i stan czystości powietrza w gminie jest stosunkowo dobry.

Głównym źródłem zanieczyszczeń, kształtującym stan sanitarny powietrza są przede wszystkim gospodarstwa domowe wykorzystujące do ogrzewania budynków węgiel lub koks oraz transport drogowy – tak więc zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł lokalnych i zewnętrznych powodują przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza jedynie w zakresie pyłu zawieszonego. W obrębie den dolinnych mogą jednak występować niekorzystne warunki aerosanitarne, ze względu na zaleganie inwersyjnych warstw powietrza, powodujących kumulację zanieczyszczeń. Głównym kierunkiem ograniczenia emisji zanieczyszczeń jest modernizacja systemów grzewczych (w tym instalacja nowoczesnych, wysokosprawnych kotłów grzewczych oraz wykorzystanie nośników energii minimalizujących emisję zanieczyszczeń powietrza).

W zakresie respektowania obowiązujących norm czystości powietrza, wód i gleb oraz norm dopuszczalnego hałasu ustalenia polityki ochrony środowiska (nawiązując do powszechnie obowiązujących aktów prawnych) określają następujące warunki dotyczące obszaru całej gminy:

- zaopatrzenia obiektów w ciepło w oparciu o paliwa czyste ekologicznie i wykorzystywanie technologii zapewniających brak negatywnego oddziaływania na środowisko,
- wyposażanie terenów budowlanych w systemy kanalizacji zbiorczej;
- likwidację uciążliwości (doprowadzenie do powszechnie obowiązujących norm) w obiektach istniejących, stanowiących zagrożenie dla środowiska poprzez wdrażanie nowoczesnych technologii, maszyn i urządzeń oraz podjęcie różnorodnych działań i inwestycji skutecznie neutralizujących negatywne oddziaływanie.

3. Brak dobrze uregulowanej gospodarki ściekowej na terenie Gminy stanowi podstawowe wewnętrzne zagrożenie środowiska. Osiągnięcie poprawy czystości wód na terenie gminy jest uwarunkowane skanalizowaniem gminy, poprzez realizację systemu kanalizacji zbiorczej oraz dbałość o przestrzeganie zasad i przepisów w sytuacji funkcjonowania w obszarze gminy innych form odprowadzania i oczyszczania ścieków (w tym lokalnych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników wybieralnych i płyt do składowania obornika w zagrodach) a także prawidłowe odprowadzanie wód z nawierzchni utwardzonych, między innymi z dróg, parkingów itp.

4. Wszystkie ciekі występujące w obszarze gminy podlegają ochronie i winny zachować swą naturalną ciągłość. Na terenach bezpośrednio przylegających do cieków obejmujących pasy terenu o szerokości minimum 5m od górnej krawędzi koryta ciekі, postuluje się na etapie opracowania mpzp wprowadzenie zakazu realizacji nowych obiektów budowlanych.
5. Na podstawie przepisów odrębnych w obszarze gminy, zostały wyznaczone, w oparciu o mapy zagrożenia powodziowego wykonane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (wersja od 20.10.2020 r.), obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Tereny te winne zostać wyłączone z zabudowy po szczegółowym określeniu ich zasięgu na etapie sporządzania planu miejscowego. Należy ograniczać możliwość lokalizacji zabudowy w dolinach rzecznych.
6. Jednym z zagrożeń dla gleb na obszarze gminy stanowią procesy erozyjne. Największe przekształcenia gleb powodują zmywy powierzchniowe i erozja, na skutek których następuje redukcja miąższości poziomu próchnicznego w glebach. Szczególne zagrożenie erozją występuje na terenach pozbawionych trwałej pokrywy roślinnej w granicach terenów gruntów ornych. Racjonalne użytkowanie gruntów rolniczych powinno zapewniać ochronę gleby przed erozją, niszczeniem mechanicznym oraz zanieczyszczeniami substancjami szkodliwymi. Obok zabiegów ochronno – pielęgnacyjnych gruntów rolnych tj. stosowanie poprzeczno - stokowego układu pól i działek, właściwych metod uprawy ze szczególnym uwzględnieniem płodozmianu, wprowadzanie zadrzewień śródpolnych ma szczególne znaczenie dla utrzymania produktywności gleby i zachowanie równowagi biologicznej w środowisku. Zadrzewienia śródpolne wpływają przede wszystkim na kształtowanie warunków mikroklimatycznych (zmniejszanie siły wiatru, temperatury, wzrost wilgotności powietrza), a co za tym idzie wpływają korzystnie na bilans wodny gleby.
7. Ochrona przed hałasem terenu gminy wymaga wprowadzenia koniecznych zmian w budownictwie i inżynierii ruchu drogowego, należy:
  - rygorystycznie przestrzegać wypełniania zobowiązań inwestorów do budowy infrastruktury przeciwhałasowej,
  - dążyć do poprawiania organizacji ruchu gwarantującej płynność jazdy,
  - dążyć do systematycznej poprawy stanu nawierzchni dróg,
  - promować i rozwijać alternatywne sposoby poruszania się, w tym celu należy zintensyfikować budowę ścieżek rowerowych;
  - wyeliminować z produkcji oraz stopniowo eliminować z użytkowania środki transportu, maszyn i urządzeń, których hałaśliwość nie odpowiada przyjętym standardom;
  - zmniejszyć uciążliwości związane z istniejącym poziomem hałasu, w tym np. poprzez: zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zadrzewień, stosowanie dźwiękochłonnych elewacji, wymianę okien na dźwiękoszczelne w domach mieszkalnych przy trasach intensywnego ruchu;

- prowadzić odpowiednie działania, np. kładące większy nacisk na problematykę hałasu, które pozwolą na prowadzenia działalności edukacyjnej o zagrożeniu środowiska i zdrowia ludzkiego.
8. Na obszarze Gminy Tarnowiec występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. Skupiają się one przede wszystkim w północnej części Gminy. Na terenie Gminy Tarnowiec wyznaczono obszary i tereny górnicze. Obszar i Teren Górniczy „Roztoki I” powołany został dla prowadzonej eksploatacji złoża „Roztoki”, natomiast Obszar i Teren Górniczy „Jaszczew I” dla złoża „Jaszczew”. Na tym terenie złoża znajdują się czynne i zaczopowane odwierty eksploatacyjne, gazociągi kopalniane oraz zabudowa technologiczna kopalni w miejscowości.
- Należy zachować strefy wolne od zabudowy od odwiertów czynnych o promieniu $R=50\text{m}$, od odwiertów zlikwidowanych o promieniu $R=5\text{ m}$, od czynnych zbiorników na ropę naftową, zbiorników na gaz ziemny, tłoczni ropy, tłoczni gazu ziemnego oraz łapaczek o promieniu $R=50\text{ m}$, od czynnych gazociągów 20 m (po 10 m w obydwie strony od osi gazociągu), od czynnych ropociągów 4 m (po 2 m w obydwie strony od osi ropociągu). Na etapie sporządzania planu miejscowego istnieje możliwość weryfikacji stref ochronnych na podstawie przepisów odrębnych.
- W terenach wolnych od zabudowy dopuszcza się możliwość prowadzenia prac poszukiwawczych, wierceń za gazem ziemnym i ropą naftową oraz eksploatację odkrytych zasobów, a także budowę nowych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej związanych z eksploatacją gazu ziemnego i ropy naftowej oraz budowę ośrodków zbioru gazu i ropy naftowej, gazociągów i ropociągów od nowych odwiertów do ośrodków.
9. Na terenie gminy Tarnowiec występuje zagrożenie ruchami masowymi. Występują osuwiska aktywne, aktywne okresowo, nieaktywne oraz tereny zagrożone ruchami masowymi. Powyższe tereny zlokalizowane są przede wszystkim w pasie głównych wzniesień Pogórza Jasielskiego charakteryzujących się znaczącymi spadkami. Niniejsza edycja studium, na terenach zagrożonych ruchami masowymi nie wprowadza nowych terenów do zainwestowania kubaturowego. Utrzymuje się tereny budowlane ustalone w dotychczasowych obowiązujących dokumentach planistycznych na terenach osuwisk aktywnych okresowo i nieaktywnych i zagrożonych ruchami masowymi. Na terenach osuwisk aktywnych wprowadzono zakaz nowej zabudowy.
10. W obszarze gminy wprowadza się zakaz budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

1. Występujące na obszarze gminy Tarnowiec zespoły i obiekty zabytkowe, stanowiska archeologiczne, świadczące o tradycji osadnictwa w tym rejonie, opisano szczegółowo w części dotyczącej uwarunkowań. Wielkość zasobów kulturowych występujących na obszarze gminy charakteryzują obiekty wpisane do rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków oraz wykazu stanowisk archeologicznych.
2. 2. Generalne ustalenia polityki w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej dotyczą w szczególności:
  - objęcia stałą ochroną wszystkich zespołów zabytkowych oraz pojedynczych obiektów i elementów zabytkowych, które z racji posiadanej rangi historycznej i wartości winne zostać zachowane dla następnych pokoleń,
  - objęcia stałą ochroną miejsc upamiętniających ważne wydarzenia historyczne,
  - uzupełniania i korygowania gminnej ewidencji obiektów zabytkowych i innych dokumentacji historycznych,
  - właściwego wykorzystania obiektów zabytkowych w dostosowaniu do aktualnych potrzeb w sposób nie kolidujący z ich charakterem i nie stanowiący zagrożenia dla konstrukcji i substancji kulturowej,
  - zachowania naturalnego otoczenia obiektów zabytkowych, tj. zarówno terenów zainwestowanych jak i zieleni towarzyszącej;
  - przestrzegania zasad ochrony stanowisk archeologicznych zgodnie z ustalonymi przepisami odrębnymi stanowiącymi uwarunkowania dla inwestowania w rejonie ich występowania,

Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie zespołów zabytkowych oraz pojedynczych obiektów i elementów wpisanych do rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków oraz w obrębie stanowisk archeologicznych wymagają postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Niniejsza edycja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Tarnowiec podtrzymuje generalne ustalenia obowiązujących miejscowych planów w zakresie ochrony konserwatorskiej, gdyż nie zachodzą przesłanki merytoryczne i formalno-prawne dla ich generalnej zmiany. Natomiast w trakcie opracowywania kolejnych edycji planów miejscowych, tereny przylegające do obiektów zabytkowych winne zostać objęte szczegółową analizą uwzględniającą sąsiedztwo, której wynikiem będzie ustalenie nakazów i zakazów dla przeznaczenia i zagospodarowania otoczenia zabytku.

5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. KOMUNIKACJA

Główne cele polityki komunikacyjnej koncentrują się na:

- zapewnieniu mieszkańcom gminy dogodnej dostępności do celów ich podróży i do ich miejsc zamieszkania w akceptowanych standardach podróżowania przy jednoczesnej minimalizacji transportochłonności układu komunikacyjnego,
- eliminacji bądź łagodzeniu uciążliwości funkcjonalnych i środowiskowych powstających w wyniku rozbudowy tego układu,
- wykorzystaniu położenia gminy w stosunku do układu dróg ponadregionalnych dla aktywizacji gospodarczej terenów gminy.

W zakresie komunikacji realizacja polityki gminy wymaga podjęcia, bądź kontynuacji działań dotyczących:

- sukcesywnej modernizacji i rozbudowy sieci dróg lokalnych i dojazdowych na terenie całej gminy w nawiązaniu do istniejącego układu drogowego,
- współdziałania przy modernizacji i rozbudowie sieci dróg ponadgminnych,
- sukcesywnej realizacji brakujących powiązań wewnętrznych,
- sukcesywnej realizacji parkingów w sąsiedztwie ośrodków handlowych, usługowych i atrakcyjnych pod względem turystycznym,
- podwyższenia standardu funkcjonalnego i stanu bezpieczeństwa na drogach, poprzez sukcesywną realizację chodników dla pieszych na obszarach zabudowy oraz przebudowę miejsc szczególnie niebezpiecznych,
- realizacji sieci niezależnych od układu drogowego tras rowerowych,
- poprawa standardu podróżowania zbiorową komunikacją autobusową i mikrobusową w zakresie optymalizacji ilości i rozkładu kursów, jakości taboru oraz budowy zatok i wiat przystankowych,
- utrzymanie i realizacja nowych szlaków turystycznych pieszych i rowerowych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy utrzymuje zasady aktualnego modelu sieci transportowej, a zatem utrzymuje się istniejący podstawowy układ drogowy w zakresie powiązań wewnętrznych i tranzytowych. Studium zakłada utrzymanie istniejących przebiegów dróg przy założeniu ich modernizacji.

Podstawową sieć drogowo - uliczną, w zakresie zewnętrznych powiązań lokalnych, stanowić będą drogi powiatowe, pełniące funkcje dróg zbiorczych i lokalnych. Drogowy układ uzupełniający stanowić będą drogi gminne: lokalne i dojazdowe. Układ uzupełniany będzie poprzez drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne.

Obecnie w wielu przypadkach drogi na terenie gminy nie posiadają zadowalających

parametrów technicznych i jakości nawierzchni. Drogi te winne być sukcesywnie modernizowane i dostosowywane do normatywnych parametrów.

Należy dążyć to wyznaczania nowych szlaków pieszych i rowerowych w celu udostępniania ciekawych krajobrazowo części gminy.

5.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

5.2.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Głównym źródłem zaopatrzenia mieszkańców gminy Tarnowiec w wodę jest sieć wodociągowa. Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) wynosi 44,4 km. Na terenie gminy niecałe 22 % mieszkańców korzysta ze zbiorczego systemu wodociągowego. Do sieci przyłączono 576 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Na terenach nie objętych zasięgiem wodociągów mieszkańcy korzystają z indywidualnych studni i wodociągów lokalnych.

Głównym zadaniem w zakresie zaopatrzenia w wodę mieszkańców jest rozbudowa systemu zaopatrzenia w wodę, budowę nowych ujęć oraz modernizację istniejących sieci wskazane jest prawidłowe gospodarowanie zasobami wód, w tym ich ochrona przed nadmierną eksploatacją oraz ochrona przed ich zanieczyszczeniem. Konieczne jest obniżenie strat wody na sieci oraz zwiększenie stopnia niezawodności pracy systemów wodociągowych obsługujących mieszkańców gminy.

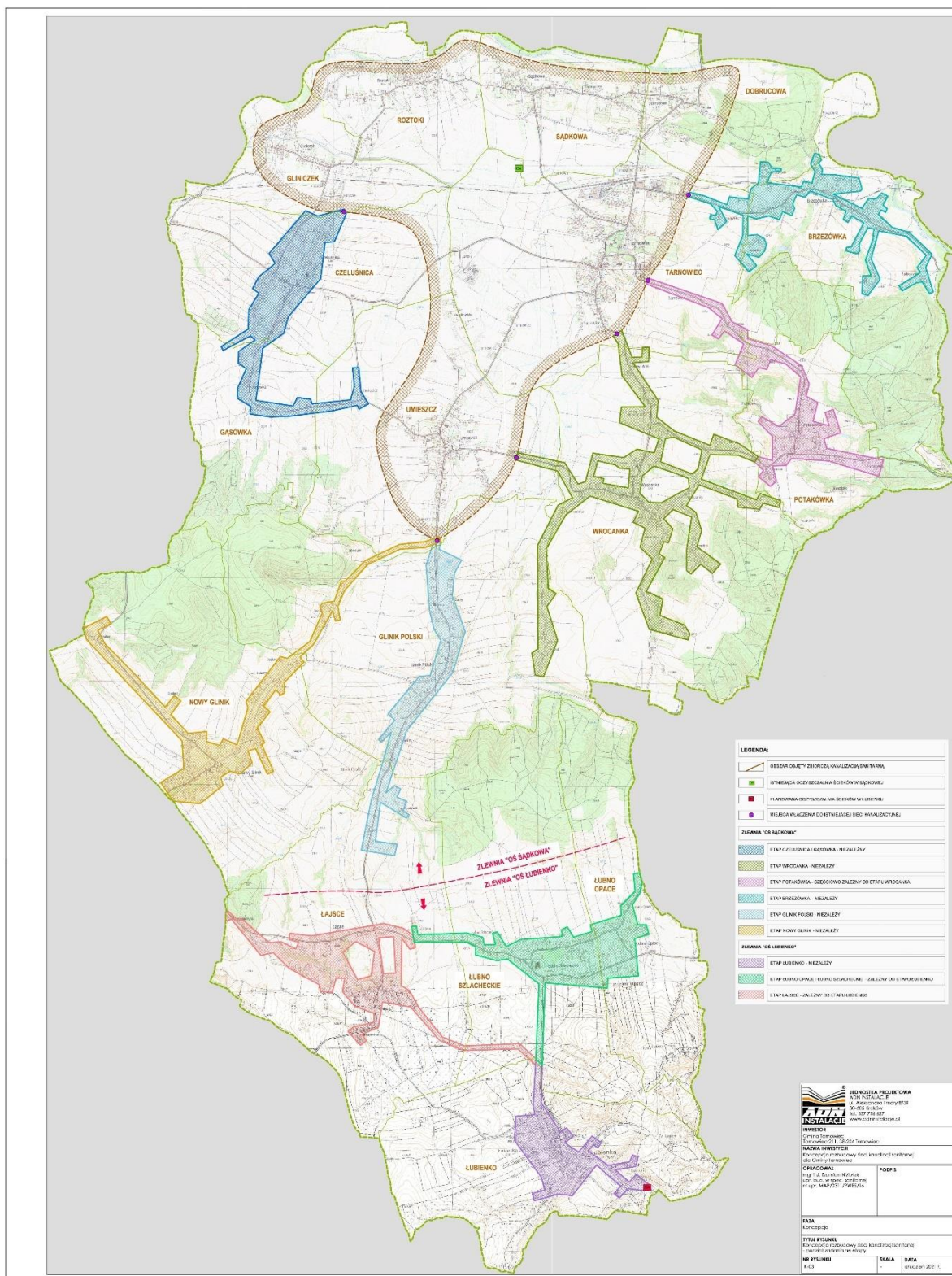
5.2.2. ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW

Głównym kierunkiem działań gminy w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków jest realizacja systemu kanalizacji zbiorczej sanitarnej zakończonej urządzeniami oczyszczającymi o bardzo wysokim stopniu redukcji zanieczyszczeń. Obecnie gmina jest skanalizowana w niewielkim stopniu. Na obszarze gminy, który nie został skanalizowany ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych i wywożone wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego. Pojedyncze zabudowania posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Rozwiązaniem optymalnym pod względem inwestycyjnym i eksploatacyjnym w warunkach gminy Tarnowiec jest kontynuacja rozbudowy sieci kanalizacyjnej w oparciu o dotychczas stosowany system grawitacyjno – pompowy. W kolejnych etapach rozbudowy kanalizacji na poszczególne miejscowości sieć kanalizacyjną zaleca się rozdzielić na dwa zbiorcze systemy kanalizacji sanitarnej obsługiwane przez niezależne oczyszczalnie ścieków. System Północny (Zlewnia OŚ Sądkowa) w obszarze zlewni Potoku Czarny z istniejącą oczyszczalnią ścieków w miejscowości Sądkowa i system południowy (Zlewnia OŚ Łubienko) w obszarze zlewni rzeki Chlebianki z

projektowaną oczyszczalnią ścieków w miejscowości Łubienko. Podział sieci kanalizacyjnej wzdłuż linii wododziałowej przebiegającej pomiędzy miejscowością Glinik Polski a miejscowościami Łajsce – Łubno Szlacheckie – Łubno Opace pozwoli na maksymalne wykorzystanie naturalnego ukształtowania terenu do grawitacyjnego transportu ścieków w kierunku istniejącej i projektowanej oczyszczalni ścieków. Po rozbudowie sieci kanalizacyjnej w miejscowości Umieszcz istniejąca oczyszczalnia ścieków w Sądkowej zostanie zmodernizowana w celu zwiększenia przepustowości. Rozbudowa pozwoli na odbiór i oczyszczenie ścieków z miejscowości Roztoki i Gliniczek. Pozwoli to również w dalszej perspektywie na przyjęcie ścieków z pozostałych miejscowości wchodzących w system północny (Zlewnia OŚ Sądkowa) tj. Brzezówka, Wrocanka, Potakówka, Glinik Polski, Glinik Nowy, Gąsówka i Czełużnica. Dla miejscowości wchodzących w system południowy (Zlewnię OŚ Łubienko) tj. Łajsce, Łubno Szlacheckie, Łubno Opace i Łubienka wybudowana zostanie nowa oczyszczalnia ścieków w miejscowości Łubienko. Proponuje się zlokalizowanie oczyszczalni w południowej części przy granicy z miejscowością Faliszówka nad rzeką Chlebianką, która może być wykorzystana jako odbiornik ścieków. Tak zaproponowany zasięg przestrzenny kanalizacji sanitarnej obejmuje niemal w całości obszar gminy Tarnowiec. Wyjątek stanowią obszary z bardzo rozproszoną zabudową, pojedyncze obiekty oddalone od cent miejscowości. Nie wyklucza się przyjęcia odmiennej koncepcji na etapie sporządzania projektów budowlanych.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY TARNOWIEC – etap ponowne wyłożenie do publicznego wglądu – edycja 2022

Koncepcja rozbudowy sieci kanalizacyjnej w Gminie Tarnowiec (autor: AD INSTALACJE)

Uchwałą Nr XXIX/200/2020 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 18 grudnia 2020 r. wyznaczono na obszarze Gminy Tarnowiec Aglomerację Tarnowiec, zlokalizowaną na terenie miejscowości: Tarnowiec, Dobrucowa, Sądkowa, z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Tarnowiec.

5.3. ELEKTROENERGETYKA

Obszar Gminy Tarnowiec zasilany jest z następujących stacji elektroenergetycznych:

- stacja 110/30/15 kV(GPZ) Niegłowice (2x25 MVA), zlokalizowana na terenie miasta Jasło,
- stacja 110/15 kV (GPZ) Hankówka (2x25 IWA), zlokalizowana na terenie miasta Jasło.

Długość sieci elektroenergetycznej na terenie gminnym wynosi 174,3 km i jest ona obsługiwana przez 62 stacje transformatorowe SN/nN będące na majątku PGE Dystrybucja Rzeszów S.A. Oddział Rzeszów oraz 6 stacji transformatorowych SN/nN będących na majątku odbiorców. Urządzenia elektroenergetyczne poddawane są regularnym zabiegom eksploatacyjno-remontowym oraz sukcesywnie modernizowane ze względu na ich stan techniczny. W Gminie występuje brak linii wysokiego napięcia oraz brak jest istniejących mocy wytwórczych zainstalowanych-konwencjonalnych, a także odnawialnych źródeł energii przyłączanych do sieci dystrybucyjnej PGE Dystrybucja S.A

Istniejący na obszarze gminy system elektroenergetyczny jest dobrze rozwinięty i dostosowany do obecnego zainwestowania oraz możliwy do dalszej rozbudowy i modernizacji w miarę potrzeb.

Przewidywany wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną może być pokryty w oparciu o istniejący rozbudowany i modernizowany układ sieciowy.

Główny nacisk w programie z zakresu elektroenergetyki położony zostanie nie tylko na poprawę jakości obsługi mieszkańców poprzez :

- zapewnienie prawidłowych parametrów jakościowych dostarczanej energii elektrycznej,
- zwiększenie niezawodności dostawy energii elektrycznej,
- zwiększenie nieograniczoności dostawy energii elektrycznej.

5.4. GAZOWNICTWO

Teren gminy Tarnowiec obsługiwany jest przez Rejon Dystrybucji Gazu w Jaśle. Głównym źródłem zasilania jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN3000 Turaszówka-Gliniczek-Warzyce, przebiegający przez obszar gminny oraz stacje gazowe I-go stopnia, także na tym obszarze zlokalizowane. Blisko 70,0% sieci rozdzielczej nadanym terenie stanowi sieć gazowa średniego ciśnienia natomiast nieco ponad 30,0% to gazociągi niskiego ciśnienia. Stan sieci gazowych na terenie gminnym jest zadowalający, co zapewnia bezpieczeństwo zarówno dostaw gazu jak również bezpieczeństwo publiczne.

Przewiduje się utrzymanie przebiegu gazociągów w obszarze gminy z koniecznością zachowania stref technicznych zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.5. CIEPŁOWNICTWO

Przewiduje się utrzymanie dotychczasowej zasady zaopatrzenia w ciepło mieszkańców gminy w oparciu o indywidualne oraz lokalne źródła i urządzenia grzewcze, natomiast podstawowym kierunkiem działań jest zmiana medium grzewczego; ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego należy w źródłach ciepła wykorzystywać paliwa czyste ekologicznie, z zastosowaniem technologii zapewniających minimalne wskaźniki emisji gazów i pyłów do powietrza lub alternatywne źródła energii. Należy zwiększyć wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Studium wyznacza obszary na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW.

5.6. TELEKOMUNIKACJA

Zachowuje się istniejące obiekty i urządzenia łączności przewodowej i bezprzewodowej z możliwością ich przebudowy i rozbudowy oraz rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, w tym możliwość lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności w obszarze gminy.

Lokalizacja obiektów i urządzeń telekomunikacyjnych winna uwzględniać ochronę istniejącej zabudowy, w szczególności związanej z pobytem ludzi jak również walory przyrodnicze terenów, w tym krajobrazowe.

5.7. SKŁADOWANIE ODPADÓW

Utrzymuje się dotychczasowy system gospodarowania odpadami na terenie gminy oparty na zasadach ustalonych w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, w którym wskazuje się działania zmierzające do zapobiegania nadmiernego powstawania odpadów - ograniczania ich ilości oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko. Podstawowymi kierunkami działań w tym zakresie jest dalszy rozwój zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, kontynuacja działań w kierunku podwyższania świadomości społecznej obywateli w zakresie gospodarowania odpadami, intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów, kontynuacja działań w zakresie likwidacji „dzikich wysypisk”.

Funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami wymaga stałej kontroli i usprawniania. Dlatego też wskazane jest wdrożenie oraz kontynuowanie monitoringu systemu gospodarki odpadami, według zasad określonych w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz Programie Ochrony Środowiska.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, przewidziane do realizacji rozmieszczone są na terenie całej gminy i obejmują:

- budowę i modernizację istniejących dróg publicznych oraz urządzeń drogowych,
- budowę nowych i modernizację istniejących systemów infrastruktury technicznej, w tym budowę nowych i modernizację istniejących obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę oraz odprowadzenia ścieków,
- ochronę nieruchomości stanowiących zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- budowę nowych, modernizację i utrzymanie istniejących obiektów oświaty – szkół publicznych, przedszkoli, żłobków; obiektów ochrony zdrowia, domów opieki społecznej i placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz budynków administracji publicznej i innych obiektów służących mieszkańcom gminy,
- budowę nowych i modernizację istniejących obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego,
- utrzymywanie cmentarzy.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

W niniejszym studium na terenie gminy nie ustala się obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, będące ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030:

- I. Wykaz inwestycji/zadań wynikających z Krajowego Programu Kolejowego do 2023 r.:
  - Rewitalizacja linii kolejowej nr 108 na odcinku Jasło – Nowy Zagórz – jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji PKP PLK S.A.;
- II. Wykaz inwestycji/zadań zawartych w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Podkarpackiego:
  - Rewitalizacja linii kolejowej nr 108 na odcinku Jasło – Nowy Zagórz – jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji PKP PLK S.A.;

- Jasielska strefa usług publicznych (Obszar tematyczny realizacji przedsięwzięcia: infrastruktura drogowa, energetyka, ochrona środowiska, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona zdrowia, przedsięwzięcia edukacyjne i rewitalizacyjne, rynek pracy, kultura) - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Związek Gmin Dorzecza Wisłoki z siedzibą w Jaśle/Miasto Jasło/ Gmina Jasło/Powiat Jasielski;
- III. Wykaz inwestycji/zadań wynikających z Aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych:
- Przebudowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków;
- IV. Wykaz inwestycji/zadań wynikających z Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły:
- Budowa suchych zbiorników na Chlebiance: Podniebyle, Faliszówka i Łubienko, jednostka odpowiedzialna za realizację: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
  - Budowa lewostronnego obwałowania Jasiołki w km 2+555 – 6+030 w miejscowości Jasło,
  - Budowa prawostronnego obwałowania w km 7+480 – 7+570, rzeka Jasiołka, w miejscowości Jasło,
  - Budowa lewostronnego obwałowania w km 6+050 – 7+000, rzeka Jasiołka, w miejscowości Gliniczek, jednostka odpowiedzialna za realizację: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
  - Budowa prawostronnego obwałowania w km 0+395 – 1+500, rzeka Czarny Potok, w miejscowości Gliniczek, jednostka odpowiedzialna za realizację: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
- V. Wykaz inwestycji/zadań wynikających z Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego 2022:
- Budowa instalacji Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania odpadów.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obowiązująca ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustala obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sytuacji jeśli wymagają tego przepisy odrębne.

8.1. OBSZARY WYMAGAJĄCE SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

W niniejszym studium na terenie gminy nie ustala się obszarów wymagających

przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości; co nie stanowi bariery w ich dokonywaniu. W przypadku podjęcia inicjatywy scalenia i podziałów nieruchomości należy dokonywać je na zasadach i na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

8.2. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M²

Gmina posiada obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Niniejsze Studium nie wyznacza terenów dla lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

8.3. OBSZARY UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ

Obecnie obowiązujące Prawo geologiczne i górnicze nie wprowadza obowiązku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów udokumentowanych złóż. Jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska, dla terenu górniczego bądź jego fragmentu można sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, na podstawie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym. Koszty sporządzenia projektu planu ponosi przedsiębiorca.

8.4. OBSZARY PRZESRZENI PUBLICZNYCH

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obszarem przestrzeni publicznej jest obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określone w studium.

W niniejszym studium nie wskazuje się obszarów przestrzeni publicznych.

8.5. OBSZARY NIE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNEJ I LEŚNEJ

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, na terenie gminy obowiązek sporządzenia planu dotyczy terenów rolnych i leśnych, dla których w niniejszym studium wskazano inny kierunek zagospodarowania niż rolny i leśny, a które

dotychczas nie uzyskały zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne.

8.6. OBSZARY PARKÓW KULTUROWYCH

Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Gmina do chwili obecnej nie podjęła inicjatywy utworzenia parku kulturowego na jej terenie.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obowiązujące na terenie gminy Tarnowiec miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią podstawę do wydawania pozwoleń na budowę, jednakże nie zamyka to możliwości ich aktualizacji w związku z koniecznością dostosowania ustaleń do aktualnych oczekiwań mieszkańców oraz przesłanek formalno – prawnych związanych ze zmieniającymi się przepisami ustaw i rozporządzeń. Opracowywane zmiany planu, nie naruszające ustaleń niniejszego studium, mogą dotyczyć dowolnej jego części, zarówno zmiany przeznaczenia terenów jak i korekt zapisów ustaleń planów.

Obligatoryjnie w celu przekwalifikowania terenów rolnych i leśnych na cele nie rolne i nieleśne konieczne jest sporządzenie planu miejscowego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oprócz obligacji ustawowej powinny być opracowane:

- dla obszarów, w których występuje potrzeba rezerwowania terenów pod nowe inwestycje publiczne jak: drogi, uzbrojenie, usługi publiczne, przestrzenie publiczne;
- dla obszarów wymagających przekształceń, uporządkowania i rewitalizacji;
- dla obszarów cennych ze względu na uwarunkowania przyrodnicze, w tym wymagające ochrony;
- dla obszarów cennych ze względu na uwarunkowania kulturowe;
- dla zalesień;
- dla powiększenia terenów przeznaczonych dla nowego zagospodarowania;
- dla terenów, gdzie ze względu na nagromadzenie konfliktów, interesów lub zagrożeń istnieje potrzeba, poprzez prawo miejscowe, określenia zasad realizacji nowego zagospodarowania.

W obszarze gminy Tarnowiec ustala się konieczność posiadania planów:

- dla terenów całej strefy urbanizacji i terenów zabudowy w strefie terenów rolnych i siedliskowych.

Wyznaczone w tych strefach obszary dla zainwestowania obejmują w większości tereny w stanie istniejącym zagospodarowane, wskazane do utrzymania, kontynuacji i przekształceń oraz grunty predysponowane dla rozwoju, wyselekcjonowane zgodnie z uwarunkowaniami i wskazane przez mieszkańców we wnioskach o ich włączenie do terenów budowlanych.

Ze względu na: znaczną powierzchnię strefy urbanizacji oraz terenów zabudowy, podobny stan zainwestowania i potrzebę porządkowania, nie ustala się kolejności realizacji planów w poszczególnych miejscowościach lub ich częściach, nie precyzuje się granic opracowania poszczególnych planów. Dopuszcza się możliwość dowolnego wyznaczania granic terenów do objęcia planami w zależności od potrzeb. Nie ustala się minimalnej powierzchni terenu objętego planem.

Docelowo cały obszar w strefie urbanizacji powinien być objęty planami miejscowymi.

Dotychczasowy rozwój przestrzenny spowodował, że obszary zabudowane znalazły się niejednokrotnie wewnątrz obszarów rolnych, bez dogodnej obsługi komunikacyjnej oraz wyposażenia w urządzenia i sieci infrastruktury technicznej. Sytuacja ta wymaga działań porządkujących na etapie opracowania planów miejscowych.

- dla zalesień – wyznaczone tereny zalesień i możliwość ich dokonywania po spełnieniu wymogów przepisów odrębnych w innych terenach np. w celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego, jako formy rekultywacji w przypadku obszarów zdegradowanych, predysponuje do objęcia takich obszarów nową edycją planu miejscowego.

Przy wyznaczaniu obszarów przewidzianych do objęcia nowymi planami miejscowymi oraz w trakcie ich opracowania należy kierować się:

- w terenach o funkcjach mieszkaniowych - zaspokojeniem potrzeb mieszkańców i inwestorów wyrażonych we wnioskach, zapewnieniem ładu przestrzennego, poprzez porządkowanie istniejącego zagospodarowania i podnoszenie standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną, komunikacyjną i społeczną oraz stwarzaniem warunków dla komfortowego życia, w tym wprowadzaniem tylko takiego użytkowania uzupełniającego i dopuszczalnego, które nie będzie uciążliwe dla mieszkańców. Nowe tereny zabudowy, w szczególności mieszkaniowej należy udostępniać sukcesywnie, z uwzględnieniem ustalonych zasad i wskaźników określonych w niniejszym dokumencie,
- w terenach o funkcjach usługowych - zaspokojeniem potrzeb mieszkańców i inwestorów w pełny zakres usług o charakterze publicznym i komercyjnym, stworzenie przejrzystej dostępności komunikacyjnej (samochodowej,

rowerowej i pieszej) do usług, zapewnieniem ładu przestrzennego poprzez tworzenie ich koncentracji oraz przestrzeni publicznych;

- w terenach o funkcjach usługowych związanych ze rekreacją, sportem i wypoczynkiem - zaspokojeniem potrzeb mieszkańców i turystów, w celu stworzenia atrakcyjnych ośrodków wypoczynku, na bazie istniejących, szczególnie cennych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, które jako priorytet należy chronić przed dewastacją. Tereny te wymagają wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, w tym rowerową i pieszą.
- w terenach budowlanych obecnie niezainwestowanych – zasadą intensywnego wykorzystania terenów poprzez koncentrację zainwestowania i polepszanie dostępności komunikacyjnej oraz poprzez tworzenie wyraźnego systemu zieleni.

Na etapie sporządzania miejscowych planów należy dokładnie określić zasięg terenów posiadających szczególne walory krajobrazowe i widokowe, dla których to kolejne edycje planów określą szczegółowe zasady zagospodarowanie przestrzeni, których priorytetem będzie maksymalne zachowanie wartości zasobów przyrodniczych, estetycznych i widokowych.

Ponadto, w celu zapewnienia bezpieczeństwa przed pożarem, w dostosowaniu do wymagań określonych w przepisach odrębnych, należy zapewnić na etapie zapisów planu miejscowego konieczność wyposażenia terenów w sieć hydrantów zewnętrznych zapewniających odpowiednią ilość wody do gaszenia oraz drogi pożarowe zapewniające dojazd jednostek ratowniczych do obiektów.

10.DOPUSZCZALNY ZAKRES ZMIAN PRZY OPRACOWANIU PLANÓW MIEJSCOWYCH NIE WYWOŁUJĄCYCH NARUSZANIA ZASAD USTALONYCH W STUDIUM

Ustawa z dnia 27 marca 2003r.o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 503) nakłada obowiązek przestrzegania zasady nie naruszania planem ustaleń studium.

Dla zachowania przy opracowywaniu projektu planu poprawności formalno-prawnej konieczne jest określenie w studium jak należy interpretować jego ustalenia, aby nie naruszyć jego zasad.

W związku z obligatoryjnym wymogiem opracowania rysunku studium na mapie topograficznej, a rysunku miejscowego planu na mapie zasadniczej; dopuszcza się tolerancję przy ustalaniu zasięgu poszczególnych stref, obszarów i terenów w planie a wyznaczonych na rysunku studium.

Korekta zasięgu poszczególnych stref i terenów może być dokonywana pod warunkiem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju, określonego w niniejszym studium, a w szczególności w oparciu o zasadę:

- kontynuacji funkcji podstawowej określonej na rysunku studium,
- integralności zagospodarowania oraz infrastruktury technicznej i drogowej,
- konieczności realizacji inwestycji celu publicznego,
- nie rozpraszania zabudowy,
- tworzenia zwartych zespołów zabudowy,
- nienaruszalności zasobów kulturowych,
- nienaruszalności cennych elementów systemu przyrodniczego.

W studium przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania każdego z terenów tzn. że określone kierunki przeznaczenia oznaczają funkcję dominującą (a nie wyłączną) i może ona być uzupełniona innymi funkcjami, które jednak nie mogą być dla niej przeciwstawne i pogarszać warunków jej funkcjonowania.

Należy uznać, że miejscowy plan nie narusza ustaleń studium w sytuacji poszerzenia lub zawężenia zasięgu ustalonej strefy (w tym urbanizacji, terenów rolnych i siedliskowych, przyrodniczej) lub zasięgu poszczególnych terenów oznaczonych na rysunku studium zatytułowanym „*Kierunki zagospodarowania przestrzennego*” symbolami oraz terenów rolnych o działki lub ich części bezpośrednio do nich przylegające (to jest posiadające wspólną granicę ewidencyjną). Rozszerzenie, to nie może być większe niż 30m (liczone od osi linii ustalonej na rysunku studium).

Tolerancja nie dotyczy zasięgu stref ustalonych przepisami odrębnymi (np. sanitarnych, technicznych itp.) oraz obszarów objętych ochroną przyrody, konserwatorską, nie dotyczy również terenów osuwisk i ruchów masowych ziemi itp.

Dopuszcza się utrzymanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego innych funkcji i przeznaczenia terenu niż określonego w studium, a wynikających z stanu faktycznego oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Przedstawione na rysunku studium przebiegi tras komunikacyjnych określają zasadę obsługi terenu. Szczegółowy ich przebieg oraz ich zajętość terenową określi plan miejscowy. Warunkiem nie naruszania ustaleń studium jest utrzymanie określonej zasady ich przebiegu. Należy przez to rozumieć, że w opracowanym miejscowym planie istnieje możliwość realizacji nowych dróg publicznych nie ustalonych na rysunku studium oraz dopuszcza się możliwość zmiany przebiegu lub zaniechanie realizacji drogi ustalonej na rysunku studium drogi - pod warunkiem utrzymania połączenia drogowego pomiędzy danymi terenami – to jest utrzymania określonej zasady obsługi terenów (tj. zapewnienia ustalonej dostępności komunikacyjnej tych terenów).

Ponadto na etapie opracowania planu miejscowego w obszarze całej gminy dopuszcza się możliwość wytyczenia i przeprowadzenia nowych szlaków pieszych, rowerowych, tras historycznych, kulturowych i innych (także wzdłuż szlaków komunikacyjnych) nie wyznaczonych na rysunku studium.

Przedstawione na rysunku studium przebiegi sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizacje związanych z nimi urządzeń - są orientacyjne, niemniej obrazują zasadę

obsługi terenu w media. Warunkiem nie naruszania ustaleń studium jest utrzymanie określonej zasady ich przebiegu i lokalizacji urządzeń z nimi związanych, co oznacza, że przebiegi i lokalizacje mogą być zmieniane, lecz nie mogą być sprzeczne z ustaloną w studium zasadą (podobnie jak zasada układu komunikacyjnego).

Przedstawiony na rysunku studium zasięg poszczególnych terenów np. terenów o przeważającej funkcji mieszkaniowej określa docelowy kierunek zagospodarowania, który będzie realizowany w dalekim horyzoncie czasowym np. do 2045 roku. Dlatego, należy uznać, że miejscowy plan nie narusza ustaleń studium w sytuacji częściowego konsumowania ustaleń studium, pod warunkiem, że pozostanie pełna możliwość realizacji przeznaczenia - w sposób zgodny z ustalonym w studium - dla nie skonsumowanej części.

Opracowany miejscowy plan nie narusza zasady zgodności jego ustaleń z niniejszym studium w sytuacji umieszczenia w nim zaktualizowanych dokumentów typu: ewidencja obiektów zabytkowych, rejestru zabytków, spisu obiektów objętych ochroną przyrody, obszarów rewitalizacji, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, terenów osuwiskowych lub zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych i tym podobnych.

Należy uznać, że miejscowy plan nie narusza ustaleń studium w sytuacji, gdy zawierać on będzie aktualne na dzień jego sporządzania (w tym wypadku inne niż w niniejszym dokumencie studium) dane dotyczące zasięgu obszaru oddziaływania lub ochrony (np. terenów osuwisk, terenów podtopień, nowych obszarów Natura 2000 , zasięgu stref ochrony ujęć wód, stref ochrony konserwatorskiej, granic terenów rewitalizacji itp).

Należy uznać, że miejscowy plan nie narusza ustaleń studium w sytuacji gdy przedstawione w studium strefy techniczne od sieci i urządzeń infrastruktury w planie zostaną uaktualnione na podstawie przepisów odrębnych lub w związku ze zmianą ich przebiegu, lokalizacji urządzeń lub ich likwidacją lub zostaną zmodernizowane na kable, podziemne).

Należy uznać, że miejscowy plan nie narusza ustaleń studium w sytuacji gdy ustalone w studium parametry i wskaźniki urbanistyczne zostaną w planie miejscowym zmienione: maksymalne - zwiększone o 30%, a minimalne zmniejszone o 30%. Zastosowanie zawyżonych lub zaniżonych parametrów i wskaźników urbanistycznych musi być uzasadnione np. szczególnymi uwarunkowaniami wynikającymi z istniejącego zainwestowania lub położenia, konfiguracją terenu, realizacją celu publicznego itp. W przypadku, gdy wskaźniki określone w obowiązujących planach miejscowych są inne, niż wskazane w studium dopuszcza się ich utrzymanie na poziomie określonym w planie miejscowym.

Określona maksymalna wysokość zabudowy nie wyklucza lokalizacji dominant o lokalizacji wysokości określonej indywidualnie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wynikającej z przesłanek kompozycyjnych, kształtujących atrakcyjne zamknięcia widokowe oraz formułujące atrakcyjną sylwetę miejscowości. Ze względu na zachowanie walorów krajobrazowych, wysokość

dominant musi komponować się z otoczeniem i nie może zaburzać ładu przestrzennego.

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

1. Dla realizowania celów związanych ze zwiększeniem efektywności wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w obszarze gminy niezbędne jest:
  - zorganizowanie rynku rolnego,
  - szersze wprowadzanie nowych form gospodarowania jak agroturystyka czy proekologiczny sposób produkcji (dotyczy szczególnie cennych obszarów przyrodniczo – krajobrazowych i jest związane z działaniami zachowawczymi),
  - opracowanie programu przeciwdziałania erozji gleb oraz rekultywację terenów zdegradowanych,
  - transformacja użytków rolnych prowadzenie konsekwentnej polityki rolnej dla stworzenia właściwych warunków ekonomicznych związanych z osiągnięciem opłacalności gospodarowania rolniczego.
2. Polityka przestrzenna w odniesieniu do rolniczej przestrzeni produkcyjnej i leśnictwa winna obejmować działania wspierające cele poprzez lokalne instrumenty prawne (np. plany miejscowe, uchwały należące do kompetencji gminy) oraz sprzyjać podejmowanym inicjatywom gospodarczym lokalnego społeczeństwa.

Kierunkami działań dążącymi do racjonalnego wykorzystania gleb oraz zapewnienia im właściwej ochrony są:

- zaktualizowanie i poszerzenie tematyki map glebowo-rolniczych,
- zapobieganie zanieczyszczeniu gleb środkami ochrony roślin; przeciwdziałanie degradacji chemicznej poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych,
- prowadzenie właściwej struktury zagospodarowania przestrzennego (zagospodarowywanie gruntów o niskiej przydatności rolniczej, zachowanie oczek wodnych i mokradeł),
- dostosowanie do naturalnego biologicznego potencjału gleb kierunków i intensywności produkcji,
- ochrona i wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych spełniających rolę przeciwoerozyjną i wodochronną oraz zadarnionych pasów spływów wód powierzchniowych i zadrzewień na linii spływu wód,
- kształtowanie struktury upraw przeciwdziałającej erozji i pogarszaniu się jakości gleb oraz przeciwdziałanie zakwaszaniu;
- upowszechnienie zasad dobrej praktyki rolniczej;

- regulacja stosunków wodnych na gruntach nadmiernie wilgotnych lub nadmiernie suchych;
- intensyfikacja działań dla propagowania zachęt i zasad dla rozwoju rolnictwa proekologicznego,
- zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym i rekreacyjno – wypoczynkowym,
- właściwe kształtowanie ekosystemów rolnych z wykorzystaniem otaczających je systemów naturalnych i ich zdolności do autoregulacji.

Istniejące na terenie gminy obszary leśne wymuszają podjęcie zdecydowanych działań ochronnych istniejących zasobów w celu zachowania ich funkcji (przyrodniczej, społecznej i gospodarczej) oraz działań zmierzających do zwiększenia lesistości gminy.

Zadania ekologiczne prowadzące do realizacji tego kierunku działania to:

- opracowanie i wdrożenie gminnego planu zwiększenia lesistości;
- prowadzenie zalesiania jako działań stabilizujących obszary zagrożone ruchami masowymi;
- zalesianie leżących odłogiem oraz słabych bonitacyjnie użytków rolnych;
- stworzenie systemu zachęcającego rolników do zalesiania;
- wprowadzenia takiej organizacji ruchu turystycznego i urządzeń turystycznych w lasach, aby turystyka i rekreacja nie kolidowały w spełnianiu przez lasy funkcji ekologicznych i produkcyjnych;
- ustalanie na etapie opracowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nieprzekraczalnej linii zabudowy od terenu lasu dla zapewnienia bezpiecznej odległości budynków od granicy lasu.

12.OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

12.1. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI

Niewielka, północno-zachodnia część Gminy Tarnowiec obejmująca koryto Jasiołki oraz jej sąsiedztwo zlokalizowana jest w obrębie:

- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%.

Środkami planistycznymi problemy zagrożeń powodziowych może zostać ograniczony poprzez :

- wyłączenie lub znaczne ograniczenie możliwości zabudowy terenów zagrożonych,
- konieczność sporządzania i aktualizacji baz danych dotyczących terenów zagrożonych i podawaniu ich do publicznej informacji.

Zabezpieczenie terenu środkami technicznymi (obwałowania, przepusty odpowiedniej wielkości w przebiegu dróg itp.), wiąże się z wykonaniem opracowań specjalistycznych przy udziale samorządów i instytucji państwowych odpowiedzialnych za ochronę przed powodzią oraz wiąże się z odpowiednimi środkami finansowymi przy możliwości wykorzystania funduszy pomocowych.

Powyższe zagadnienia, dotyczące ochrony przed powodzią, zgodnie z obowiązującymi zakazami, nakazami, ograniczeniami i dopuszczeniami wynikającymi z przepisów odrębnych winny być szczegółowo analizowane a następnie ustalone na etapie opracowania planów miejscowych.

12.2. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie Gminy Tarnowiec występuje szereg osuwisk aktywnych, aktywnych okresowo i nieaktywnych oraz tereny zagrożone ruchami masowymi. Powyższe tereny zlokalizowane są przede wszystkim w pasie głównych wzniesień Pogórza Jasielskiego charakteryzujących się znaczącymi spadkami.

Rozwiązanie problemu środkami planistycznymi jest możliwe poprzez wyłączenie lub znaczne ograniczenie zabudowy na terenach na których nawet potencjalnie istnieje możliwość osuwania się ziemi. W niniejszym dokumencie wprowadzono korektę zasięgu terenów strefy urbanizacji i zaproponowano wycofanie się z możliwości zabudowy w terenach osuwisk aktywnych.

Niniejszy dokument nie wyznacza nowych terenów budowlanych na osuwiskach okresowo aktywnych i nieaktywnych, natomiast utrzymuje status budowlany terenów budowlanych wyznaczonych w obowiązujących dokumentach planistycznych. Korzystną formą przeciwdziałania osuwaniu się mas ziemnych jest zalesianie.

Powyższe zagadnienia, dotyczące osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, winno być szczegółowo analizowane a następnie ustalone na etapie opracowania planów miejscowych.

13.OBSZARY LUB OBIEKTY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy Tarnowiec nie występują obszary ani obiekty, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

14.OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Tarnowiec nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

15.OBSZARY WYMAGAJACE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

15.1. Obszary wymagające przekształceń

W ukształtowanych obszarach zabudowy podstawowymi kierunkami działań będą:

- modernizacja zabudowy, w tym poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną, szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- uzupełnienia zabudowy, w tym poprawa jakości tworzonej architektury w kierunku ograniczenia jej bezstylowości degradującej historyczne otoczenie i krajobraz,
- poprawa stanu technicznego dróg,
- tworzenie zorganizowanych form rozwoju zabudowy rekreacyjnej, zapewniających właściwą ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych,
- poprawa stanu technicznego obiektów, poprzez remonty i przebudowy.

15.2. Obszary wymagające rehabilitacji

Na terenie gminy Tarnowiec nie wyznaczono obszarów wymagających rehabilitacji.

15.3. Obszary wymagające remediacji

Prawo ochrony środowiska definiuje remediację jako poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i, o ile jest to możliwe, planowanego w przyszłości sposobu użytkowania terenu; remediacja może polegać na samooczyszczaniu, jeżeli przynosi największe korzyści dla środowiska.

Na terenie Gminy Tarnowiec w rejonie obszaru występowania udokumentowanych złóż gazu i ropy naftowej, w szczególności likwidowanych obiektów (np. odwiertów) w fazie ich likwidacji należy przeprowadzić badania stopnia zanieczyszczenia wód podziemnych, a w przypadku stwierdzenia zanieczyszczeń należy przystąpić do prac remediacyjnych.

Na terenie gminy Tarnowiec nie występują obszary, w tym siedlisk zdegradowanych i zniekształconych przez człowieka, które wymagałyby renaturyzacji/remediacji.

15.4. Obszary zdegradowane

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 1696 i 2473), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Rada gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, obszar zdegradowany.

Na terenie gminy Tarnowiec nie wyznaczono obszarów zdegradowanych.

16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Zgodnie z decyzją Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz. Urz. Ministra Infrastruktury z 18.09.2020 r., poz. 38), jako terenów zamkniętych za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, na terenie Gminy Tarnowiec uznano tereny, na których usytuowana jest linia kolejowa nr 108 relacji Stróże-Jasło-Tarnowiec-Krosno-Sanok-Zagórz. Dla terenów kolejowych uznanych jako tereny zamknięte nie wyznaczono stref ochronnych.

17. OBSZARY FUNKcjONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obszary funkcjonalne obejmują tereny występowania szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub tereny występowania konfliktów przestrzennych

wskazany w innych dokumentach z zakresu planowania przestrzennego lub określonych w innych opracowaniach strategicznych.

Po analizie stwierdzono, iż takie obszary w gminie Tarnowiec nie występują.

18.OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE ZWIĄZANE Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU

Na terenie gminy Tarnowiec wyznacza się obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 500kW w ramach obszarów oznaczonych symbolem P/U. Ich strefy ochronne pokrywają się z granicami obszarów P/U. Na obszarze gminy Tarnowiec nie dopuszcza się urządzeń i obiektów wytwarzających energię z siły wiatru (elektrowni wiatrowych).

W obszarach wyznaczonych studium, za wyjątkiem terenów lasów, terenów rolniczych z przeznaczeniem pod zalesienie i terenów wód powierzchniowych dopuszcza się lokalizację urządzeń i obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy nie przekraczającej 500kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego wraz z konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii infrastrukturą, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych.

19.UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Rada Gminy Tarnowiec podjęła uchwałę Nr V/36/2019 z dnia 18 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowiec. Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy Tarnowiec.

Zmiana Studium obejmuje aktualizację szczególnie części Studium dotyczącej uwarunkowań oraz zmianę ustaleń i dostosowanie treści Studium m. in. do wymogów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r.

Rozwiązania przyjęte w Studium określono na podstawie m.in.:

- diagnozy stanu i dotychczasowego rozwoju gminy oraz rozpoznania głównych uwarunkowań jej przyszłego rozwoju,
- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030,
- Opracowania ekofizjograficznego dla gminy Tarnowiec,

- analizy wniosków zgłoszonych przez zainteresowane osoby prywatne i prawne,
- propozycji zawartych w wytycznych instytucji, a także władz gminnych.

Ustalony w studium kierunek zagospodarowania i rozwoju gminy Tarnowiec kontynuuje politykę przestrzenną wyrażoną w dotychczas obowiązującym studium, a także miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy uwzględnieniu zmienionych uwarunkowań, a także woli zainteresowanych podmiotów uczestniczących w procedurze. Za zasadniczy cel postawiono utrzymanie zasadniczych kierunków i obszarów zagospodarowania, przy weryfikacji ich zasięgu i rozwoju w oparciu o wyniki szczegółowych analiz, związanych m.in. ze sporządzeniem bilansu terenów.

Przy realizacji funkcji produkcyjno – usługowych, za celowe uznaje się tworzenie monofunkcyjnych obszarów.

Przy określaniu kierunków przestrzennego rozwoju gminy Tarnowiec, uwzględniono problematykę ochrony środowiska kulturowego. Dla utrzymania ładu przestrzennego i walorów środowiska kulturowego, realizacja nowej zabudowy wymagać będzie zachowania ustaleń określonych dla stref ochrony konserwatorskiej, a także poszanowania krajobrazu kulturowego i licznych dóbr kultury znajdujących się na terenie gminy.

Analiza funkcji oraz możliwości rozwoju gminy pozwoliły określić jej wiodące funkcje, którymi są: funkcja mieszkaniowa, usługowa, produkcyjno-usługowa i rolnicza. Jako zasadę rozwoju osadnictwa przyjmuje się tworzenie obszarów wielofunkcyjnych, gdzie funkcji mieszkaniowej towarzyszyć mogą funkcje handlowo-usługowe. Rozwój osadnictwa powinien być zorientowany na kształtowanie sieci osadniczej o prawidłowym układzie funkcjonalno-przestrzennym i stale podwyższanym standardzie. Utrzymuje się rozwój osadnictwa na zasadzie:

- porządkowania poprzez wymianę, remonty, przebudowę oraz uzupełniania zabudowy,
- oparcia o tradycyjne układy przestrzenne poprzez kontynuację rozbudowy na zewnątrz istniejących układów osadniczych,
- realizacji nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej.

Zakłada się zmiany jakościowe struktury osadniczej, polegające nie tylko na wymianie i remoncie substancji mieszkaniowej w ramach porządkowania struktur osadniczych. Dla utrwalenia ładu przestrzennego we wszystkich obszarach osadnictwa określa się rygory w zakresie zagospodarowania terenów, poprawy estetyki zabudowy.

20.SYNTEZA ROZWIĄZAŃ PRZYJĘTYCH W STUDIUM

Rozwój przestrzenny gminy Tarnowiec będzie następował w trzech obszarach, zdefiniowanych jako:

- **I STREFA URBANIZACJI**
- **II STREFA TERENÓW ROLNYCH I SIEDLISKOWYCH**
- **III STREFA PRZYRODNICZA**

Polityka przestrzenna w strefie urbanizacji i terenów rolnych i siedliskowych będzie koncentrowała się na:

- prowadzeniu racjonalnej polityki lokalizacyjnej, intensywnie wykorzystującej istniejące tereny do zagospodarowania na cele mieszkaniowe i usługowe, w tym polegającej na koncentracji zabudowy;
- podnoszeniu standardów istniejących zasobów mieszkaniowych, polegającym na kompletnym wyposażeniu tych terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- podnoszeniu standardów wyposażenia mieszkańców w usługi o charakterze publicznym i sprzyjaniu inicjatywom tworzenia usług komercyjnych związanych z obsługą mieszkańców i turystów,
- polepszeniem obsługi komunikacyjnej mieszkańców gminy, w tym poprzez rozbudowę sieci dróg gminnych oraz realizację w wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych,
- kształtowaniu i ochronie zasobów środowiska kulturowego,
- ustaleniu zasad lokalizowania zabudowy lub użytkowania terenów w obszarach konfliktowych określając szczególne warunki zagospodarowania.

Dla realizacji tych działań użyte zostaną zarówno instrumenty planistyczne, jak i inne mechanizmy dostępne w ramach kompetencji władz samorządowych.

W obszarze Strefa przyrodnicza polityka przestrzenna będzie podporządkowana nadrzędnemu celowi: ochronie zasobów środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych gminy. Studium ustala:

- prowadzenie wszelkiej działalności z uwzględnieniem ochrony obszarów i obiektów, objętych formami ochrony przyrody,
- objęcie ochroną obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, poprzez wyznaczenie w studium granic tych obszarów, a następnie wprowadzenie do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego skutecznych regulacji dotyczących ich ochrony.

Dla wyznaczonych jednostek funkcjonalnych, ustala się obowiązujące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenu,
- parametry i wskaźniki urbanistyczne,

- pozostałe warunki zagospodarowania i użytkowania terenu niezbędne do właściwej gospodarki przestrzennej.

21. WYKORZYSTANE MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

DOKUMENTY I PORTALE PUBLICZNIE DOSTĘPNE:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030, uchwała nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.,
- Strategia Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2016-2022, przyjęta Uchwałą Nr XXI/138/2016 Rady Powiatu w Jaśle z dnia 28 stycznia 2016 r.,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tarnowiec, przyjęte uchwałą Nr XII/126/99 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 13 grudnia 1999 r. z późn. zm.;
- Strategiczny Plan Rozwoju Gminy Tarnowiec na lata 2016-2022, przyjęta uchwałą Nr XII/88/2015 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 9 listopada 2015 r.;
- Program ochrony środowiska dla gminy Tarnowiec na lata 2019 -2024 z perspektywą do 2026, przyjęty uchwałą Nr XVIII/118/2019 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 20 grudnia 2019 r.,
- Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Gąsówka, przyjęta uchwałą Nr XVII/121/2016 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 30 marca 2016 r.,
- Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Łubo Szlacheckie, przyjęta uchwałą Nr XXX/208/2017 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 10 maja 2017 r.,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tarnowiec 2015-2020,
- Plan Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energii Elektryczną i Paliwa Gazowe Dla Gminy Tarnowiec na lata 2015-2019,
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wymienione w rozdziale tekstu studium cz. II Uwarunkowania,
- Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowiec oraz obowiązujących na terenie gminy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przyjęta uchwałą Nr LII/367/2018 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 12 października 2018 r.,
- Zestawienia z Bazy Danych Lokalnych oraz publikacje GUS,
- Opracowanie Ekofizjograficzne, Marcin Rosegnal – Maciej Smyk, czerwiec 2019 r.,
- Rejestr decyzji o warunkach zabudowy od 2015 r. do 2019 r.,

- Gminna ewidencja zabytków, przyjęta zarządzeniem Nr 29/2020 Wójta Gminy Tarnowiec z dnia 10 marca 2020 r.,
- Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Tarnowiec,
- Wykaz działek, które stanowią własność gminy Tarnowiec,
- Materiały dotyczące istniejącej infrastruktury technicznej oraz projektów jej rozbudowy,
- Materiały dotyczące istniejących i projektowanych dróg gminnych,
- Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2015 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Rzeszów, 2016,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim w roku 2015, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Rzeszów, 2016,
- Koncepcja rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Tarnowiec, Pracownia Projektowa ADN Instalacje, 2021.

Materiały pozyskane z publicznie dostępnych serwisów internetowych:

- Bank HYDRO–Baza Danych Hydrogeologicznych (prowadzona przez PIG);
- BDL–Bank Danych o Lasach (w dyspozycji GDLP);
- BDOO–Baza Danych Obiektów Ogólnogeograficznych (w dyspozycji CODGiK);
- BDOT10k – Baza Danych Obiektów Topograficznych;
- CBDG–Centralna Baza Danych Geologicznych (w dyspozycji PIG);
- EGIB –Ewidencja Gruntów i Budynków (w dyspozycji PODGiK);
- ePSH–punkt dostępu do informacji hydrogeologicznych PIG;
- GESUT– Gedezyjna Ewidencja Sieci Uzbrojenia Terenu (w dyspozycji starosty);
- InfoGeoSkarb–Centralna Baza Danych Geologicznych, łącząca najważniejsze bazy danych geologicznych: MIDAS, CBDG, BankHydro (prowadzona przez PIG); →
- SOK–Informatyczny System Osłony Kraju (prowadzony przez KZGW);
- MIDAS–System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski (w dyspozycji PIG);
- SOPO–System Osłony Przeciwsuwiskowej (w dyspozycji PIG);
- TBD–Topograficzna Baza Danych;
- BDL–Baza Danych Lokalnych (prowadzony przez GUS);
- MPHP – Komputerowa mapa podziału hydrograficznego Polski;
- SMGP – Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50000 wraz z komentarzem, prowadzona przez PIG-PIB.

MATERIAŁY GEODEZYJNE I KARTOGRAFICZNE POZYSKANE Z ZASOBÓW CODGIK:

- Mapa topograficzna w skali 1:10000, układ „1992”, w formie cyfrowej.
- Ortofotomapa w skali 1:5000, układ „1992”, w formie cyfrowej.